

СЛУЖ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излагува по издавање на српскохрватски, односно хрватскохрватски, словенечки и македонски јазик — Огласи според тарифата — Жиро-сметка кај Службата на општественото книговодство за претплата, посебна издања и огласи 608-3-291-2

Четврток, 30 јули 1970

БЕЛГРАД

БРОЈ 33

ГОД. XXVI

Цена на овој број е 4,00 динари. — Аконтација на претплата за 1970 година изнесува 130 динари — Редакција: Улица Јована Ристичка бр. 1, Пошта, факс. 724 — Телефони: централа 66-831, 66-932 66-933 и 66-934. Служба за претплата 51-732. Продавна служба 51-671

392.

Врз основа на членот 10 од Законот за извршување на сојузниот буџет за 1970 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 56/69, 15/70 и 22/70) и членот 2 од Законот за дополнително на Законот за извршување на сојузниот буџет за 1970 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/70), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА НАЧИНОТ И УСЛОВИТЕ ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА РЕГРЕСОТ ЗА РОТО-ХАРТИЈАТА КОЈА СЕ УПОТРЕБУВА ЗА ПОЛИТИЧКО-ИНФОРМАТИВНИОТ ПЕЧАТ ВО 1970 ГОДИНА

1. На новинско-издавачките претпријатија им се одобрува регрес за обична рото-хартитја од домашно производство набавена и употребена за политичко-информативниот печат од 1 април 1970 до 31 декември 1970 година.

2. Како новинско-издавачки претпријатија, во смисла на одредбите на оваа одлука, се подразбираат и новински претпријатија, новински установи и новинско-издавачки установи.

Како политичко-информативен печат, во смисла на одредбите на оваа одлука, се сметаат весниците и другите публикации со кои се врши известување на јавноста за политичките, стопанските и општествените прашања, чии основачи се општествено-политички заедници или општествено-политички организации.

3. Регресот за рото-хартитјата се одобрува во износ од 0,20 динари по еден килограм хартитја од точката 1 на оваа одлука.

4. Сојузниот секретар за информации, согласно со мерилата од точката 3 на оваа одлука, утврдува со решение кои весници и други публикации се сметаат како политичко-информативен печат.

5. До утврдувањето на посебна позиција во сојузниот буџет за 1970 година, регресот според оваа одлука ќе се исплатува од средствата на сојузниот буџет за 1970 година, позиција 467 (17-2) — За отплата на кредитите за земјоделски вишоци користени за финансирање на сојузниот буџет во 1965 и 1966 година.

6. Исплатување на регресот според одредбите на оваа одлука ќе се врши до износ од 9.200.000 динари.

7. Се овластува сојузниот секретар за стопанство да донесе, во спогодба со сојузниот секретар за финансии, поблиски прописи за начинот и постапката за остварување на регресот од оваа одлука.

8. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 99
17 јули 1970 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Митја Рибичиќ, с. р.

393.

Врз основа на членот 109 став 1 од Законот за банките и кредитните работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65, 29/65, 4/66, 26/66, 1/67, 17/67, 54/67, 26/68, 50/68, 13/69, 42/69, 55/69 и 28/70) и членот 2 од Законот за Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65, 47/66 и 55/68), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ДАВАЊЕ ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ НА ЛИЦАТА ШТО ПРЕТРПЕЛЕ ШТЕТА ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИИТЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ОПШТИНИ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СРБИЈА

1. На лицата што во првото полугодие на 1970 година претрпеле штета од поплава на териториите на општините: Смедерево, Велико Градиште, Лозница, Крупањ, Осечина, Љиг, Лазаревац, Уб, Аранѓеловац, Обреновац, Валево, Мионица, Лајковац, Свилајнац, Деспотовац, Светозарево, Куприја, Параќин, Крушевац, Трстеник, Пожаревац, Мало Црнуке, Коцелово, Неготин, Димитровград, Титово Ужице и Ужичка Пожега

— банките можат да им даваат потрошувачки кредити за купување градежен материјал и за плаќање градежни услуги за поправка на оштетени станбени и економски згради и за купување оној вид мебели и предмети за домаќинство (освен автомобили и прехранбени производи) што се уништени, со рок за враќање до пет години.

Барателите на кредитите од ставот 1 на оваа точка се должни да приложат кон барањето за кредит потврда од надлежниот општински орган за височината и видот на штетата предизвикана со поплавата.

2. Потрошувачките кредити според оваа одлука можат да им се дадат само еднаш, и тоа:

1) на работниците во редовен работен однос — до 1/3 од вкупниот нето личен доход за времето за кое се дава кредитот;

2) на пензионерите и инвалидите — до 1/3 од вкупниот износ на пензијата односно инвалиднината за времето за кое се дава кредитот;

3) на лицата на самостојни професии — до 1/3 од вкупниот износ на кој плаќаат придонес за социјално осигурување за времето за кое се дава кредитот;

4) на имателите на приватни занаетчиски дукани — до 1/3 од основницата на која им е извршен разрезот на придонесот од личниот доход од самостојно вршење занаетчиски и други стопански дејности, пресметано за времето за кое се дава кредитот;

5) на индивидуалните земјоделски производители — до 1/3 од основницата на која им е разрезан придонесот од доходот од земјоделска дејност за изминатата година за времето за кое се дава кредитот.

Во поглед можноста за добивање кредит, со лицата од одредбата под 1 на ставот 1 од оваа точка се издначуваат југословенските државјани запослени во странство, ако банката оцени дека се кредитно способни.

Износот на потрошувачкиот кредит од точката 1 на оваа одлука не може да биде поголем од износот на проценетата штета предизвикана со поплавата односно од 20.000 динари по поодделно домаќинство.

Како домаќинство, во смисла на оваа одлука, се подразбира заедницата за живеење, стопанисување и трошење на остварените приходи.

3. Давањето на потрошувачки кредит според оваа одлука банката нема да го условува со полагање во готови пари определен дел (процент) од износот на одобриениот кредит.

4. Потрошувачки кредит според оваа одлука може да му се даде и на лице на кое му припаѓа надомест за претрпена штета по основ на осигурување кај осигурителен завод, но само до височината на разликата помеѓу вкупниот износ на проценетата штета и вкупниот износ на надоместот по основот на осигурувањето, ако надоместот е помал од проценетата штета.

5. Потрошувачкиот кредит според оваа одлука може да се исплати во готови пари до 30% од износот на кредитот, а и во поголем износ — ако банката оцени дека барањето на барателот е оправдано. Остатокот на кредитот банката го исплатува во барирани чекови.

6. На лицата што претрпеле штета предизвикана со поплавата банката може да им го одложи отплатувањето на потрошувачките кредити добиени до 30 јуни 1970 година — до почетокот на рокот на отплатувањето на кредитите дадени според одредбите на оваа одлука.

7. Долгот по потрошувачките кредити дадени до 30 јуни 1970 година може да се спои со кредитот даден според оваа одлука, со тоа износот на споениот кредит да може да ја надмине границата од точката 2 на оваа одлука за износот на долгот по кредитот даден до 30 јуни 1970 година.

8. Отплатувањето на кредитот даден според оваа одлука односно по споениот кредит банката може да го договори така, што отплатувањето на кредитот да почне од 1 јануари 1971 година.

9. Барање за потрошувачки кредит според одредбите на оваа одлука може да ѝ се поднесе на банката до 30 ноември 1970 година.

10. За давање кредити според оваа одлука Народната банка на Југославија ќе им одобри кредити на деловните банки врз основа на средствата на депозитите на Поштенската штедилница кај неа, и тоа со камата по стапка од 1,5% годишно, под услов деловната банка да не наплатува од корисникот на кредитот камата по стапка поголема до 2% годишно.

11. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 100
23 јули 1970 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Митја Рибичиќ, с. р.

394.

Врз основа на членот 109 став 1 од Законот за банките и кредитните работи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65, 29/65, 4/66, 26/66, 1/67, 17/67, 54/67, 26/68, 50/68, 13/69, 42/69 и 59/69) и членот 2 од Законот за Народната банка на Југославија („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65, 47/66 и 55/68), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ОДЛУКАТА ЗА ДАВАЊЕ ПОТРОШУВАЧКИ КРЕДИТИ НА ЛИЦАТА ШТО ПРЕТРПЕЛЕ ШТЕТА ОД ПОПЛАВАТА НА ТЕРИТОРИИТЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ОПШТИНИ ВО СР БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

1. Во Одлуката за давање потрошувачки кредити на лицата што претрпеле штета од поплавата на териториите на определени општини во СР Босна и Херцеговина („Службен лист на СФРЈ“, бр. 22/70) во точката 1 по зборовите: „Босански Шампац“ се додаваат зборовите: „Босански Нови“.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 101
23 јули 1970 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Митја Рибичиќ, с. р.

395.

Врз основа на членот 1 став 2 од Основниот закон за придонесот на средствата за заедничка потрошувачка („Службен лист на СФРЈ“, бр. 54/67, 23/68 и 50/68), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА УТВРДУВАЊЕ СОБИРАЊЕТО НА ПОМОШТИ ЗА ПОСТРАДАНИТЕ ОД ПОПЛАВА НА ТЕРИТОРИИТЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИТЕ ОПШТИНИ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА СРБИЈА ДА СЕ СПРОВЕДУВА КАКО ОПШТЕСТВЕНО ОРГАНИЗИРАНА АКЦИЈА ВО ЦЕЛАТА ЗЕМЈА

1. Се утврдува собирањето на помошти за пострадали од поплава во првото полугодие на 1970 година во Социјалистичка Република Србија на териториите на општините: Смедерево, Велико Градиште, Лозница, Крупањ, Осечина, Љиг, Лазаревац, Уб, Аранѓеловац, Обреновац, Валево, Мионица, Лајковац, Свилајнац, Деспотовац, Светозарево, Куприја, Параќин, Крушевац, Трстеник, Пожаревац, Мало Црниће, Коцелево, Неготин, Димитровград, Титово Ужице и Ужичка Пожега да се спроведува како општествено организирана акција во целата земја.

Согласно членот 1 став 2 од Основниот закон за придонесот на средствата за заедничка потрошувачка, на средствата што работните и други организации и државните органи ќе ги доделат од средствата на заедничката потрошувачка како помош за пострадали од поплава од ставот 1 на оваа точка, не се плаќа придонес на средствата за заедничка потрошувачка.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 102
23 јули 1970 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Митја Рибичич, с. р.

396.

Врз основа на членот 37 став 2, во врска со членот 54 од Законот за прометот на стоки и услуги со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 27/62 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 14/65, 28/66 и 54/67), во врска со членот 20 од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 29/66, 54/67, 56/68, 13/69, 20/69, 50/69 и 55/69) и точката 1 од Одлуката за постапката за утврдување и распределба на стоконите контингенти односно девизните контингенти за увоз на стоки во 1970 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 41/69), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ И РАСПРЕДЕЛБА НА СТОКОВНИТЕ И ДЕВИЗНИТЕ КОНТИНГЕНТИ ЗА УВОЗ НА СТОКИ ВО 1970 ГОДИНА

1. Во Одлуката за утврдување и распределба на стоконите и девизните контингенти за увоз на стоки во 1970 година („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/70, 14/70 и 21/70), во точката 2 во редниот број 30, бројот: „5.000“ се заменува со бројот: „8.000“.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 103
23 јули 1970 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Митја Рибичич, с. р.

397.

Врз основа на членот 5 од Законот за кредитните работи со странство („Службен лист на СФРЈ“, бр. 29/66), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ОДЛУКАТА ЗА КРИТЕРИУМИТЕ И НАЧИНОТ ЗА ДАВАЊЕ ПРЕДЛОЗИ ЗА ГАРАНЦИЈА НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ОДНОСНО ПОДДРШКА ПО ОПРЕДЕЛЕНИ СТРАНСКИ КРЕДИТИ

1. Одлуката за критериумите и начинот за давање предлози за гаранција на федерацијата односно поддршка по определени странски кредити („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/69) престанува да важи.

2. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 98
17 јули 1970 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Митја Рибичич, с. р.

398.

Врз основа на членот 8 став 1 од Законот за преминување на државната граница и за движење во граничниот појас („Службен лист на СФРЈ“, бр. 13/65 и 12/67), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА ПОСТОЈАНИОТ ГРАНИЧЕН ПРЕМИН СРПСКА ЦРЊА ЗА МЕГУНАРОДЕН ДРУМСКИ СООБРАКАЈ

1. За преминување на државната граница спрема Социјалистичка Република Романија се определува постојаниот граничен премин Српска Црња за меѓународен друмски сообраќај.

2. Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. п. бр. 104
23 јули 1970 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Митја Рибичич, с. р.

399.

Врз основа на членот 77 од Законот за воената обврска („Службен лист на СФРЈ“, бр. 8/69), државниот секретар за народна одбрана пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ВРШЕЊЕ НА ВОЕНАТА ОБВРСКА

1. Повикување на воените обврзници

Член 1

Заради вршење на воената обврска или на пропишаните обврски во врска со вршењето на воената служба, воените обврзници се повикуваат со поединечна или со општа покана.

Општа покана може да се упати со оглас преку радиото, телевизијата, печатот или други средства за известување.

Член 2

Повикувањето на воените обврзници заради воведување во воената евиденција или заради упатување на флуорографски и лекарски прегледи или на регрутирање, се врши со поединечна или со општа покана, со тоа што со општата покана задолжително се повикуваат заради воведување во воената евиденција воените обврзници што од кои и да било причини не се благовремено запишани во воената евиденција.

Повикувањето на воена вежба или на военостручна обука во други форми (во понатамошниот текст: воена вежба) на лица во резервен состав се врши, по правило, со поединечна покана.

Повикувањето на воените обврзници заради упатување на служење на воениот рок или заради вршење други должности во врска со вршењето на воената обврска се врши со поединечна покана.

Член 3

Поканата за вршење на воената обврска или на пропишаните обврски во врска со вршењето на воената служба мора да ги содржи податоците од членот 71 на Законот за општата управна по-

стапка. Во поканата заради воведување во воената евиденција треба да се наведе и годината на раѓањето на воениот обврзник кој подлежи на обврска за јавување заради воведување во воената евиденција.

Член 4

Поканите за вршење на воената обврска или на пропишаните обврски во врска со вршењето на воената служба им ги доставува на воените обврзници надлежниот општински орган на управата кој ги води во воената евиденција.

Член 5

Лицата во резервен состав можат да бидат повикани на воена вежба еднаш годишно.

По исклучок, лицата во резервен состав, по потреба, можат да бидат повикани на воена вежба и повеќе пати во текот на една година, со тоа што вкупното траење на воените вежби, согласно членот 50 од Законот за воената обврска, не може да биде подолго од два месеца.

Член 6

Резервните офицери и резервните воени службеници од офицерски ранг, како и резервните подофицери и војниците-обврзници назначени на офицерска должност, кои имаат воен распоред во единиците и установите на Југословенската народна армија, се повикуваат на воена вежба врз основа на наредба од надлежниот старешина на воената единица односно установа.

Резервните подофицери, резервните воени службеници од подофицерски ранг и војниците-обврзници, кои имаат воен распоред во Југословенската народна армија, се повикуваат на воена вежба врз основа на поименично барање на воената единица односно установа во која имаат воен распоред.

Лицата од резервниот состав кои имаат воен распоред во единиците и службите на територијалната одбрана, се повикуваат на воена вежба врз основа на наредба односно поименично барање од надлежниот штаб на народната одбрана.

Член 7

Нераспоредените резервни офицери и резервни воени службеници од офицерски ранг се повикуваат на воена вежба врз основа на наредба од надлежниот военотериторијален орган.

Нераспоредените резервни подофицери и резервни воени службеници од подофицерски ранг и војници-обврзници се повикуваат на воена вежба врз основа на барање на надлежниот военотериторијален орган односно штаб на народната одбрана.

Член 8

Регрутите-обврзници или лицата во резервен состав, кои се повикани на воена служба во Југословенската народна армија, се јавуваат непосредно во воената единица односно установа или на собирното место означено во поканата. Од собирното место тие лица се упатуваат во определени воени единици односно установи под водство или во придружба на одговорното лице што ќе го определи надлежниот воен односно военотериторијален орган или надлежниот општински орган на управата.

Кога регрутот-обврзник или лице во резервен состав се упатува да се јави само во воената единица односно установа, во поканата или во воената книшка се назначува воената единица односно установа во која е должно да се јави.

Член 9

Лице што поднело барање за добивање уверение дека нема пречки за отпуст од југословенско државјанство нема да се повикува на воена служба, освен ако би било одбиено неговото барање.

2. Военa евиденција на воените обврзници

Член 10

Воената евиденција на сите воени обврзници поименично је води надлежниот орган на управата на општината на чија територија се наоѓа нивното живеалиште, а воената евиденција на резервните офицери и резервните воени службеници — уште и првостепениот военотериторијален орган на чие подрачје резервните офицери односно резервните воени службеници имаат живеалиште.

Единиците и установите на Југословенската народна армија водат податоци за воените обврзници кои се наоѓаат кај нив на воена служба, како и за воените обврзници што кај нив имаат воен распоред.

Член 11

Воената евиденција ги содржи следните општи податоци: презиме и име на воениот обврзник, датум и место, општина и република на раѓањето, адреса на живеењето, народност, школска и стручна подготовка, занимање, знаења важни за оружените сили, способност за воена служба, род односно служба и траење на воениот рок, регулирање на обврската за служење на воениот рок, военоевиденциона специјалност, произведување и унапредувања, одликувања, воена стручна подготовка (завршени воени училишта и курсеви), извршување на воената обврска во резервниот состав, воен распоред, учество во војната, промена на местото на престојот во земјата, привремен и постојан престој во странство, безусловна осуда на казна затвор или строг затвор за кривично дело, а за регрут-обврзник — и казна затвор за прекршок, исчезнување или смрт на воен обврзник и време и основ на престанокот на воената обврска.

Покрај податоците од ставот 1 на овој член, воената евиденција содржи и податоци за издадената воена книшка, воена опрема и воена значка на воениот обврзник, а за воени обврзници — жени — и податоци за семејната состојба.

Член 12

На воената евиденција ѝ се прилагаат и податоци за општествено-политичката активност, за работните особини и за стручната оспособеност на воениот обврзник за вршење определени должности, кои податоци, согласно членот 10 од Законот за воената обврска, се должни да му ги доставуваат на надлежниот општински орган на управата органите на општествено-политичките заедници и на работните и други организации, кога тие податоци се потребни за определување на родот односно службата или не одделни должности во Југословенската народна армија.

Член 13

Воените обврзници — машки се воведуваат во воената евиденција по почетокот на годината во која пополнуваат седумнаесет години живот.

Воените обврзници — жени кои имаат подготовка за вршење на стручните и техничките работи во санитетската, техничката, интендантската, градежната, правната, геодетската, финансиската и административната служба во Југословенската народна армија, а кои ќе бидат распоредени во воените единици или установи на Југословенската народна армија, се воведуваат во воената евиденција кога ќе им се определи воениот распоред.

Член 14

Лицата што го отслужиле воениот рок ги воведува надлежниот општински орган на управата во евиденцијата на лицата во резервен состав при нивното пријавување по враќање од отслужување на воениот рок.

Во евиденцијата на лицата во резервен состав се воведува и регрутот-обврзник за кого ќе се утврди дека поради неизвршување на обврските

пропишани со Законот за воената обврска не бил упатен на служење на воениот рок до крајот на годината во која наполнива триесет и пет години живот, ако биде оценет како способен, ограничено способен односно неспособен за воена служба во мирновремена состојба. Ако таквото лице биде оценето како постојано неспособно за воена служба, не се воведува во воената евиденција туку му се издава уверение за постојана неспособност за воена служба.

Член 15

Лицата што завршиле училишта за милиционери во траење од најмалку три години и така ја регулирале обврската за служење на воениот рок, се воведуваат во евиденцијата на лицата во резервен состав, врз основа на свидетелство или диплома за завршено такво училиште.

На лицата од ставот 1 на овој член надлежниот општински орган на управата им издава воена книшка, во која го запишува основот за регулирање на обврската за служење на воениот рок и им го определува родот односно службата во воената полиција или во сообраќајната единица.

Член 16

Секоја година во воената евиденција се воведуваат и воени обврзници од поранешните години кои од било кои причини дотогаш не се воведени во воената евиденција.

Член 17

При воведувањето во воената евиденција службеното лице на надлежниот општински орган на управата го запознава секој евидентиран воен обврзник со пропишаните права и должности за време на траењето на воената обврска.

Член 18

Регрутот-обврзник и лицето во резервен состав му ги пријавуваат промените од членот 12 став 1 на Законот за воената обврска лично на надлежниот општински орган на управата кај кого се водат во воената евиденција. Ако седиштето на тој орган е оддалечено повеќе од десет километри од местото на живеење на регрутот-обврзник или на лицето во резервен состав, пријавата на промените може да се поднесе преку пошта, освен пријава за загубување на воена книшка и за враќање од отслужување на воениот рок.

Воените обврзници-жени кои се водат во воената евиденција, покрај промените од членот 12 став 1 на Законот за воената обврска, ги пријавуваат и следните промени за својот семеен живот: мажење, развод на брак, смрт на брачниот другар, раѓање и посвојување на дете.

Ако воените обврзници се запослени во органите на општествено-политичките заедници односно во работите или други организации во кои постои лице определено за вршење на работите на народната одбрана (воени работи), промените од ст. 1 и 2 на овој член тие му ги пријавуваат на тоа лице.

Член 19

Отсутноста на регрутот-обврзник или на лицето во резервен состав од местото на живеење односно престојување, од непознати причини, а подолга од петнаесет дена, ја пријавуваат лицата наведени во членот 13 став 2 од Законот за воената обврска до надлежниот општински орган на управата кај кого таквите лица се водат во воена евиденција, односно до општинскиот орган на управата надлежен според местото на престојот на кого отсутното лице е должно да му се пријави по доаѓањето од местото на живеење.

3. Воена книшка

Член 20

На воените обврзници им се издава воена книшка, и тоа:

1) на воените обврзници-мажи при нивното воведување во воената евиденција.

2) на воените обврзници-жени при соопштувањето на воениот распоред во Југословенската народна армија или во територијалната одбрана.

Член 21

Воената книшка како лична јавна исправа важи на целата територија на Југославија.

Со воената книшка воениот обврзник го докажува извршувањето на воената обврска, кога тоа се бара заради остварување на правата по основ на воената обврска или другите права кои зависат од извршувањето на воената обврска со поднесување на книшката на увид до организацијата односно органот надлежен за решавање за такви права.

Воениот обврзник со воената книшка го докажува својот идентитет додека е на воена служба во Југословенската народна армија или во територијалната одбрана само кога во книшката, во определената рубрика, е запишана воената пошта на единицата или установата на Југословенската народна армија односно ознаката на единицата или на службата на територијалната одбрана и е втиснат печат на воената единица односно установа или служба во која имателот на книшката се наоѓа на воена служба.

Член 22

Воената книшка содржи: натпис „Социјалистичка Федеративна Република Југославија“, грб на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, назив „Воена книшка“, место за фотографија на имателот на воената книшка, за буквено-бројна ознака на серијата и место за запишување на воено-евиденцијниот број.

Во воената книшка се запишуваат личните податоци на имателот на книшката, и тоа: име и презиме, датум, место, општина и република на раѓањето, чин односно класа и општина каде се води во воена евиденција. Во воената книшка се запишува датумот на издавањето и се втиснува печат на органот што ја издал книшката. Воената книшка ја потпишуваат овластеното лице на органот кој ја издал и имателот на книшката.

Во посебна рубрика на воената книшка се запишува податок за крвната група на имателот на книшката, која ја заверува лекар.

Воената книшка содржи празни рубрики во кои се запишуваат следните податоци: оцена за способноста за воена служба, служење на воениот рок односно регулирање на обврската за служење на воениот рок на друг начин, воена пошта на единицата или установата на Југословенската народна армија односно ознака на единицата или службата на територијалната одбрана во која имателот на книшката се наоѓа на воена служба, военоевиденциона специјалност, произведување или унапредување во чин односно класа, служба во резервниот состав во Југословенската народна армија или во територијалната одбрана, промена на живеалиштето и престанок на воената обврска. Воената книшка содржи и изводи од Законот за воената обврска и од овој правилник — за воената книшка и за правата и должностите на воените обврзници.

Воената книшка содржи посебни перфориранни рубрики — купони во кои се запишува воениот распоред, како и облеката, опремата и оружјето кои му се издадени на воениот обврзник.

Податоците запишани во определените рубрики во воената книшка ги заверува овластеното лице со свој потпис и со печат на органот надлежен за издавање на воената книшка.

Образецот на воената книшка е отпечатен кон овој правилник и е негов составен дел.

Член 23

Воената книшка ја издава надлежниот општински орган на управата кај кого воениот обврзник се води во воената евиденција.

По исклучок од ставот 1 на овој член, воена книшка ќе им издаде:

1) воено училиште — на лица што ќе бидат примени на школување а на кои пред тоа не им е издадена воена книшка и на питомци на воени училишта што ќе ја загубат или на друг начин ќе останат без воената книшка;

2) воена единица односно установа во ранг на самостоен баталјон, полк или во повисок ранг — на лица на кои ќе им престане активната служба во Југословенската народна армија или во територијалната одбрана и на војници кои за време на служењето на воениот рок ќе ја загубат или на друг начин ќе останат без воената книшка.

Член 24

При заминување на воена служба воените обврзници се должни да ја понесат со себе воената книшка. Воена книшка носат со себе и лица кои заминуваат на школување во воено училиште, ако пред заминување во военото училиште им е издадена воена книшка.

Член 25

Воените обврзници додека се наоѓаат на воена служба и питомците на воените училишта ја носат со себе воената книшка кога излегуваат од касарна или од друга воена зграда односно од војнички логор или кантонман, освен кога се во војнички строј под команда на старешина, и се должни да ја покажат воената книшка по барање на лице овластено за легитимирање.

Член 26

Забрането е да се даде својата воена книшка на друго лице на послуга и да се земе на послуга воена книшка од друго лице.

Член 27

Воениот обврзник е должен да ја чува и држи во уредна состојба воената книшка.

Воен обврзник што ќе ја изгуби или на друг начин ќе остане без воената книшка, должен е веднаш, а најдоцна во рок од осум дена од денот на исчезнувањето на книшката, да му го пријави исчезнувањето односно загубата на воената книшка на надлежниот општински орган на управата кај кого се води во воената евиденција. Овој орган ќе му издаде на воениот обврзник нова воена книшка.

По исклучок од ставот 2 на овој член, воени обврзници и питомци на воени училишта што ќе ја изгубат или на друг начин ќе останат без воената книшка за време на воената служба, ѝ го пријавуваат исчезнувањето на воената книшка на единицата или установата на Југословенската народна армија односно на единицата или службата на територијалната одбрана во која се наоѓаат на воена служба односно на школување.

За загубувањето односно исчезнувањето на воена книшка за време на воена служба на лице во резервен состав, единицата или установата на Југословенската народна армија односно единицата или службата на територијалната одбрана го известува надлежниот општински орган на управата кај кого ова лице се води во евиденција, кој, по престанокот на воената служба, ќе му издаде нова воена книшка.

Член 28

Воената книшка се заменува во следните случаи:

- 1) кога ќе дотрае или ќе стане неупотреблива поради оштетување;
- 2) кога во неа нема слободни рубрики за запишување на нови податоци или промени;

3) кога на нејзиниот имател поради повреда или хируршки зафат на главата суштествено му е изменет изгледот на лицето па поради тоа и личниот опис.

Ако воениот обврзник го промени името или презимето односно ако воениот обврзник-резервен подофицер, резервен офицер или резервен воен службеник изгуби чин односно класа, во воената книшка се запишуваат тие промени, кои се заверуваат со потпис на овластеното лице и со печат на надлежниот општински орган на управата кој ги запишал промените.

Член 29

При предавањето на воената книшка на надлежниот општински орган на управата поради заминување во странство на постојан престој (иселување), на воениот обврзник му се издава уверение за тоа дали ја регулирал обврската за служење на воениот рок.

Член 30

На лица кои ќе станат активни подофицери, активни офицери или активни воени службеници им се одзема порано издадената воена книшка кога ќе им се издаде воена легитимација.

Член 31

Воен обврзник на кого ќе му престане воената обврска, ја задржува воената книшка заради докажување на извршувањето на воената обврска во смисла на членот 21 став 2 од овој правилник.

По исклучок од ставот 1 на овој член, на воен обврзник на кого ќе му престане воената обврска поради губење на југословенско државјанство, му се одзема воената книшка и му се издава уверение за тоа дали ја регулирал обврската за служење на воениот рок.

Воената книшка на умрен воен обврзник ја задржува неговото семејство, а може и да му ја предаде на надлежниот општински орган на управата кај кого умрениот воен обврзник се водел во воената евиденција.

4. Лекарски прегледи и психолошки испитувања на регрутите-обврзници**Член 32**

Заради утврдување на физичката и менталната способност за воена служба, регрутите-обврзници подлежат, пред и по регрутирањето, на лекарски прегледи и психолошки испитувања.

Член 33

Како лекарски прегледи на кои подлежат регрутите-обврзници во текот на регрутната обврска, се сметаат:

- 1) радиографски (флуорографски) преглед;
- 2) лабораториски преглед;
- 3) систематски лекарски преглед пред регрутирање;
- 4) систематски лекарски преглед пред упатување на служење на воен рок, за регрути-обврзници кај кои од денот на регрутирањето до упатувањето во Југословенската народна армија поминале осум или повеќе месеци;
- 5) специјалистички лекарски преглед за кој ќе се укаже потреба во текот на вршењето на систематскиот лекарски преглед пред регрутирањето или пред упатувањето на регрутот-обврзник на служење на воениот рок, како и за оние регрути-обврзници кои задолжително се подлагаат на овој преглед;
- 6) лекарски преглед заради дополнување или проверка на наодите на систематските и специјалистичките прегледи, кога за тоа ќе се укаже потреба во текот на регрутирањето или пред упатувањето на регрутот-обврзник на служење на воениот рок;
- 7) лекарски преглед на регрутот-обврзник кој на денот на упатувањето на служење на воениот рок ќе изјави дека е болен.

Член 34

Надлежниот военотериторијален орган, зависно од бројот и распоредот, како и од можностите на воените и граѓанските здравствени установи на своето подрачје, и надлежниот општински орган на управата спогодбено одлучуваат каде и кои лекарски прегледи и испитувања ќе се вршат во воените здравствени установи, а каде и кои — во граѓанските здравствени установи.

Член 35

Првостепениот военотериторијален орган и надлежниот општински орган на управата спогодбено одлучуваат за тоа кога договорот за извршување на лекарските прегледи и на психолошките испитувања од чл. 32 и 33 од овој правилник со здравствена-та установа ќе го склучи првостепениот военотериторијален орган а кога надлежниот општински орган на управата.

За склучување на договорот од ставот 1 на овој член се формира комисија. Ако договорот го склучува првостепениот военотериторијален орган, комисијата ја формира старешината на тој орган, а во нејзиниот состав влегуваат регрутен офицер, лекар и претставник на надлежниот општински орган на управата за преглед на регрутите од територијата на општината, кого ќе го определи старешината на тој орган. Ако договорот го склучува општинскиот орган на управата, старешината на тој орган формира комисија во чиј состав влегува и воен лекар кого ќе го определи надлежниот првостепен односно второстепен военотериторијален орган.

Член 36

Лекарските прегледи и психолошките испитувања на регрутите-обврзници од чл. 32 и 33 на овој правилник се вршат во воени здравствени установи во редовно работно време и вон од редовното работно време.

Член 37

Во врска со извршувањето на лекарските прегледи и психолошките испитувања на регрутите-обврзници во воените или граѓанските здравствени установи, надлежниот општински орган: ги планира лекарските прегледи и психолошките испитувања со воените или граѓанските здравствени установи; обезбедува простории и потребен инвентар за работа на радиографските (флуорографските) екипи и за вршење на психометриското испитување; ги повикува регрутите-обврзници на радиографско (флуорографско) снимање, психометриско испитување и на лекарски прегледи; води евиденција на повиканите и прегледаните регрути-обврзници и врши други работи определени со наредбата за регрутирање.

Член 38

Плаќањето на трошоците на лекарските прегледи и психолошките испитувања од чл. 32 и 33 на овој правилник, како и на трошоците за упатување на регрутите-обврзници на лекарски прегледи и психолошки испитувања, го врши првостепениот военотериторијален орган односно надлежниот општински орган на управата.

5. Регрутирање**Член 39**

Регрутирањето го вршат регрутни комисии.

Регрутните комисии во својот назив имаат име на военотериторијалниот орган кој ги формира, а ако военотериторијалниот орган формира повеќе комисии за своето подрачје — тој орган на секоја комисија ѝ определува реден број.

Првостепениот военотериторијален орган одредува која од регрутните комисии ќе работи постојано

но (во понатамошниот текст: постојаната регрутна комисија). Постојаната регрутна комисија, покрај регрутирањето, ги врши и следните работи:

1) ја оценува способноста за воена служба на регрутите-обврзници кои не пристапиле кон регрутирање во определено време;

2) дава оценка на способноста за воена служба на регрутите-обврзници за кои, врз основа на систематскиот или специјалистичкиот лекарски преглед пред упатување на служење на воениот рок, е потребно да се даде нова оценка за способноста;

3) дава оценка на способноста за воена служба на регрутите-обврзници кои порано се регрутирани и оценети како способни или ограничено способни за воена служба, а кои ќе изјават дека се разболеле и ќе побараат да бидат повторно прегледани заради оценување на способноста;

4) им го определува родот односно службата на регрутите-обврзници на кои при регрутирањето не им е определен род односно служба во која ќе го служат воениот рок;

5) врши измена на родот односно на службата во случаите од членот 49 на овој правилник.

Член 40

Регрутната комисија, согласно членот 19 ст. 2 и 3 од Законот за воената обврска, ја сочинуваат:

1) претседател — воено лице, по правило од првостепениот военотериторијален орган, кој работи на регрутни работи;

2) членови на комисијата: лекар и претставник на собранието на општината на чија територија се врши регрутирањето.

За член на регрутната комисија се определува воен лекар на служба во првостепениот военотериторијален орган. Ако на служба во првостепениот военотериторијален орган нема доволен број воени лекари, потребниот број на воени лекари за членови на регрутните комисии го определува второстепениот военотериторијален орган. По исклучок, во недостиг на воени лекари, во регрутните комисии можат да се одредат за членови и лекари од резервен состав, првенствено резервни офицери кои се наоѓаат на воена вежба.

Со работата на регрутната комисија раководи претседателот на регрутната комисија.

Член 41

За вршење на регрутирање надлежниот општински орган обезбедува најмалку три соодветни простории, инвентар и канцелариски материјал.

Во подготовките за извршување на регрутирање:

1) надлежниот општински орган: ја средува регрутната евиденција и медицинската документација пред почетокот на регрутирањето и контролира дали сите лекарски наоди се запишани во здравствените документи; ја проучува квалификационата структура на регрутите-обврзници на своето подрачје и подготвува броен преглед на регрутите-обврзници според школската и стручната подготовка и знаењата важни за Југословенската народна армија (возачи-аматери, радио-аматери, спортисти и сл.). Овој преглед се составува за целата територија на општината и посебно по регрутни комисии и регрутни места; обезбедува пропишани обрасци и военоевиденциони документи за работа на регрутната комисија; ги повикува регрутите-обврзници на регрутирање;

2) првостепениот военотериторијален орган, согласно членот 19 став 1 од Законот за воената обврска, формира регрутни комисии и во врска со тоа: го организира и се грижи за спроведувањето на психометриското испитување на одредените категории на регрути-обврзници; дава помош и презема соодветни мерки во рамките на својата надлежност, заради благовремено извршување на подготовките пред почетокот на регрутирањето; во планот на регрутирањето ѝ обезбедува на регру-

ната комисија по еден работен ден по доаѓањето на територијата на секоја општина заради запознавање со регрутната документација и со подготовките за извршување на регрутирањето; организира и спроведува подготовки на регрутни комисији и на другите органи кои учествуваат во подготовките и вршењето на регрутирањето;

3) второстепениот военотериторијален орган осмислува увид во подготовките и во изведувањето на регрутирањето и им укажува помош на првостепените военотериторијални органи во одбирањето на стручните кадри за формирање на регрутни комисији.

Член 42

На денот на вршењето на регрутирањето надлежниот општински орган на управата ѝ ги става на располагање на регрутната комисија:

1) бројниот преглед на квалификационата структура на регрутите-обврзници според школската подготовка, занимањата и знаењата важни за Југословенската народна армија, по местата и деновите на регрутирање;

2) матичната книга (регистар на матичната картоотека) за регрутите-обврзници запишани за регрутирање;

3) бројниот разрез за регрутирање, примен од првостепениот военотериторијален орган;

4) матичните картони;

5) здравствените книшки или специјалистичките наоди за регрутите-обврзници кои биле на специјалистички преглед;

6) податоците од членот 12 од овој правилник за регрутите-обврзници предвидени за пополнување на специјалните единици на Југословенската народна армија.

Член 43

Регрутната комисија може да започне со регрутирање само ако се извршени сите пропишани подготовки за регрутирање. Ако регрутната комисија утврди дека не се извршени сите подготовки за непрекрена работа на регрутирањето, таа веднаш ги известува за тоа претседателот на општинското собрание и надлежниот првостепен военотериторијален орган.

Надлежниот општински орган на управата и првостепениот военотериторијален орган во случајот од ставот 1 на овој член веднаш преземаат мерки да се отстранат недостатоците и на регрутната комисија да ѝ се обезбедат услови за работа. Ако спроведувањето на тие мерки би траело подолго од еден ден, а регрутирањето тој ден не би можело да се врши наспoredно со спроведувањето на тие мерки, првостепениот военотериторијален орган ѝ наредува на регрутната комисија да прекине со регрутирањето додека не се извршат сите потребни подготовки.

Член 44

Надлежниот општински орган на управата ги повикува на регрутирање регрутите-обврзници кои се постојано или привремено настанети на територијата на односната општина и кои во текуштата календарска година пополнуваат осумнаесет години возраст, како и регрутите-обврзници од постари годишта кои порано не се регрутирани или се огласени за привремено неспособни а рокот на привремената неспособност им истекува во текуштата година.

Регрут-обврзник кој привремено престојува надвор од територијата на општината во која постојано е настанет, може да се регрутира на територијата на општината во која е постојано настанет под услов сам да ги поднесува трошоците на патувањето на регрутирање.

На регрутирање можат да се повикаат, на нивно барање, и регрути-обврзници кои во текуштата календарска година пополнуваат седумнаесет години возраст, заради упатување на служење на воениот

рок во смисла на членот 29 став 1 од Законот за воената обврска.

Нема да се повикуваат на регрутирање ниту на лекарски преглед пред регрутирање, лица кои се наоѓаат на школување во воени училишта односно во училиште за милиционери, додека се наоѓаат на школување на тие училишта.

Времето за извршување на регрутирањето се определува со посебна наредба на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 45

Регрутната комисија ја оценува способноста за воена служба врз основа на непосреден преглед на секој регрут-обврзник и врз наодите добиени со лекарските прегледи и со психолошките испитувања пред регрутирањето и му ја соопштува оцената за способноста за воена служба, што ја запишува во воената книшка и здравствената книшка.

На регрутот-обврзник кој е оценет дека е способен или ограничено способен за воена служба регрутната комисија, по правило, му го определува родот односно службата во која ќе го служи воениот рок.

На регрутите-обврзници на кои родот односно службата не им е определена при регрутирањето, родот односно службата ја определува постојаната регрутна комисија непосредно пред нивното упатување на служење на воениот рок.

Член 46

Регрут-обврзник кој е оценет како привремено неспособен за воена служба подлежи, согласно членот 23 од Законот за воената обврска, на повторно регрутирање во времето што ќе го определи регрутната комисија.

Времето на траењето на привремената неспособност за воена служба на регрутот-обврзник зависи од видот и степенот на заболувањето или телесното оштетување.

Член 47

Регрутот-обврзник кого регрутната комисија го оценила за привремено неспособен за воена служба подолго од една година, а кој ќе побара да биде повикан заради повторно оценување на способноста пред истекот на времето на привремената неспособност, може да биде повикан заради оценување на способноста за воена служба при првото наредно регрутирање. Таквото барање надлежниот општински орган на управата му го доставува на надлежниот првостепен военотериторијален орган заедно со медицинската документација што регрутот-обврзник ја приложил кон барањето. Ако првостепениот военотериторијален орган, врз основа на приложената медицинска документација, утврди видливо подобрување на здравствената состојба на регрутот-обврзник, ќе го извести надлежниот општински орган на управата кој го доставил барањето, дека може да го повика регрутот-обврзник на наредно регрутирање заради оценување на способноста за воена служба.

Член 48

Лице на кое како на питомец на воено училиште му е прекинато школувањето, а кое не ја регулирало обврската за служење на воениот рок во смисла на членот 41 од Законот за воената обврска, подлежи на регрутирање и оценување на способноста за воена служба.

Член 49

Измена на родот односно на службата што ја определила регрутната комисија може, по исклучок, да се изврши ако е тоа потребно поради пополнување на Југословенската народна армија и кога регрутот-обврзник дополнително ќе се здобие со стручна подготовка или ќе го промени звањето односно занимањето.

Измената на родот односно на службата во смисла на ставот 1 од овој член ја врши постојаната регрутна комисија.

6. Определување на воениот рок на лице кое е единствен хранител на семејството

Член 50

За определување на воениот рок на лице кое е единствен хранител на семејството, во смисла на членот 32 став 2 точка 2 од Законот за воената обврска, му се поднесува барање на надлежниот општински орган на управата.

Барањето од ставот 1 на овој член регрутот-обврзник го поднесува по приемот на поканата за служење на воениот рок, а војникот — во текот на служењето на воениот рок. Војникот може да му го поднесе своето барање непосредно на надлежниот општински орган на управата или да ѝ го предаде на воената единица односно установа во која го служи воениот рок, која е должна да му го достави барањето без одлагање на надлежниот општински орган на управата.

Барањето за определување на воениот рок на лице кое е единствен хранител на семејството може да го поднесе од името на регрутот-обврзник односно војникот и членот на неговото семејство определен во членот 34 став 2 на Законот за воената обврска.

Член 51

Подносителот на барањето е должен да приложи кон барањето за определување на воениот рок како на единствен хранител на семејството, во согласност со членот 34 од Законот за воената обврска:

1) уверение за редовното школување — за членови на домаќинството кои имаат повеќе од осумнаесет години возраст;

2) оцена од воената лекарска комисија за неспособноста за стопанисување постојана или подолга од две години — за член на домаќинството кој е постар од осумнаесет а помлад од педесет и пет (за жени) односно од шеесет години (за мажи). За членови на семејството постари од осумнаесет години кои се наоѓаат на редовно школување, за кои се поднесува уверение од училиштето, и за мајка која има едно или повеќе деца помлади од седум години — не се поднесува оцена на воената лекарска комисија;

3) останатите исправи со кои се докажуваат и утврдуваат фактите во постапката по барањето за признавање својството на единствен хранител на семејството, како: бројот на членовите на семејството кои со регрутот-обврзник односно војникот живеат во заедничко домаќинство и за нивниот роднински однос со него; износот на доходот од земјоделството — катастарски приход и износот на друг редовен приход на домаќинството на регрутот-обврзник односно војникот, кои се земаат предвид според Одлуката за имотните услови за признавање својството на единствен хранител на семејството („Службен лист на СФРЈ“, бр. 34/67); членовите на домаќинството на регрутот-обврзник кои се помлади од осумнаесет години и постари од педесет и пет години (за жени) односно од шеесет години (за мажи) и посвоените членови на тоа домаќинство. Ако подносителот на барањето не успеал да ги прибави благовремено тие исправи, нив ќе ги прибави надлежниот општински орган на управата.

Исправите од ставот 1 на овој член што служат како докази во постапката по барањето за определување на воениот рок на лице кое е единствен хранител на семејството мораат да бидат издадени по доставувањето на поканата до регрутот-обврзник за служење на воениот рок.

Оцена за неспособноста за стопанисување постојана или подолга од две години, за членови на домаќинството, дава најблиската пониска воена лекарска комисија на која тие ќе ѝ бидат упатени од

страна на надлежниот општински орган на управата. Ако член на домаќинството е тешко болен и неподвижен, воената лекарска комисија може да ја оцени неговата способност за стопанисување врз основа на медицинската документација што ја издава здравствената установа во која тој се лекува или се лекувал.

Член 52

По барање за определување воениот рок на лице кое е единствен хранител на семејството надлежниот општински орган на управата донесува решение, кое му се доставува на подносителот на барањето. Решението со кое на војникот му е определен воениот рок како на единствен хранител на семејството, ѝ се доставува и на воената единица односно установа во која тој се наоѓа на служење на воениот рок. Ако решението со кое на регрутот-обврзник му е определен воениот рок како на единствен хранител на семејството е донесено пред неговото упатување на служење на воениот рок, надлежниот општински орган на управата го евидентира тоа во матичниот и единичниот картон на регрутот-обврзник, кој ѝ се доставува на воената единица односно установа во која тој се упатува на служење на воениот рок.

Кога воената единица односно установа ќе го прими решението од надлежниот општински орган на управата со кое на војникот му е определен воениот рок како на единствен хранител на семејството, ќе го отпусти од служење на воениот рок кога ќе отслужи една година, односно веднаш по приемот на решението — ако воениот рок го служел подолго од една година.

Член 53

При утврдувањето на височината на доходот од земјоделство (катастарски приход) или на друг редовен приход по член на семејството, по повод барање за признавање на својството на единствен хранител на семејството, во бројот на членовите на домаќинството се засметува и регрутот-обврзник односно војникот за кого се бара признавање на својството на единствен хранител на семејството.

Во постапката според ставот 1 од овој член, како катастарски приход се зема катастарскиот приход за годината во која е поднесено барањето од ставот 1 на овој член односно катастарскиот приход кој семејството го имало на една година пред повикување на регрутот-обврзник на служење на воениот рок — ако недвижностите се отуѓени за време пократко од една година пред повикувањето на регрутот-обврзник на служење на воениот рок. Како месечен приход се зема просечниот месечен приход за последните три месеци пред поднесувањето на барањето за признавање на својството на единствен хранител на семејството.

7. Одлагање на служењето на воениот рок

Член 54

За одлагање на служењето на воениот рок регрутот-обврзник, согласно членот 36 став 2 од Законот за воената обврска, му поднесува барање на надлежниот општински орган на управата.

Кон барањето за одлагање на служењето на воениот рок регрутот-обврзник прилага уверение од училиште односно факултет дека е редовен ученик односно студент, ако одлагањето на служењето на воениот рок го бара поради редовно школување.

Ако регрутот-обврзник бара одлагање на служењето на воениот рок поради тоа што се упатуваат или веќе се наоѓаат на служење на воениот рок една половина односно поголемиот дел од регрутите-обврзници членови на едно домаќинство, односно поради смрт или тешка болест во семејството, или поради последици од елементарна непогода, поради што со неговото упатување на служење на воениот рок семејството би било доведено во тешка положба, надлежниот општински орган на

управата, врз основа на доказите приложени кон барањето и другите докази што органот сам ги прибавува по службена должност, ги утврдува фактите поради кои се бара одлагање на служењето на воениот рок.

Кон барањето со кое се бара одлагање на служењето на воениот рок како на единствен хранител на семејството се прилагаат доказите според членот 51 од овој правилник.

Регрутот-обврзник кој бара одлагање на служењето на воениот рок поради редовно школување, должен е да поднесе барање за одлагање на служењето на воениот рок веднаш по запишувањето во соодветното училиште за наредната учебна година, а најдоцна до крајот на текуштата календарска година. Неблаговремено барање се отфрла со заклучок, а регрутот-обврзник може да се упати на служење на воениот рок.

По барањето за одлагање на служењето на воениот рок се донесува решение, а продолжувањето на одлагањето на служењето на воениот рок поради редовно школување за одделни години се запишува на решението со кое по тој основ е претходно одложено служењето на воениот рок.

Член 55

Служењето на воениот рок, во смисла на членот 37 од Законот за воената обврска, може да се одложи:

1) ако присуството на регрутот-обврзник е неопходно за да се реши станбеното прашање на неговото домаќинство во времето за кое бара одлагање на служењето на воениот рок;

2) ако регрутот-обврзник во времето за кое бара одлагање на служењето на воениот рок би исполнил услов на претходно осигурување врз основа на кое неговото семејство се здобива со право на здравствена заштита по основ на неговиот работен однос додека тој ќе се наоѓа на отслужување на воениот рок;

3) ако регрутот-обврзник е известен дека по конкурс или на друг начин е примен во постојан работен однос во земјата;

4) ако регрутот-обврзник на редовно школување, поради болест или повреда чие лекување траело најмалку една година, не завршил гимназија или стручно училиште до крајот на годината во која наполнива дваесет и три години, односно средно поморско училиште со пловидбен стаж до крајот на годината во која наполнива дваесет и четири години, или виша односно висока школа до крајот на ноември на календарската година во која наполнива дваесет и седум години возраст;

5) ако регрутот-обврзник кој како стипендијант се наоѓа на постдипломски студии, специјализација, стручно или научно усовршување во странство, во времето за кое бара одлагање на служењето на воениот рок би бил спречен да го заврши таквото школување.

Кон барањето за одлагање на служењето на воениот рок од причините наведени во ставот 1 од овој член регрутот-обврзник прилага потребни докази до надлежниот општински орган на управата, кој по ова барање донесува решение.

8. Упатување на служење на воениот рок и начин на распределување на траењето на воениот рок

Член 56

Упатувањето на служење на воениот рок се врши во согласност со потребите на пополнувањето и со планот на воената обука во Југословенската народна армија, а според посебната наредба која за секоја година ја издава Државниот секретаријат за народна одбрана.

Член 57

Лице на кое како на питомец на воено училиште за активни подофицири, офицери или воени служ-

беници му е прекинато школувањето и кое не ја регулирало обврската за служење на воениот рок може да биде упатено, по свое барање, на служење односно дослужување на воениот рок веднаш по прекинувањето на школувањето во военото училиште, ако е способно или ограничено способно за воена служба и ако не е помладо од осумнаесет години.

Лицето од ставот 1 на овој член кое веднаш по прекинувањето на школувањето во воено училиште не сака да биде упатено на служење односно дослужување на воениот рок, се отпушта од военото училиште и му се издава уверение за времето поминато во военото училиште, и за неговото отпуштање од военото училиште се известува надлежниот општински орган на управата.

Член 58

На лицето кое по прекинувањето на школувањето во военото училиште за активни подофицири, офицери или воени службеници се упатува на служење односно дослужување на воениот рок му се определува, по правило, истиот род односно служба на воено училиште во кое се школувало, ако на школувањето поминало повеќе од шест месеци. На лице кое на школување во воено училиште поминало помалку од шест месеци, ќе му се определи род односно служба при упатувањето на служење на воениот рок, освен ако тоа самото изрази желба да го служи воениот рок во родот односно службата на военото училиште во кое се школувало и ако за тој род односно служба има соодветна школска и стручна подготовка.

Лицето на кое како на питомец на воено училиште за активни подофицири, офицери или воени службеници му е прекинато школувањето во военото училиште и кое веднаш по прекинувањето на школувањето се упатува на служење на воениот рок, ќе се упати во воената единица односно установа што ќе ја определи второстепениот военотериторијален орган на чие подрачје се наоѓа тоа воено училиште.

Член 59

Лицето на кое, согласно членот 39 став 1 точка 2 од Законот за воената обврска, му е прекинато служењето на воениот рок поради издржување на казна затвор или строг затвор, ќе се упати на дослужување на воениот рок веднаш по издржаната казна односно по пуштањето на условен отпуст, а најдоцна до крајот на календарската година во која наполнива триесет и пет години возраст.

Член 60

Регрутите-обврзници кои, врз основа на завршеното соодветно училиште или положените определени испити на соодветното училиште, се здобиваат со право да служат воен рок во траење од една година, му поднесуваат докази за тоа на надлежниот општински орган на управата, и тоа:

1) лицата кои завршиле виша или висока школа, факултет или уметничка академија — диплома за завршеното школување;

2) лицата кои на факултет, на висока школа или на уметничка академија ги положили сите испити предвидени за првите две години и сите испити од предметот на обуката за одбрана и заштита — уверение на школата односно факултетот за сите положени испити предвидени за првите две години и за сите положени испити од предметот на обуката за одбрана и заштита, според програмата на наставата на односната школа или факултет.

Лицето од точката 1 на ставот 1 на овој член, по завршеното школување, наместо диплома, може да поднесе уверение од школата, од факултетот односно од уметничката академија за завршеното школување, ако школата, факултетот односно уметничката академија не биле во можност да му издадат диплома до денот на упатувањето на служење на воениот рок.

Член 61

Војникот кој во текот на служењето на воениот рок, користејќи го своето слободно време и редовното или наградно отсуство, заврши школување на виша или висока школа, на факултет односно на уметничка академија, или ги положи сите испити на високата школа, на факултетот односно на уметничката академија за првите две години и сите испити од предметот на обуката за одбрана и заштита, според програмата на наставата на односната школа или факултет, може да му поднесе барање на надлежниот општински орган на управата кај кого се води во воената евиденција да му се промени траењето на воениот рок во согласност со неговата дополнително стечена школска подготовка. Такво барање војникот може да ѝ предаде и на воената единица односно установа во која го служи воениот рок, а оваа е должна да му го достави тоа барање без одлагање на надлежниот општински орган на управата. Кон барањето војникот прилага диплома или уверение во смисла на членот 60 од овој правилник.

По барањето за промена на траењето на воениот рок во смисла на ставот 1 од овој член, надлежниот општински орган на управата донесува решение кое му се доставува на подносителот на барањето. Ако се исполнети условите за определување на воениот рок во траење од една година, надлежниот општински орган на управата кој за тоа донел решение врши исправка на податоците за школската подготовка во матичниот картон на војникот и ѝ го доставува решението за промена на траењето на воениот рок на воената единица односно установа во која војникот го служи воениот рок. Воената единица односно установа врши исправка во единичниот картон на војникот и по истекот на воениот рок од една година го отпушта од Југословенската народна армија.

Член 62

Времето кое во смисла на членот 46 од Законот за воената обврска не се смета во служење на воениот рок на војникот, се утврдува со решение на надлежниот старешина на воената единица односно установа на следниот начин:

1) времето поминато на издржување на казна затвор или строг затвор поради кривично дело — врз основа на решението за прекинувањето на служењето на воениот рок од членот 77 на овој правилник;

2) времето поминато на издржување на дисциплински казни затвор над 30 дена поради дисциплински грешки — врз основа на евиденцијата за казнувањето на војникот и наредбите за казните;

3) времето поминато на лекување и боледување поради повреда или друго онеспособување предизвикано со намера војникот да ја избегне воената служба или да биде распореден на полесна должност — врз основа на правосилна пресуда, лекарско уверение и евиденција на воената единица односно установа за времето што војникот го поминал на тоа лекување и боледување;

4) времето поминато во самоволно оддалечување или бегство од Југословенската народна армија кое траело најмалку дваесет и четири часа — врз основа на извештај од овластените воени органи или од органите на внатрешните работи односно од воените судски органи или по правосилна пресуда, ако со тоа војникот сторил кривично дело и за истото бил осуден, или — врз основа на испитна постапка.

Член 63

Војникот што го отслужил воениот рок го отпушта од Југословенската народна армија воената единица односно установа во која тој го служел воениот рок.

Војникот кој на денот на отпуштањето од Југословенската народна армија се затекој на лекување во воена здравствена установа, го отпушта воената единица односно установа од ставот 1 на овој член со денот на истекот на неговиот воен рок,

кога му престанува и својството на воено лице, за што таа ја известува воената здравствена установа во која војникот се наоѓа на лекување и ѝ ја доставува неговата воена книшка. За тоа воената единица односно установа го известува и надлежниот општински орган на управата. Таквото лице по излекувањето го отпушта воената здравствена установа, при што му ја враќа воената книшка, а здравствената книшка, по евидентирањето на податоците за неговото лекување, му ја доставува на надлежниот општински орган на управата кај кого се води во воената евиденција.

Член 64

На војникот што го отслужил воениот рок воената единица односно установа му ја враќа воената книшка кога го отпушта од Југословенската народна армија, а неговиот единичен картон и здравствената книшка му ги доставува на надлежниот орган на управата кај кого тоа лице се води во воената евиденција.

Одредбата од ставот 1 на овој член се однесува и на питомец на воено училиште за активни подофицери, офицери или воени службеници на кого му е прекинато школувањето во военото училиште а кој ја регулирал обврската за служење на воениот рок.

Член 65

На војникот кој се отпушта од Југословенската народна армија затоа што станал постојано неспособен за воена служба или неспособен за воена служба во мирновремена состојба, воената единица односно установа му ги внесува во евиденционите документи основот и датумот на отпуштањето од Југословенската народна армија, а на војникот неспособен за воена служба во мирновремена состојба — и воената евиденциона специјалност и должност што ја вршел во Југословенската народна армија.

На лицето од ставот 1 на овој член надлежната воена лекарска комисија му дава оцена за видот на неспособноста за воена служба, во која е должна да наведе еден од следните податоци:

1) заболел односно повреден во Југословенската народна армија;

2) заболел односно повреден пред стапување во Југословенската народна армија;

3) заболел односно повреден пред стапување во Југословенската народна армија, но болеста односно повредата се влошила со вршење на воената служба.

Лицето што е отпуштено од Југословенската народна армија како постојано неспособно за воена служба се брише од евиденцијата на воените обврзници.

9. Избор за питомци на училишта за резервни офицери и упатување на служење на воениот рок во училиштата за резервни офицери

Член 66

Регрутите-обврзници што завршиле факултет или уметничка академија, висока или виша школа, средно стручно училиште или гимназија, или училиште за висококвалификувачи или за квалификувани работници, можат да бидат избрани за питомци на училишта за резервни офицери ако не се правосилно осудени поради кривични дела извршени од нечесни побуди или казнувани од судија за прекршоци поради потешки повреди на јавниот ред или морал, што ги прави неподобни за резервни старешини на оружените сили.

Член 67

За питомци на училишта за резервни офицери првенствено се избираат регрути-обврзници кои извршиле соодветно училиште со подобар успех и кои се помлади.

За питомци на училишта за резервни офицери првенствено се избираат регрути-обврзници кои на регрутирањето се оценети за способни, а потоа регрути-обврзници кои се оценети ограничено способни за воена служба.

На регрутите-обврзници кои ќе бидат избрани за питомци на училиштата за резервни офицери, комисијата од членот 69 на овој правилник ќе им го определи родот односно службата според сродноста на нивната школска подготовка со соодветниот род односно служба и зависно од нивната способност за воена служба, во смисла на прописите за условите за определување на регрутите-обврзници во родовите и службите.

Член 68

Надлежниот општински орган, согласно членот 26 став 2 од Законот за воената обврска, врз основа на бројниот разрез од првостепениот военотериторијален орган дава предлог за избор на регрути-обврзници за питомци на училиштата за резервни офицери до комисијата на првостепениот военотериторијален орган, која за тоа донесува одлука.

Член 69

Во работата на комисијата од членот 68 на овој правилник може да учествува и претставник на општината кого ќе го определи општинското собрание, кога се одлучува за изборот на регрутите-обврзници од територијата на односната општина.

Кога ќе го изврши изборот на регрутите-обврзници за питомци на училиштата за резервни офицери, комисијата го известува надлежниот општински орган на управата кои регрути-обврзници од територијата на односната општина се избрани за питомци на училиштата за резервни офицери.

Член 70

Војниците кои, во смисла на членот 26 став 3 од Законот за воената обврска, се предлагаат за служење на воениот рок во училиште за резервни офицери, можат да бидат избрани за питомци на училиште за резервни офицери ако од моментот на упатувањето во училиштето за резервни офицери до крајот на служење на воениот рок им преостануваат, и тоа:

- 1) на војниците кои служат осумнаесетмесечен или двегодишен воен рок — најмалку дванаесет месеци;
- 2) на војниците кои служат едногодишен воен рок за училиште за резервни офицери на родот — најмалку девет месеци, а за училиште на резервни офицери на службите — најмалку седум месеци.

Член 71

Предлогот за упатување на војникот на понатамошно служење на воениот рок во училиште за резервни офицери во смисла на членот 26 став 3 од Законот за воената обврска, командантот на полкот, нему рамниот или повисок старешина му го доставува на првостепениот военотериторијален орган на чие подрачје се води војникот во воената евиденција. Првостепениот военотериторијален орган го доставува предлогот со свое мислење за војникот и за потребите од резервен старешински кадар на определениот род односно служба до надлежната управа на родот односно на службата на Државниот секретаријат за народна одбрана.

Кога ќе го прими предлогот од ставот 1 на овој член, надлежната управа на родот односно на службата на Државниот секретаријат за народна одбрана формира комисија која од предложените војници врши избор и донесува одлука за нивниот прием за питомци на училиште за резервни офицери. За изборот на војниците за питомци на училиште за резервни офицери управата на родот односно на службата на Државниот секретаријат за народна одбрана го известува старешината на воената единица односно установа кој го поднел предлогот, училиштето за резервни офицери во кое војникот се упатува на понатамошно служење на воениот рок и надлежниот општински орган на управата кој го води во воената евиденција.

Член 72

Школувањето на питомците на училиштата за резервни офицери се состои, по правило, од два

дела: од првиот дел на школувањето — во училиште за резервни офицери и од вториот дел на школувањето — во воени единици и установи на соодветниот род односно служба.

Питомецот на училиштето за резервни офицери кој не ќе го заврши со успех првиот дел на школувањето управата на училиштето го отпушта од школувањето и го упатува на понатамошно служење на воениот рок во соодветната воена единица односно установа по распоредот на второстепениот военотериторијален орган на чие подрачје се наоѓа училиштето.

Питомецот на училиштето за резервни офицери кој не ќе го заврши со успех вториот дел на школувањето и не биде поволно оценет за вршење на офицерската должност, по истекот на воениот рок, воената единица односно установа го отпушта од Југословенската народна армија во чин на резервен подофицер со кој се здобил во текот на школувањето, за што го известува надлежниот општински орган на управата кој го води во воената евиденција.

Член 73

Питомците на училиштата за резервни офицери кои ќе бидат отпуштени од школувањето како привремено неспособни, или неспособни за воена служба во мирновремена состојба, или постојано неспособни за воена служба, се бришат од евиденцијата на питомците на училиштата за резервни офицери и се отпуштаат од Југословенската народна армија. На овие лица, при отпуштањето од школувањето, им се запишува во воената книшка датумот на отпуштањето од Југословенската народна армија и основот по кој се отпуштени.

10. Прекинување на служењето на воениот рок

Член 74

За прекинување на служењето на воениот рок во смисла на членот 38 од Законот за воената обврска, војникот му поднесува барање на надлежниот воен старешина. Кон барањето се прилага:

- 1) потврда од надлежниот општински орган на управата дека семејството на војникот поради елементарна непогода е доведено во тешка положба — ако прекинувањето на служењето на воениот рок се бара поради последици предизвикани од елементарна непогода;
- 2) потврда од надлежната здравствена установа за тешка болест во семејството на војникот односно извод од матичната книга на умрените за смрт во семејството на војникот, како и мислење од надлежниот општински орган дека поради тоа семејството на војникот е доведено во тешка положба — ако прекинувањето на служењето на воениот рок се бара поради тешката положба на семејството од тие причини.

Ако барањето за прекинување на служењето на воениот рок го поднесува член на семејството на војникот, решение за прекинување на служењето на воениот рок по такво барање не може да се донесе ако за тоа не дал согласност војникот на кого се однесува барањето.

Член 75

На војник кој во текот на служењето на воениот рок ќе стане привремено неспособен за воена служба, воената лекарска комисија му издава уверение за привремена неспособност. При отпуштањето на тоа лице од служењето на воениот рок, воената единица односно установа го запишува основот и датумот на прекинувањето на служењето на воениот рок во неговиот единичен картон.

Лицето од ставот 1 на овој член кое на повторниот регрутен преглед ќе биде оценето како способно или ограничено способно за воена служба пред наполнети дваесет и седум години возраст а кое не ја регулирало обврската за служење на воениот рок во смисла на членот 41 од Законот за воената обврска, надлежниот општински орган на

управата ќе го упати на дослужување на воениот рок во единица од ист род односно служба во која порано го служело воениот рок, освен лицата кои пред прекинувањето на служењето на воениот рок поради привремена неспособност служеле воен рок во поморството, во граничните, падобранско-десантните или извидничките единици, во гардата или во воената полиција. На овие лица ќе им се одреди друг род односно служба во согласност со нивната школска и стручна подготовка и завршена воена обука во единицата на родот односно службата во која порано го служеле воениот рок. Лицата кои од поморството ќе се преведат во род односно служба на копнена војска ќе служат воен рок во траење определено за тој род односно служба во смисла на членот 32 од Законот за воената обврска.

Лицето од ставот 1 на овој член кое во смисла на членот 41 став 2 од Законот за воената обврска е преведено во резервен состав, ќе ѝ се упати на нижа воена лекарска комисија заради оценување на способноста за служење во резервниот состав — кога ќе помине времето на привремената неспособност за воена служба поради која му е прекинато служењето на воениот рок.

Член 76

На војникот на кого по втор пат би требало да му се прекине служењето на воениот рок поради привремена неспособност и кој поради тоа се преведува во резервниот состав во смисла на членот 40 од Законот за воената обврска, надлежната воена лекарска комисија му издава уверение за привремената неспособност за воена служба, а воената единица односно установа, при неговото отпуштање му ја запишува во евиденционите документи военоевиденционата специјалност и должноста што ја вршел во Југословенската народна армија, како и основот и датумот на отпуштањето од Југословенската народна армија.

Член 77

Во решението за прекинување на служењето на воениот рок кое се донесува во смисла на членот 39 став 1 точ. 2 и 3 од Законот за воената обврска се запишуваат датумите на почетокот и на прекинат на служењето на воениот рок и времето што тоа лице треба да го дослужи.

11. Организирање на стручната обука и признавање на военостручната настава како извршување на воена вежба на лицата во резервниот состав

Член 78

Воените вежби, курсевите и другите форми на военостручната обука со лицата во резервниот состав се организираат и се изведуваат во единиците и установите на Југословенската народна армија и во единиците и службите на територијалната одбрана, во организациите на сојузот на резервните воени старешини, на сојузот на радио-аматерите, на воздухопловниот сојуз, на веслачкиот сојуз, на планинарскиот сојуз, на скијачкиот сојуз, на стрелачкиот сојуз, на сојузот на извидниците, на сојузот за телесно воспитување „Партизан“, на сојузот за подводни активности, на едриличарскиот сојуз, на пливачкиот сојуз и на сојузот за мотонаутика и скијање на вода.

Член 79

Како извршување на воена вежба се признава само военостручната обука што ја планираат, организираат и контролираат надлежните воени органи и штабови на народната одбрана и што е изведена по тој план и програма и по покана од надлежниот општински орган на управата.

Член 80

Повикувањето на лицата во резервниот состав на военостручна обука која се изведува во организациите на сојузот на резервните воени старешини и во другите стручни организации од членот 78 на

овој правилник, го врши надлежниот општински орган на управата со поединечна покана, врз основа на поименично барање на тие организации.

Член 81

Организациите на сојузот на резервните воени старешини и стручните организации од членот 78 на овој правилник водат поименична евиденција за тоа колку секој повикан воен обврзник поминал на военостручна обука и податоците од таа евиденција му ги доставуваат на надлежниот општински орган на управата. Врз основа на тие податоци им се признава на тие лица времето поминато на военостручната обука во организациите на сојузот на резервните воени старешини и во другите стручни организации — како извршување на воена вежба во смисла на членот 51 ст. 3 и 4 од Законот за воената обврска и тоа се запишува во личната воена исправа и во другите евиденциони документи на односниот воен обврзник.

Член 82

Надлежниот општински орган на управата е должен да го извести првостепениот военотериторијален орган за извршувањето на военостручна обука со резервни офицери и со резервни воени службеници од офицерски ранг, наведувајќи поименично за секој од нив колку време му е признаено како извршување на воена вежба.

Член 83

Единиците на милицијата во кои се изведуваат воена вежба, курсеви и военостручна обука во други форми, во смисла на членот 52 од Законот за воената обврска, водат поименична евиденција на лицата што во тие единици се наоѓаат на воена вежба, со податоци за тоа колку време тие поминале на воена вежба. Овие податоци единиците на милицијата му ги доставуваат на надлежниот општински орган на управата заради внесување во евиденционите документи на тие лица.

12. Одлагање на воената вежба

Член 84

За одлагање на воената вежба лицето во резервен состав, согласно членот 55 став 6 од Законот за воената обврска, му поднесува на надлежниот општински орган на управата барање за одлагање на воената вежба. Кон барањето се прилагаат:

- 1) уверение од здравствена установа со мислење за способноста за вршење на воена вежба — ако одлагање на воената вежба се бара поради болест на лицето во резервен состав;
- 2) уверение од училиште односно факултет дека со одењето на воена вежба, во времето за кое е повикано, лицето во резервен состав би било спречено да ја заврши учебната година — ако одлагањето на воената вежба се бара поради тоа што повиканото лице во резервен состав се наоѓа на школување;
- 3) лекарски наод за тешката болест или извод од матичната книга на умрените односно доказ за последиците предизвикани од елементарна непогода, — ако одлагањето на воената вежба се бара поради смрт во домаќинството или семејството или поради тешка болест на некој од членовите на домаќинството, или поради оштетувања од елементарна непогода, поради што домаќинството на лицето во резервен состав повикано на воена вежба би било доведено во тешка положба, — ако таквото лице би било упатено на вршење на воена вежба во времето назначено во поканата.

Член 85

Ако одлагањето на воена вежба се бара поради тоа што од домаќинството на повиканото лице во резервен состав, во исто време се повикани на воена вежба два или повеќе члена на домаќинството или некои од нив веќе се наоѓаат на воена слу-

жба, надлежниот општински орган на управата по службена должност ги утврдува тие факти врз основа на евиденцијата за воените обврзници повикани на воена служба.

Член 86

Ако одлагањето на вршењето на воена вежба се бара поради неодојни потреби на службата, надлежниот орган на општествено-политичката заедница или работната или друга организација, кај кои е запослено повиканото лице во резервен состав, се должни да приложат кон барањето за одлагање на воената вежба докази за постоењето на неодојни потреби на службата поради кои се бара одлагање на вршењето на воената вежба.

Член 87

Надлежниот општински орган на управата нема да повикува на воена вежба лица во резервен состав од местата во кои владее заразна болест, за што го известува органот кој го доставил барањето да се повикуваат лицата во резервен состав на воена вежба.

Податоците за видот и движењето на заразната болест надлежниот општински орган на управата ги прибавува од надлежниот орган на здравствената служба.

13. Издавање одобренија за патување во странство на привремен или постојан престој на регрутите-обврзници и евиденција на воените обврзници кај дипломатските односно конзуларните претставништва на Југославија во странство

Член 88

Одобрение на регрутот-обврзник за патување во странство на привремен престој му се издава со рок на важење од две години.

Надлежното југословенско дипломатско односно конзуларно претставништво, по барање на регрутот-обврзник, може да му го продолжи одобрението за неговиот привремен престој во странство за наредните две години, но најмногу до крајот на годината во која тој наполнива 26 години возраст. Југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво му издава потврда на регрутот-обврзник докога му е продолжено одобрението за привремен престој во странство и за тоа го известува надлежниот општински орган на управата кај кого тоа лице се води во воената евиденција.

Член 89

Регрутот-обврзник кој привремено престојува во странство и кој сака привремениот престој да го претвори во постојан престој во странство, поднесува барање за издавање на одобрение за постојан престој во странство до југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво кај кое се води во евиденција.

Надлежното југословенско дипломатско односно конзуларно претставништво му го доставува барањето од ставот 1 на овој член на надлежниот општински орган на управата кај кого подносителот на барањето се води во воена евиденција, со мислење дали да се издаде бараното одобрение.

Решението донесено по барањето за издавање на одобрение за постојан престој во странство за лицето од ставот 1 на овој член надлежниот општински орган на управата го доставува преку Државниот секретаријат за народна одбрана до југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво во странство кај кое тоа лице е введено во евиденција.

Член 90

За регрутот-обврзник или за лице во резервен состав кое заминува на привремен престој во странство, надлежниот општински орган на управата е должен да го евидентира во соодветниот картон

времето на заминувањето, земјата во која заминува и времето на веројатното враќање од привремен престој, и да го запознае односното лице со неговите права и должности во врска со воената обврска за време на престојот во странство.

На регрутот-обврзник или на лице во резервен состав кое заминува во странство на постојан престој или на престој подолг од една година надлежниот општински орган на управата му ја соопштува адресата на надлежното југословенско дипломатско односно конзуларно претставништво на кое тоа е должно да му се пријави заради воведување во воената евиденција во смисла на членот 65 од Законот за воената обврска, и го запознава со начинот на пријавувањето на податоците и на промените на пријавените податоци.

Член 91

Регрутот-обврзник или лице во резервен состав кое отпуштало во странство на постојан или привремен престој подолг од една година, му се пријавува непосредно на југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво заради воведување во воената евиденција ако престојува во местото во кое е седиштето на претставништвото. Ако местото на престојот на регрутот-обврзник односно на лицето во резервен состав е надвор од местото во кое е седиштето на југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво, пријавувањето може да се изврши преку пошта — препорачано.

Лицата од ставот 1 на овој член му ги пријавуваат на дипломатското односно конзуларното претставништво следните податоци: име и презиме, датум и место на раѓањето, дали е регрут-обврзник или лице во резервен состав, адреса на станот во Југославија, школска и стручна подготовка, место на запослувањето во странство со називот на работодавецот односно местото на школувањето во странство со називот на училиштето, адреса на станот во странство, кога и од каде допатува во тоа место и дали му е одобрен постојан или привремен престој во странство.

Член 92

Југословенските дипломатски односно конзуларни претставништва водат евиденција на воените обврзници на пропишани образци (картони).

Член 93

На регрутот-обврзник или на лицето во резервен состав од членот 91 на овој правилник, кое се пријавило и кое е введено во евиденцијата, надлежното југословенско дипломатско односно конзуларно претставништво му издава потврда за пријавувањето и за воведувањето во евиденцијата. Ако пријавувањето е извршено преку пошта, како потврда за пријавување и за воведување во евиденцијата служи поднесокот со податоците, кој се издава потврда и му се враќа на пријавеното лице преку пошта — препорачано.

Член 94

Регрутот-обврзник или лице во резервен состав е должно да му ја пријави на надлежното југословенско дипломатско односно конзуларно претставништво секоја промена на пријавените и евидентирани податоци од членот 91 став 2 на овој правилник. За доказ дека промената е пријавена, се издава потврда на начинот предвиден во членот 93 на овој правилник.

Член 95

Ако регрутот-обврзник или лицето во резервен состав од членот 91 став 1 на овој правилник се отсели на постојан престој или на привремен престој подолг од една година во друга земја или надвор од подрачјето на југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво кај кое е пријавено и введено во евиденцијата, југословенското претставништво кај кое доселеното лице се

пријавило е должно веднаш, а најдоцна во рок од 15 дена од денот на пријавувањето, да го побара евиденциониот картон од југословенското претставништво што до тогаш го водело тоа лице во евиденцијата.

Член 96

Кога ќе помине календарската година во која регрутот-обврзник кој постојано престојува во странство и кој е воведен во евиденција на регрутите-обврзници со постојан престој, наполнил 27 години возраст, југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво кај кое тој е воведен во евиденцијата го пренесува неговиот картон од евиденцијата на регрутите-обврзници во евиденцијата на лицата во резервен состав.

На начинот пропишан во ставот 1 на овој член постапува југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво и кога регрутот-обврзник на постојан престој во странство, кој е воведен кај тоа претставништво во евиденцијата на регрутите-обврзници, ќе го отслужи воениот рок во Југославија во смисла на членот 97 ст. 2 и 3 од овој правилник.

На лицето од ставот 1 или 2 на овој член чиј картон е пренесен од евиденцијата на регрутите-обврзници во евиденцијата на лицата во резервен состав, југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво што таквото лице го води во евиденција му издава, на негово барање, уверение дека ја регулира обврската за служење на воениот рок во смисла на Законот за воената обврска.

Член 97

Регрут-обврзник на кого му е издадено одобрение за постојан престој во странство не се повикува во Југославија заради упатување на служење на воениот рок.

Ако регрутот-обврзник од ставот 1 на овој член сака доброволно да служи воен рок во Југославија, поднесува молба до југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво кај кого е воведен во евиденцијата. Ова претставништво примената молба со свое мислење му ја доставува на решавање на државниот секретар за народна одбрана во смисла на членот 29 став 2 од Законот за воената обврска. За решението по молбата се известува подносителот на молбата преку југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво кај кое се води во евиденцијата.

Регрутот-обврзник од ставот 2 на овој член кој ќе биде оценет како ограничено способен за воена служба или привремено неспособен за воена служба или неспособен за воена служба во мирновремена состојба, односно постојано неспособен за воена служба, не може да биде примен на доброволно служење на воениот рок. Југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво што такви лица води во евиденција, постапува на следниот начин: ограничено способните и привремено неспособните за воена служба ги води и понатаму во евиденцијата на регрутите-обврзници на постојан престој; картоните на неспособните за воена служба во мирновремена состојба ги пренесува од евиденцијата на регрутите-обврзници во евиденцијата на лицата во резервен состав на постојан престој, а постојано неспособните за воена служба престанува да ги води во евиденцијата и им издава уверение за нивната постојана неспособност за воена служба.

Член 98

Регрутот-обврзник кој од одобрен постојан престој во странство ќе се врати во Југославија на постојан престој или ќе дојде на привремен престој подолг од една година пред истекот на годината во која наполнива 27 години возраст, надлежниот орган на управата на општината на чија територија се наоѓа местото на живеење или престој на тоа лице, ќе го повика на регрутен преглед. Ако на тој преглед регрутот-обврзник биде оценет како способен за воена служба, надлежниот општински орган на уп-

равата го упатува на служење на воениот рок во смисла на членот 66 од Законот за воената обврска.

Лицето од ставот 1 на овој член што ќе дојде во Југославија по истекот на годината во која наполнило дваесет и седум години возраст и со потврда од југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво докаже дека било пријавено и воведено во евиденцијата кај тоа претставништво, надлежниот општински орган на управата ќе го повика на преглед за оценување на способноста за воена служба и ако биде оценето како способно или ограничено способно односно неспособно за воена служба во мирновремена состојба, го воведува во евиденцијата на лицата во резервен состав.

Член 99

Југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво престанува да го води во својата евиденција регрутот-обврзник или лицето во резервен состав:

- 1) кога тоа ќе се отсели на постојан или привремен престој подолг од една година надвор од подрачјето на тоа претставништво и кога за него претставништвото ќе прими извештај во смисла на членот 95 од овој правилник;
- 2) кога тоа ќе се врати во Југославија на постојан престој;
- 3) кога ќе му престане воената обврска во смисла на членот 5 од Законот за воената обврска;
- 4) кога тоа ќе умре.

14. Преодни и завршни одредби

Член 100

Воената книшка пропишана со овој правилник ќе се издава од 1 јануари 1971 година.

На војниците и на питомците на воените училишта кои ќе стапат во Југословенската народна армија на служење на воениот рок односно на школување во воено училиште до 31 декември 1970 година, како и на војниците и на питомците на воените училишта кои пред 1 јануари 1971 година се воведени во воената евиденција а на кои не им е издадена воена книшка иако стапиле во Југословенската народна армија по 1 јануари 1971 година, воената книшка пропишана со овој правилник ќе им ја издаде воената единица односно установа во ранг на самостоен баталјон, на полк или во повисок ранг, во која тие се наоѓаат на служење на воениот рок односно военото училиште во кое тие се наоѓаат на школување.

До издавањето на воената книшка пропишана со овој правилник, на воените обврзници кои служат воен рок или на друг начин ќе ја регулираат обврската за служење на воениот рок, ќе им се издаде воена книшка определена според досегашните прописи.

Воената книшка издадена според досегашните прописи и легитимацијата на резервен офицер и на резервен воен службеник издадена по престанокот на активната воена служба, важат и понатаму и се издначуваат со воената книшка пропишана со овој правилник.

Член 101

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Упатството за постапката на општинските органи на управата за народна одбрана и за должностите на воените обврзници при патувањето во странство на привремен престој („Службени војни лист“, бр. 12/67).

Член 102

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Р. в. л. бр. 56
20 јули 1970 година
Белград

Државен секретар
за народна одбрана
генерал-полковник,
Никола Љубичиќ, с. р.

(1 страна)

(2 страна)

(Г р 6)

ВОЕНА КНИШКА

Серија

broj

(фотографија

3 × 3,5 cm)

(MIT)

(Своерачен потпис)

(3 страна)

(4 страна)

СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА
РЕПУБЛИКА
ЈУГОСЛАВИЈА

(Г р 5)

ВОЕНА КНИШКА

Серија

broj

1. Военовиденционен
број

2. (Презиме)

(И м е)

_____ 19_____
(Ден месяц година)

(Место)

(ОПШТИНА)

(Республика)

_____ 19_____
(Датум на издавањето)

(MID)

(Потпис на овластеното лице)

4. Крвна група, подгрупа и Rh (МП)

(Потпис на овластеното
лице)

(5 страна)

(6 страна)

5. СПОСОБНОСТ ЗА ВОЕНА СЛУЖБА

- 1) _____
 _____ 19____ (МП)

 (Потпис на овластеното лице)
- 2) _____
 _____ 19____ (МП)

 (Потпис на овластеното лице)
- 3) _____
 _____ 19____ (МП)

 (Потпис на овластеното лице)
- 4) _____
 _____ 19____ (МП)

 (Потпис на овластеното лице)

Серија _____ број _____

- 5) _____
 _____ 19____ (МП)

 (Потпис на овластеното лице)
- 6) _____
 _____ 19____ (МП)

 (Потпис на овластеното лице)

6. СЛУЖЕЊЕ НА ВОЕНИОТ РОК

- 1) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)
- 2) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

(7 страна)

(8 страна)

- 3) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)
- 4) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)
- 5) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)
- 6) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

Серија _____ број _____

7. ОСПОСОВЕН

- 1) Основни ВЕС _____ должност _____

 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)
- 2) Дополнителни ВЕС _____ должност _____

 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)
- 3) Пребука ВЕС _____ должност _____

 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)
- 4) Пребука ВЕС _____ должност _____

 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

(9 страна)

8. ПРОИЗВЕДУВАЊЕ-УНАПРЕДУВАЊЕ

1) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

2) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

3) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

4) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

(10 страна)

Серија _____ број _____

5) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

6) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

7) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

8) Чин-класа _____
 Указ-наредба _____ број _____
 Од _____ 19____ год.
 (МП)
 (Потпис на овластеното лице)

(11 страна)

9. ВОЕНА ВЕЖБА

1) Од _____ 19____ До _____ 19____
 На воена вежба поминал _____ дена
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

2) Од _____ 19____ До _____ 19____
 На воена вежба поминал _____ дена
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

3) Од _____ 19____ До _____ 19____
 На воена вежба поминал _____ дена
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

4) Од _____ 19____ До _____ 19____
 На воена вежба поминал _____ дена
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

5) Од _____ 19____ До _____ 19____
 На воена вежба поминал _____ дена
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

(12 страна)

Серија _____ број _____

10. УЧЕСТВО ВО ВОЈНАТА

1) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

2) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

3) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

4) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

5) ВП _____
 Од _____ 19____ До _____ 19____
 (МП) (МП)
 (Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

(13 страна)

(14 страна)

11. ВО ВОЕНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

1) СО _____
Од _____ 19____ До _____ 19____
(МП) (МП)

(Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

2) СО _____
Од _____ 19____ До _____ 19____
(МП) (МП)

(Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

3) СО _____
Од _____ 19____ До _____ 19____
(МП) (МП)

(Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

4) СО _____
Од _____ 19____ До _____ 19____
(МП) (МП)

(Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

5) СО _____
Од _____ 19____ До _____ 19____
(МП) (МП)

(Потпис на овластеното лице) (Потпис на овластеното лице)

12. ЗАМЕНА НА ВОЕНАТА КНИШКА

Издадена нова воена книшка наместо _____
_____ воена книшка

серија _____ број _____
(МП)

(Потпис на овластеното лице)

13. ПРЕСТНОК НА ВОЕНАТА ОБВРСКА

Воената обврска престана според членот _____
став _____ од Законот за воената обврска.

Бришан од воената евиденција на _____ 19____
(МП)

(Потпис на овластеното лице)

(15 страна)

(16 страна)

Серија _____ број _____

14. ИЗВОД ОД ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВОЕНАТА ОБВРСКА ОД ПРАВИЛНИКОТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ВОЕНАТА ОБВРСКА,

за воената книшка и за правата и должностите на воените обврзници

1. Воената книшка е лична јавна исправа со која воениот обврзник го докажува извршувањето на воената обврска и својот идентитет додека е на воена служба (член 11 став 2 од Законот).

2. Воената книшка ја издава надлежниот општински орган на управата кај кого воениот обврзник се води во воената евиденција, односно надлежната единица или установа на ЈНА или единица односно служба на територијалната одбрана (член 23 од Правилникот).

3. Воените обврзници се должни да ја чуваат воената книшка. Ако во воената книшка е запишан воен распоред, таа претставува воена тајна (член 11 од Законот).

4. Забрането е давање на својата воена книшка на друго лице на посруга односно послужување со воена книшка од друго лице (член 26 од Правилникот).

5. Воениот обврзник што ќе ја изгуби или на друг начин ќе остане без воената книшка е должен веднаш а најдоцна во рок од осум дена од денот на исчезнувањето на книшката, да му го пријави тоа на надлежниот општински орган на управата кај кого се води во воената евиденција односно на надлежната единица или установа на ЈНА или единица односно служба на територијалната одбрана (член 27 од Правилникот).

6. Забрането е изнесување на воената книшка од Југославија (член 11 од Законот).

Воен обврзник што патува во странство на постојано престојување (иселување) е должен, пред тргањето во странство, да му ја предаде својата воена книшка на надлежниот општински орган на управата кај кого се води во воената евиденција (член 11 од Законот).

7. Воен обврзник што ќе биде повикан од надлежниот општински орган на управата или од воениот односно военотериторијалниот орган заради

вршење на воената обврска или на пропишаните обврски во врска со вршењето на воената служба, должен е да му се јави на определениот орган во местото и во времето што се означени во поединечната или општата покана и со себе да ги понесе предметите и документите што се определени во поканата (член 6 од Законот).

8. Регрут-обврзник и лице во резервен состав се должни во рок од осум дена од денот на настаната промена да му ја пријават на надлежниот општински орган на управата кај кого се воведени во воената евиденција: промената на станот (новата адреса), промената на местото на живеењето, привремената отсутиност од местото на живеењето подолга од 60 дена, одењето во странство на постојан престој или на привремен престој подолг од 60 дена и враќањето од странство од таквиот престој, здобивањето со школски и стручни квалификации, враќањето од отслужувањето на воениот рок и губењето на воената исправа (член 12 од Законот).

Воени обврзници-жени што се водат во воената евиденција, покрај промените од членот 12 на Законот за воената обврска, ги пријавуваат уште и следните промени во својот семеен живот: мажење, развод на брак, смрт на брачниот другар, породување и посвојување на дете (член 18 од Правилникот).

Тие промени, регрутите-обврзници, лицата во резервен состав и воените обврзници-жени што се водат во воената евиденција, кои се запослени во органите на општествено-политичките заедници и во работните и други организации во кои постои лице определено да ги врши работите на народната одбрана (воените работи), му ги пријавуваат на тоа лице (член 12 од Законот).

9. Регрут-обврзник и лице во резервен состав му ги пријавуваат промените од членот 12 став 1 на Законот за воената обврска лично на надлежниот општински орган на управата кај кого се водат во воената евиденција. Ако седиштето на тој орган е оддалечено повеќе од 10 km од местото на живеење на регрут-обврзник или на лицето во резервен состав, пријавата га промените може да се поднесе преку пошта, освен пријавата за исчезнување на воена книшка и за враќање од отслужување на воениот рок (член 18 од Правилникот).

(17 страна)

(18 страна)

Серија **број**

10. Регрут-обврзник или лице во резервен состав што постојано или привремено подолго од 1 година престојува во странство, должно е да му се пријави на надлежното југословенско дипломатско односно конзуларно претставништво заради воведување во воената евиденција (член 65 од Законот).

Регрут-обврзник или лице во резервен состав што опатувало во странство на постојан престој е должно да му се пријави на надлежното југословенско-дипломатско односно конзуларно претставништво во рок од три месеци од денот на доаѓањето, а регрут-обврзник или лице во резервен состав што ќе опатува во странство на привремен престој подолг од 1 година — во рок од 30 дена од денот на доаѓањето во земјата за која му е одобрен привремениот престој (член 65 од Законот).

Регрут-обврзник или лице во резервен состав што опатувало во странство на постојан или привремен престој подолг од 1 година, му се пријавува непосредно на југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво заради воведување во воената евиденција ако престојува во место во кое е седиштето на претставништвото. Ако местото на престојот на регрут-обврзник односно на лицето во резервен состав е палвор од местото во кое е седиштето на југословенското дипломатско односно конзуларно претставништво, пријавувањето може да се изврши преку пошта — препорачано (член 91 од Правилникот).

11. Лицето што подлежи на воена обврска има во врска со извршувањето на воената обврска, под условите определени со посебни прописи, право на превоз со јавни сообраќајни средства и на патни трошоци, а за време на воената служба му припаѓа паричен надомест (чл. 8 и 54 од Законот).

12. Воениот обврзник има право на одлагање на служењето на воениот рок односно на одлагање на вршењето на воена вежба, од причините и под условите пропишани со членот 36 односно со членот 55 на Законот за воената обврска.

15. Воен распоред	1	Яви ѝ се ВЕДНАШ на воената единица Моб. место _____ Моб. собиралиште _____ (МП) _____ (Потпис на овластеното лице) _____
	2	На опачината пишува: уништен купонот 1 Яви ѝ се ВЕДНАШ на воената единица Моб. место _____ Моб. собиралиште _____ (МП) _____ (Потпис на овластеното лице) _____
	3	На опачината пишува: уништен купонот 2 Яви ѝ се ВЕДНАШ на воената единица Моб. место _____ Моб. собиралиште _____ (МП) _____ (Потпис на овластеното лице) _____
	4	На опачината пишува: уништен купонот 3 Яви ѝ се ВЕДНАШ на воената единица Моб. место _____ Моб. собиралиште _____ (МП) _____ (Потпис на овластеното лице) _____
	5	На опачината пишува: уништен купонот 4 Яви ѝ се ВЕДНАШ на воената единица Моб. место _____ Моб. собиралиште _____ (МП) _____ (Потпис на овластеното лице) _____

(19 страна)

(20 страна)

16. Облека, опрема и наоружување издадено на ракување-чување

1	(МП) (Потпис на овластеното лице)
2	(МП) (Потпис на овластеното лице) На опачината пишува: уништен купонот 1
3	(МП) (Потпис на овластеното лице) На опачината пишува: уништен купонот 2
4	(МП) (Потпис на овластеното лице) На опачината пишува: уништен купонот 3
5	(МП) (Потпис на овластеното лице) На опачината пишува: уништен купонот 4

This image shows a completely blank white page enclosed by a thick, solid black rectangular border. There are no markings, text, or illustrations on the page itself.

400.

Врз основа на членот 6 ст. 1 и 4 од Законот за техничките мерки („Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65), во согласност со Сојузниот совет за труд, сојузниот секретар за стопанство пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ТЕХНИЧКИТЕ МЕРКИ ЗА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИТЕ ПОСТРОЈКИ ОД НИЗОК НАПОН ВО ЗЕМЈОДЕЛСТВОТО

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

При изведувањето на електроенергетски инсталации, уреди и постројки од низок напон до 250 V спрема земјата и од мал напон до 24 V во земјоделските згради, во припаѓачките дворови и градини и во објектите за хортикултура, како и при изведувањето на инсталации за електрични огради (во понатамошниот текст: земјоделските објекти), се применуваат техничките мерки определени со овој правилник.

На електроенергетски инсталации во земјоделските објекти се применуваат и Техничките прописи за изведување електроенергетски инсталации во згради (Додаток на „Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/66), кои се составен дел на Правилникот за техничките мерки и условите за изведување електроенергетски инсталации во згради („Службен лист на СФРЈ“, бр. 43/66), ако со овој правилник не е определено поинаку.

Член 2

Одредбите на овој правилник се применуваат при изведувањето на нови инсталации и постројки, при проширување и поголеми измени на постојните инсталации и при изведувањето на инсталации за приклучок на електромотори за погон на земјоделски машини.

Одредбите на овој правилник не се применуваат на:

1) инсталации изведени според порано важечките прописи, кои не можат да го загрозат животот и имотот;

2) инсталации на превозни средства и на подвижни уреди во земјоделството (трактори, возила, комбајни и сл.);

3) електроенергетски инсталации од низок напон во работилници (механички, столарски, ковачки и др.) во земјоделските објекти и на приклучоци за напојување на земјоделските објекти со електрична енергија. За нив важат Техничките прописи за изведување електроенергетски инсталации во згради;

4) енергетски надземни и подземни водови.

Член 3

Електротехничките инсталациони материјали, како и сите електротехнички апарати — прибор и уреди, што се употребуваат во земјоделските објекти мораат да им одговараат на важечките југословенски стандарди.

До донесувањето на југословенските стандарди, електротехничките инсталациони материјали, прибор, апарати и уреди мораат да им одговараат на препораките од Меѓународната електротехничка комисија (IEC), од Меѓународната комисија за усвојување на електричната опрема (CEE) и од другите соодветни меѓународни организации, а ако не постојат такви препораки — на стандардите и прописите на земјата во која се изработени.

Член 4

Во поглед влажноста, правот, температурата, и развивањето на корозионите испарувања, земјоделските објекти се распоредуваат во четири групи:

1) суви простории:

а) суви простории со доста прав и со можност за механичко оштетување на нивните инсталации (амбари и главни згради во дворови на земјоделски имоти);

б) суви простории со корозивни испарувања (простории за сместување на хемиски средства, на вештачки губриња, на пестициди и слично);

2) влажни простории:

а) влажни простории во кои има и амонијачни испарувања (штали за крави и коњи, живинарници и други згради и делови од згради наменети за чување и одгледување на добиток);

б) влажни и врели простории во кои во воздухот има и чад, а температурата може да достигне и 50°C (сушилници и згради или делови од згради наменети за сушење на растителни производи, на овошје и на зеленчук);

в) влажни простории во кои има и хемиски испарувања (простории за преработка на овошје и зеленчук во алкохол, визби за сместување на вино и на други алкохолни пијачки, земјоделски лаборатории);

3) мокри простории во кои воздухот содржи големи количини влага, пара и млечна киселина (млекокарници и одделенија за молзење на крави и други простории за преработка на млеко);

4) отворен простор (натстрешници и простор покриен со натстрешник за заштита од атмосферски врнежи).

II. ОСВЕТЛЕНИЕ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ОБЈЕКТИ

Член 5

Одредбите на оваа глава се применуваат на внатрешното и надворешното електрично осветление на земјоделските објекти.

1. Инсталациони материјали и прибор

Член 6

Во поглед на заштитеноста од навлегување на влага и прав, светилките мораат да им одговараат на условите што постојат на местата на нивното поставување.

Светилките од отворена изработка можат да се употребуваат во простории што се суви, без спроводлив, запалив и експлозивен прав и без нагризувачки и експлозивни испарувања и гасови.

Во влажни и мокри простории (млекокарници, визби за вино, штали итн.) смеат да се употребуваат само светилки што се заштитени од вода и влага, како и од корозија.

Во простории во кои има многу прав (мелници, простории за мелење и мешање на храна и сл.) смеат да се употребуваат само светилки што се заштитени од навлегување на прав. На местата на кои може да дојде до случајно механичко оштетување на светилките, треба да се предвиди соодветна заштита (на пр. метална мрежа и сл.).

Член 7

Рачните светилки мораат да бидат изработени според JUS N.L5.114.

Не е дозволена употреба на рачни светилки со вградена склопка.

Член 8

За работа во простории со зголемена опасност (влажни и мокри простории) и на отворен простор, рачните светилки мораат да бидат заштитени од воден млаз или од навлегување вода и предвидени за приклучок на мал напон до 24 V (класа III).

2. Осветление**Член 9**

Електричното осветление треба да се проектира според одредбите на JUS U.C9.100 — дневно и електрично осветление на просториите во згради.

При изборот на местата на кои ќе се постават светилките треба да се води сметка за можноста за лесно одржување на уредите за осветление (чистење, замена и сл.), како и при евентуалното прскање и разбивање на сијалиците парченца стакло да не можат да достасаат во добиточната храна. Светилките не смеат да се поставуваат над хранилишта и во подови.

За осветление во земјоделските објекти се препорачува употреба на сијалици со опално стакло или на флуоросцентни цевки, заради спречување на блескотеење.

Член 10

Барањата за јачина на осветление во одделни земјоделски објекти се следните (JUS U C9.100):

Вид просторија и намена	Барања
1) штали:	
за крави (воопшто)	мали
за крави (простор за молзење)	средни
телишта	средни
оддели за бикови и телиња	мошне мали
за коњи	мошне мали
простор за приготвување на добиточна храна	мошне мали
простор за опрема, амути и сл.	мали
2) свињарници:	
воопшто	мошне мали
прасилиште	средни
3) живинарници:	
воопшто	мошне мали
собирање јајца	мали
сортирање јајца	средни
4) отворени штали:	
воопшто	мошне мали
простор за хранење	мали
5) млекарници:	
простор за молзење	средни
миење на канти	средни
пастеризација	средни
миење и сортирање на шишиња	големи
уреди за ладење	средни
приготвување на топла вода	мошне мали
работа со млеко (воопшто)	средни
6) кланици	мали
7) пекарници	средни
8) сушилници:	
воопшто	мошне мали
контролни места	средни
9) сортирање на зеленчук и овошје	средни
10) чистење на семе и сепарација	средни
11) преработка на тутун:	
сушење на тутун	мали
склад на тутун	мошне мали
сортирање на тутун	големи
12) амбари (склад за жито)	мошне мали
13) визби за вино	мали
14) складови за сено, слама	мошне мали
15) складови за фубрија	мошне мали

Просечната осветленост на отворените простори треба да изнесува најмалку 5 lx.

Член 11

На местата каде што е потребна поголема осветленост, како што се: влезови, приоди, места за на-товар и истовар итн., треба да се предвиди дополнително осветление кое произлегува од погодни поставени светлосни извори.

Член 12

За дополнително осветление на живинарници мора да постои одделно струјно коло.

Член 13

Полна јачина на дополнителното осветление односно негово исклучување мора да се постига постепено преку соодветни електрични уреди.

III. ИНСТАЛАЦИИ ЗА ГРЕЕЊЕ**1. Заднички одредби****Член 14**

Електричната опрема и уредите за греење во земјоделските објекти мораат да бидат одбрани и инсталирани така што да се спречи избувнување на пожар.

Член 15

Инсталациите на електричното греење треба да сочинуваат одделни струјни кола.

Член 16

Грејните елементи треба да се поставени така што да се лесно пристапни за одржување и замена.

Член 17

Апаратите и уредите што немаат заштитна изолација мораат да имаат соодветна стегалка за уземјување.

2. Инсталации во млекарници**Член 18**

Електричните греалки за греење на просториите во млекарници, кога се бара брзо загревање (мијалници на шишиња и др.), треба да се постават високо на ѕид вон од дофатот на рака. Греалките и инсталациите во таквите простории мораат да бидат отпорни спрема корозија и влага.

Член 19

На местата каде што постојат резервоари за вода, заради адаптација на постојниот систем, можат да се вградат цевни грејачи контролирани со термостат.

Термичката изолација на резервоари не смее да биде запалива ниту хигроскопна.

3. Инсталации во свињарници**Член 20**

За греење во свињарници се употребуваат инфрацрвени сијалици со соодветна арматура и со заштитна кошница, цевни инфрацрвени грејачи или грејни тела поставени во подот.

Член 21

Конструкцијата на грејачите мора да биде таква што деловите на грејачите или на арматурата, во случај на кршење да не паднат на прасињата или на запалив материјал.

Грејачите од ставот I на овој член треба да се обесат за таванот така што височината да може да им се прилагодува.

Најмалата височина на грејачите над подот мора да биде 0,75 m, а над грбот на животните во стоечки став — 0,45 m.

Член 22

Загревањето на подот е дозволено со поставување на грејни тела врз соодветна подлога непосредно во бетонскиот под или под него. Грејачите мораат да бидат приклучени на мал напон (до 24 V) со термостатска регулација.

Член 23

Електричните инсталации во свињарници се изведуваат како инсталациите за влажни простории кои содржат и амонијачни испарувања.

Член 24

Во прасилиштата треба да се поставуваат механички отпорни приклучници (со метален оклоп и сл.) со заштитни контакти на 1.50 m над подот.

Член 25

Полагање на водоводите непосредно на сид, без механички отпорна заштита, не е дозволено на височина помала од 2 m над подот.

4. Инсталации во живинарници

Член 26

Електричните инкубатори мораат да бидат приклучени на одделно струјно коло.

Дозволен е приклучок со вертикален вод, или со вод обесен за чекрек, на доволна височина. Трпезни инкубатори се приклучуваат со свитлив вод од тешка изработка.

Секој инкубатор мора да има своја приклучница со заштитен контакт и со осигурување од извлекување на штекерот.

Приклучниците можат да бидат и на таванот.

Инкубаторите од ормански тип (од поголем капацитет) трајно се приклучуваат на инсталацијата преку вертикални водови.

Член 27

Електричните грејачи и вентилатори во просториите за инкубатори мораат да имаат посебни осигурувачи.

Престанокот на напојувањето на инкубаторите со енергија мора веднаш да му биде на погоден начин сигнализирани на персоналот.

Автоматското вклучување на резервните струјни извори (агрегати и сл.) може да биде поврзано со сигнализирањето за престанокот на напојувањето од мрежата.

Член 28

Стабилните инфрацрвени грејачи за греење на млади пилиња мораат да бидат поставени најмалку на височина од 0,40 m над подот.

Член 29

На подвижните грејачи се применуваат одредбите на овој правилник што се однесуваат на преносните електрични апарати.

Член 30

Внатрешните електрични врски на уредите за греење на пилиња треба да бидат изведени со спроводници што имаат изолација отпорна спрема топлина, влага и амонијачни испарувања. На пристапните метални делови (оклопи, капаци и сл.) кои во случај на дефект можат да дојдат под напон, мораат да се применат мерките против пренос на допир. За приклучните водови на преносните апарати мораат да се употребат свитливи спроводници од тешка изработка (GG/T или појаки).

Член 31

Температурата во уредите за греење на пилиња мора да се регулира и да се одржува со термостат. Термостатот мора да има јасни ознаки на горната и долната граница на температурата, како и ознаки на меѓуположбата.

Промените на температурата не смеат да преминат $\pm 3^{\circ}\text{C}$.

Термостатите поставени на под мораат да бидат заштитени со жичена мрежа.

Член 32

Уредите за греење на пилиња треба да имаат автоматска сигнализација, така што исчезнувањето на електричната енергија да мора да му биде на погоден начин сигнализирани на персоналот.

Член 33

Греалките за греење на воздух и простории мораат да бидат отпорни спрема влага и амонијачни испарувања. Греалките треба да се постават на сидовите или таванот.

Греалките треба да се постават така што да не можат да предизвикаат пожар.

5. Инсталации за сушење на растителни производи

Член 34

Електричните инсталации за сушење на растителни производи мораат да бидат изведени како инсталациите за влажни простории.

Член 35

Сите подвижни делови, како и шумкалните цевки, од системот за сушење мораат да бидат заштитени со мрежа.

Член 36

Во случај на престанок на струењето на воздухот, електричните грејачи мораат да бидат заштитени со автоматски уред од прегревање.

Член 37

Термостатот во уредите за автоматска регулација на температурата и на влажноста на воздухот за сушење мора да биде вграден во струјата на воздухот и заштитен од другите извори на топлина и од други влијанија.

Член 38

Вклучувањето на електричните грејачи може да се врши преку термостат или хидростат.

Ако вентилаторот не е пуштен во работа, односно кога нема струење на воздухот, во системот за сушење мора да постигнати блокирање на вклучувањето на грејачот.

Секоја секција на грејачот која се вклучува посебно, треба да има контролна сигнална светилка.

Член 39

Склопките, прекинувачите, моторните задвижувачи, разводните плочи и другите делови мораат да бидат заштитени од навлегување на прав и влага.

IV. ЕЛЕКТРОМОТОРИ

Член 40

Електромоторите во земјоделските објекти мораат да бидат од заштитена или напочно затворена изработка.

Оваа одредба се однесува и на приборот (задвижувачи, склопки, осигурувачи, автоматски заштитни прекинувачи и сл.).

Член 41

Како преносливи електромотори можат да се употребуваат само мотори од напотно затворена изработка, со надворешно ладење, со степен на заштита IP 55.

Член 42

Контролниот прибор за задвижување на преносливите електромотори треба да биде од непропустлива изработка, монтиран на иста платформа или на потпорка на електромоторот, во таква положба што да не го попречува ракувањето.

Преносливите електромотори треба да имаат свитлив кабел изолиран со гума (барем од типот GG/T-Y), од доволна должина, со спроводник за уземјување, за спој преку штекер и за приклучница со заштитен контакт или за траен приклучок на мрежата.

Спроводниците на приклучниот кабел не смеат да бидат изложени на механичко затегање.

Приклучните кабли на погодни работни места треба да имаат приклучници со заштитни контакти, отпорни спрема механичко оштетување.

Член 43

Приклучниците што се монтираат на отворен простор, треба да бидат вклучени на мрежата преку оисгурувачи или прекинувачи, што се наоѓаат во затворено разводно долапче, така што нивните контактни гилзи да можат да се исклучат кога приклучниците не се во употреба.

Член 44

Електромоторите за погон на земјоделски машини и за преработка, како за жита (дробилки, мелници, вршалки итн.), за зеленчук (сортирање на компир и сл.), за млеко (машини за молзење, за полнење шишиња, бутини и др.), во сушилници за жито (задвижување на елеватори, на конвеери, на сортирачи, на пречистувачи и др.), во сушилници за трева и хмељ (вентилатори, калорифери, преси за трева), во живинарството (за миење и сушење јајца, за кубење пердуви и сл.), за овошје (вентилатори, ладилници и др.), мораат да имаат степен на заштита најмалку IP 54, според Публикацијата на Меѓународната електротехничка комисија (IEC) бр. 34-5 и 144.

V. ЕЛЕКТРИЧНИ ИНСТАЛАЦИИ ЗА ХОРТИКУЛТУРА

1. Заеднички одредби

Член 45

Електричните инсталации во стаклени топли леи и во други објекти за хортикултура треба да бидат изведени според одредбите на Техничките прописи за изведување електроенергетски инсталации во згради, кои се однесуваат на мокри простории.

Член 46

За напојните инсталации од низок напон, за трајно полагање треба да се употребуваат само кабли без обвивки од асфалтирана јута, спроводници слични на кабелот (GO 02, PO 02) и кабли со PVC-плашт.

Ако постои можност од механичко оштетување на водот, мораат да се употребат кабли или спроводници слични на кабелот со заштита од механичко оштетување (GO 12, PO 12).

За инсталациите од мал напон (до 24 V) можат да се полагаат и голи спроводници на изолатори.

Во просторите каде што повремено се прскаат хемикалии за заштита на растенијата и каде што се развиваат корозивни гасови (на пр. згради за производство на печурки) треба да се употребуваат водови со оловен или PVC-плашт. Се препорачува

премачкување на оловниот плашт со двоен слој на боја отпорна спрема хемикалии. Не смеат да се употребат бои со состојки штетни по растенијата, туку бои врз база на алуминиум или бои специјално наменети за овие цели.

Во жешки простории смеат да се полагаат само водови со изолација отпорна спрема топлина.

За напојување на преносливите електрични апарати (електрични прскалки, апарати за опрашување на растенија, вибратори на дршки на растенија и сл.) смеат да се употребуваат само свитливи спроводници со зајакната изолација и со гума плашт (на пр. GG/J).

Член 47

Приборот за електричните инсталации (приклучници, светилки, разводни кутии и др.) мора да биде од непропустлива изработка.

2. Електрично греење на воздухот

Член 48

За електрично греење на воздухот во оранжерии и во леи можат да се употребуваат само електрични греалки од заштитена и непропустлива изработка.

За непосредно електрично греење на воздухот можат да се употребуваат електрични грејачи во форма на цевка, од напотно затворена и непропустлива изработка, отпорни спрема влага и корозија.

Електричните калорифери за греење на воздухот треба да бидат изработени од материјал отпорен спрема влага и корозија. Приклучувањето на електричниот калорифер на инсталацијата треба да се врши преку приклучница со заштитен контакт.

Член 49

Електричното греење на воздухот во оранжерии може да се врши со помош на инсталација од низок напон, со изолирани загревни жици од специјална изработка, или со помош на голи отпорни жици (железни поцинкувани жици) со приклучок на инсталација од мал напон.

Член 50

Греењето преку заштитен трансформатор од мал напон се врши под следните услови:

— за потребата на заштитниот трансформатор од мал напон се користат отворено положени голи загревни жици или челични поцинкувани жици, односно жици обложени со PVC-маса;

— заштитните трансформатори мораат да им одговараат на одредбите на JUS N.H9.010;

— термостатот за регулирање на температурата на воздухот или на земјата се вклучува во струјното коло на примарот на трансформаторот. Термостатите треба да се од непропустлива и робустна изработка и се монтираат во леи и во оранжерии така што да се засолнети од сончевото зрачење, од струењето на воздухот на вентилаторот и од допир со грејни тела;

— во малите оранжерии, каде што е доволен само еден термостат, тој треба да се монтира така што да е оддалечен од влезната врата на оранжерията најмалку за 1/3 од должината на зградата;

— термостатот треба да се монтира така што да е лесно уочлив и да не биде изложен на прскањето со хемикалии.

Член 51

Во објектите во кои — покрај инсталацијата за греење преку цевки со топла вода или со пара — постои дополнителна инсталација за електрично греење, таа инсталација треба да има посебен термостат.

Член 52

Електричните грејачи за греење на воздухот во просториите за побрз растеж на корењата на растенијата, треба да се монтираат на сидовите од рамките на леите така што да постои слој воздух помеѓу грејачите и сидот на леите.

Член 53

Цевните грејачи на инсталацијата од низок напон од 220 V спрема земјата, мораат да бидат од непропустлива и затворена изаботка, или од изолирана загревна жица монтирани на рамките на леите со помош на изолирани држачи.

Член 54

Термостатот од непропустлива изработка за регулирање на температурата на воздухот се монтира во леата на отстојание од 1/3 од височината на леата од капакот на рамката.

Термостатот треба да се заштити од механичко оштетување, од прскање со хемикалии, од сончево зрачење и од струење на воздухот. Со употреба на јак термостат можат да се регулираат температурите на поголем број секции на леи со електрично греење на воздухот, ако растителните култури се исти и ако е исто времето на одгледувањето.

3. Електрично греење на земјата

Член 55

Електричното греење на земјата во оранжериите може да се врши со помош на инсталација од низок напон (250 V спрема земјата) со изолирани загревни жици од специјална изработка, или со помош на големи отпорни жици (железни понцинкувани жици) со приклучок на инсталации од мал напон до 24 V спрема земјата.

Член 56

Заштитните трансформатори мораат да им одговараат на одредбите на JUS N.H9.010.

Заштитниот трансформатор не треба да се постави непосредно на земи туку на незапалива подлога.

Примарниот напон на еднофазен заштитен трансформатор е 220 V, а за поголеми моќи може да биде трифазен за приклучок на инсталација 3×380 V.

На оклопот на заштитниот трансформатор треба да се применат заштитните мерки од превисок напон на допир, во согласност со мерките што се применети во нисконапонската мрежа од која заштитниот трансформатор се напојува.

Земјоводот на трансформаторот мора да има пресек кој одговара најмалку 50% од јачината на заживната струја на примарот на трансформаторот.

Приклучувањето на примарот на преносниот заштитен трансформатор на мрежата мора да биде во согласност со одредбите на JUS N.H9.010.

Член 57

Електричните кабли кои со електрична енергија ги напојуваат главните разводни водови од мал напон треба да се трајно положени.

Член 58

Во поглед на електричното греење на електричните леи надвор од оранжериите, важат одредбите на чл. 55 до 57 од овој правилник со тоа што:

— трансформаторите од мал напон, по правило, треба да се од непреносен тип. Малите трансформатори можат да се инсталираат во самата рамка на леата;

— загревните жици што се полагаат можат да бидат челични поцинкувани жици од едно парче, положени на дното од ров во форма на котлеа, или со паралелни гранки, или во вид на челичната поцинкувана жичена решетка.

Член 59

Приклучоците на електричните грејачи на водата со топлотна акумулација и на бојлерите треба да бидат изведени според JUS N.M1.010, JUS N.M1.090 и JUS N.M1.100.

VI. ЕЛЕКТРИЧНА ОГРАДА

Член 60

Електричната ограда, во смисла на овој правилник, е електрична пречка за животни која се состои од една или неколку големи метални жици затегнати над земјата на соодветни изолациони тела — ниски столпци и од електричен уред (пулзатор) који низ жицата на оградата периодично праќа електрични импулси.

1. Пулзатори

Член 61

Пулзаторот на електричната ограда, во смисла на овој правилник, е уред кој периодично, во правилни растојанија, во работниот спроводник на оградата праќа електрични импулси од висок напон. Тој мора да биде изработен така што помеѓу електричните импулси да обезбеди доволно временско растојание кое му овозможува на животното или на човекот да се отргне од спроводникот на оградата и така да се ослободи од трајното дејство на електричната струја.

Член 62

За електрични огради можат да се користат следните видови пулзатори:

- пулзатор со индуктивно празнење;
- пулзатор со капацитивно празнење.

Член 63

Напонот на акумулаторската батерија или на батеријата од суви елементи за напојување на електричната ограда не смее да биде поголем од 24 V.

Член 64

Пулзаторот мора да има метална плочичка со јасни и трајни ознаки: на називот на производителот, на видот, на производниот број и на напонот на батеријата.

Член 65

Една електрична ограда смее да се напојува само од еден пулзатор.

Член 66

Пулзаторите за електричните огради што се напојуваат од батерија на акумулатор или од електрохемиски генератори (галвански елементи) мораат да му одговараат на JUS N.M.5.022.

До донесувањето на југословенскиот стандард за пулзатори на електрични огради со приклучок на мрежа од низок напон, ќе се применуваат препораките од Меѓународната комисија за усвојување на електричната опрема (CEE), публикација 5.

2. Материјал за електрична ограда

Член 67

Работниот спроводник на електричната ограда може да биде челична поцинкувана жица чиј пречник е најмалку 2 mm, со тоа што да мора да биде

механички отпорна и низ целата должина да има добри механички и електрични споеви. За работен спроводник може да се употреби и боцкава поцинкувана жица.

Рѓосана челична жица или спроводник кој лесно оксидира не смее да се употреби како спроводник на електрична ограда.

Член 68

За прицврстување на спроводникот на електричната ограда на столпци се употребуваат изолациони тела (тркалца од порцелан или од тврда гума) или PVC — црево од погодна дебелина кое се навлекува на столбецот.

На краиштата и аглите на електричната ограда треба да се постават појаки столпци и да се анкерираат со челична поцинкувана жица преку јајчести изолатори.

Член 69

Деловите на електричната ограда што служат за ракување мораат да бидат од изолационен материјал (на пример, изолациони рачки на вратата на оградата).

3. Уземјување

Член 70

Едниот крај од секундарната намотка на трансформаторот на електричниот пулзатор мора да биде уземјен така што да се обезбеди работен напон помеѓу спроводникот и земјата.

Електричната ограда мора да има свој посебен уземјувач, кој може да биде челична поцинкувана цевка или челична поцинкувана плоча со површина од најмалку $0,15 \text{ m}^2$. Уземјувачот се вкопува во длабочина од најмалку $0,6 \text{ m}$. Уземјувачите на другите инсталации не смеат да се користат како уземјувачи за електрична ограда.

Отстојанието помеѓу уземјувачот на електричната ограда и другите уземјувачи на електричните инсталации или водови мора да изнесува најмалку 10 m .

За спој на пулзаторот со уземјувачот мора да се употреби бакарна или челична поцинкувана жица со пресек од најмалку 4 mm^2 .

4. Поставување на електрична ограда

Член 71

Електричната ограда не смее да се поставува близу лесно запаливи материјали (слама, сено, пчениковина и сл.).

Не е допуштено да се поставува пулзатор во штали, на гумна или на други места загрозуени од пожар.

Член 72

Ако електричната ограда се поставува во близината на јавни сообраќајници, таа мора да се наоѓа на доволно отстојание од сообраќајницата, така што човек или животно при минување да не можат не сакајќи да ја допрат оградата.

Член 73

На видно место мораат да се постават прописни табели со предупредување. Кај сообраќајниците овие табели се поставуваат на секои 200 m , а на кривини или на места каде што е можно невамерно допирање — и на помало растојание.

Таблиците со предупредување мораат да бидат изработени од челичен лим, емајлирани, во големина од најмалку $10 \times 20 \text{ cm}$, бојосани со упадлива жолта боја и на нив од двете страни треба да е испишано со црни печатени букви: „Внимавај — електрична ограда!“. Височината на буквите не смее да биде помала од 25 mm , а дебелината — од 4 mm .

Член 74

Хоризонталното отстојание на спроводниците на електричната ограда од надземните водови од низок напон треба да е најмалку 10 m , а од надземните водови од висок напон и водовите на електрифицираните пруги — најмалку 25 m .

Член 75

Забрането е крстосување и какво и да било поставување на спроводници или на делови од електрична ограда под водови од низок или висок напон, под телекомуникациони водови и уреди (телеграфски, телефонски и антениски водови, радио или телевизиски антени).

Член 76

Спроводниците на електрична ограда не смеат да имаат никаков спој со другите метални делови што не ѝ припаѓаат на електричната ограда.

Член 77

Спроводникот на електричната ограда мора да биде добро затегнат на изолационите тела и не смее да ја допира земјата, тревата или гранки на дрвја.

Работниот спроводник на електричната ограда не смее да се прицврстува на дрвја или на столбови од надворешно осветление.

Член 78

Ако пулзаторот се постави во зграда, спроводниците на електричната ограда мораат да бидат добро изолирани и не смеат да дојдат во допир со металните делови на зградата, за да се заштитат лицата од случаен допир, и тие спроводници мораат да бидат заштитени од атмосферско празнење.

Ако во зградата има громобранска инсталација, спроводникот за уземјување на уредот за заштита од атмосферско празнење на електричната ограда мора да се спои под земјата со уземјувачот на громобранската куќна инсталација.

Член 79

Пулзаторот што се напојува од мрежата од низок напон се приклучува во зградата преку штекер на приклучница со заштитен контакт.

Ако пулзаторот се поставува однадвор на сид на зградата, тој се приклучува според Техничките прописи за изведување електроенергетски инсталации во згради.

Член 80

Кога треба да се полни акумулаторска батерија, претходно мораат да се растават сите споеви на акумулаторската батерија со пулзаторот и со другите делови на електричното коло, потоа акумулаторската батерија мора да се извади од склопот на уредот на електричната ограда и да се приклучи за полнење на место кое е оддалечено од електричната ограда.

ВИ. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА ОД НАПОН НА ДОПИР И ОД ПОЖАР ВО ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ОБЈЕКТИ

Член 81

Во поглед на заштитните мерки од напон на допир и од пожар во земјоделските објекти, важат Техничките прописи за изведување електроенергетски инсталации во згради.

Член 82

Електричните апарати за одгледување добиток (апарати за чистење или тимарење на добиток — аспиратори, апарати за стрижење итн.) чии метални делови во текот на нормалната употреба ги допираат влакната или телото на животното, не смеат да имаат називен напон поголем од 24 V, а ако таквите метални делови имаат поголем напон мораат да имаат двојна изолација и не смеат да бидат уземјени. Другите апарати можат да бидат изработени како апарати од I или II класа.

Член 83

Кај електрична постројка за молзење криви делот на металната цевка кој минува низ просторијата во која се кравите од другиот дел на цевката треба да е одвоен со спојница од изолационен материјал.

Член 84

Сите заштитни капаци на прекинувачите, на уредите за исклучување и на разводните кутии, како и капациите на електромоторите и др. мораат да бидат нештетени и правилно прицврстени.

Ако машините или апаратите во случај на дефект и натаму мораат да бидат во погон без заштитни капаци или без заштитни капи, мора да се обезбеди лицата да не дојдат во допир со деловите под напон и во непосредна близина да не се наоѓаат запаливи материјали. Дефектот мора неодољно што побргу да се отстрани.

Член 85

Во близината на електроенергетски водови не е дозволено да се подигаат скелиња, стогови сено, камари трева, силосни кули, складови за вреќи и сл., за лицата да не дојдат во допир со водовите под напон непосредно или преку алат.

Член 86

Заштитните напонски склопки и заштитните водови на електричната инсталација (за уземјување или нулирање) не смеат да се симнуваат ниту да се употребуваат кога се оштетени.

Работите на електричната инсталација не смеат да се вршат додека таа е под напон. Инсталацијата треба да се исклучи со помош на главниот прекинувач или со вадење на сите топливи влошки на осигурувачите, а на прекинувачите да се постави таблица со предупредување: „Не вклучувај!“.

Член 87

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 8309/1

15 јули 1970 година

Белград

Заменик сојузен секретар
за стопанство,
Владо Јуричиќ, с. р.

401.

Врз основа на членот 4 став 2 и членот 41 ст. 1 и 2, во врска со членот 37 став 2 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), во согласност со Сојузниот совет за здравство и социјална политика, сојузниот секретар за стопанство пропишува

П РА В И Л Н И К

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА КВАЛИТЕТОТ НА МЛЕКОТО И ПРОИЗВОДИТЕ ОД МЛЕКО, СИРИЛАТА И МЛЕКАРСКИТЕ КУЛТУРИ, СЛАДОЛЕДОТ И ПРАШОКОТ ЗА СЛАДОЛЕД, ЈАЈЦАТА И ПРОИЗВОДИТЕ ОД ЈАЈЦА

Член 1

Во Правилникот за квалитетот на млекото и производите од млеко, сирилата и млекарските култури, сладоледот и прашокот за сладолед, јајцата и производите од јајца („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/64 и 36/64) се брише членот 3.

Член 2

Во членот 4 став 2 се брише точката 9.

Досегашната точка 10 станува точка 9.

По ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„Декларацијата не смее да содржи ознаки (називи, слики, цртежи и сл. што би можеле да доведат во заблуда потрошувачот во поглед на потеклото и квалитетот на производот.“

Член 3

Во членот 6 се додава нов став 2, кој гласи:

„Декларацијата од ставот 1 на овој член мора да содржи и податок за бојосувањето и конзервирањето, ако прехранбениот продукт е бојосан односно конзервиран. За прехранбените продукти за кои со овој правилник е определено да мораат да имаат означен рок за употреба, декларацијата мора да содржи и податок за датумот на производството и за рокот на употребата на продуктот.“

Член 4

Во членот 11 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Општинското собрание може да пропише поблиски услови под кои мораат да се транспортираат, да се чуваат односно да се складираат одделни прехранбени продукти.“

Член 5

Членот 14 се менува и гласи:

„Кравјо млеко што е обработено со загревање се пушта во промет како пастеризирано млеко, пастеризирано делумно обрано млеко, пастеризирано обрано млеко, стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко, краткотрајно стерилизирано обрано млеко, или варено млеко.“

Како хомогенизирано кравјо млеко, во смисла на овој правилник, се смета млеко кое поради механичко иситнување на поголеми масни топчиња содржи млечна маст во така фина распирната состојба, што во текот на 24 часа по хомогенизирањето да не создава видлив слој павлака.“

Член 6

Членот 16 се менува и гласи:

„Како пастеризирано делумно обрано млеко, во смисла на овој правилник, се смета кравјо млеко на кое пред пастеризацијата, извршена на начинот од

членот 15 на овој правилник, млечната маст со обирање му е сведена најмалку на 1,6%

Како пастеризирано обрано млеко, во смисла на овој правилник, се смета кравјо млеко на кое пред пастеризацијата, извршена на начинот од членот 15 на овој правилник, млечната маст напивно му е обрана или со обирање сведена под 1,6%."

Член 7

Во членот 17 зборовите: „12 часа“ се заменуваат со зборовите: „24 часа“.

Член 8

По членот 17 се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Член 17а

Како краткотрајно стерилизирано млеко, во смисла на овој правилник, се смета кравјо млеко кое најдоцна 24 часа по молзењето е загревано кратко време на температура од 135—150°C, зависно од постапката која обезбедува стерилизација, хомогенизирано, изладено и асептички полнето во стерилна амбалажа. Оваа амбалажа мора да го заштитува млекото од влијание на светлина и да е под стерилни услови херметички затворена.

Член 17б

Како краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко, во смисла на овој правилник, се смета кравјо млеко на кое пред краткотрајна стерилизација и полнење, извршени на начинот од членот 17а на овој правилник, млечната маст со обирање му е сведена најмалку на 1,6%.

Како краткотрајно стерилизирано обрано млеко, во смисла на овој правилник, се смета кравјо млеко на кое пред краткотрајната стерилизација и полнењето, извршени на начинот од членот 17а на овој правилник, млечната маст му е напивно обрана или со обирање сведена под 1,6%."

Член 9

Во членот 19 точка 6 на крајот се додаваат зборовите: „или според фотометриски метод, со тоа што во спорни случаи да биде меродавен Герберовиот метод“.

Во точката 8 на крајот точката се заменува со точка и запирка и по тоа се додава нова точка 9, која гласи:

„9) да не содржи антибиотици или други хемиски средства, ниту пестициди над толерантните количини.“.

Член 10

Во членот 20 став 1 уводната реченица се менува и гласи:

„Пастеризирано млеко, стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано млеко и варено млеко што се пуштаат во промет, покрај условите од членот 19 точ 1 до 7 и 9 на овој правилник, мораат да ги исполнуваат и следните услови:“.

Во точката 1 по зборовите: „стерилизираното млеко“ се додаваат зборовите: „и краткотрајно стерилизираното млеко“.

Во ставот 2 зборовите: „Пастеризирано млеко и стерилизирано млеко“ се заменуваат со зборовите: „Пастеризирано млеко, стерилизирано млеко и краткотрајно стерилизирано млеко“.

Член 11

Членот 21 се менува и гласи:

„Пастеризирано делумно обрано млеко и пастеризирано обрано млеко што се пуштаат во промет мораат да ги исполнуваат следните услови:

1) да се произведени од кравјо млеко кое е добиено најдоцна 15 дена пред телењето или најмалку 8 дена по телењето;

2) да имаат еднолична, непроѕирна бела до синикавобела боја;

3) да имаат својствен мирис и вкус;

4) специфичната тежина при температура на млекото од 15°C за пастеризирано делумно обрано млеко да не е помала од 1,031 ниту поголема од 1,033 а за пастеризирано обрано млеко да не е помала од 1,033 ниту поголема од 1,038;

5) пастеризираното делумно обрано млеко да содржи најмалку 1,6% млечна маст, определено според Герберовиот или фотометриски метод, со тоа што во спорни случаи да биде меродавен Герберовиот метод;

6) да содржат најмалку 8,5% сува материја без маста;

7) степенот на киселоста да не е поголем од 8,5°SH;

8) да даваат негативна реакција на фосфатаза — кај трајна или краткотрајно пастеризација, односно на пероксидаза — кај висока пастеризација;

9) по отправањето од млекарскиот погон да немаат температура поголема од 10°C, а во продажба на мало — не поголема од 15°C."

Член 12

По членот 21 се додава нов член 21а, кој гласи:

„Краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко и краткотрајно стерилизирано обрано млеко кои се пуштаат во промет мораат да ги исполнуваат условите од членот 21 точ. 1 до 7 на овој правилник, со тоа степенот на киселоста да не е поголем од 7,5° SH.“

Член 13

Во членот 27 ставот 2 се менува и гласи:

„Пастеризирано млеко, пастеризирано делумно обрано млеко, пастеризирано обрано млеко, стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко и краткотрајно стерилизирано обрано млеко можат да се пуштаат во промет само во оригинално пакување, и тоа: сите видови пастеризирано млеко во шишиња од стакло или во амбалажа од пластифициран картон или од вештачки маси; стерилизирано млеко — во шишиња од стакло, а сите видови краткотрајно стерилизирано млеко — само во стерилна амбалажа од пластифициран картон или од вештачки маси која мора да го заштитува млекото од светлина.“

Член 14

Во членот 28 ставот 1 се менува и гласи:

„Декларацијата за пастеризирано млеко, за пастеризирано делумно обрано млеко или за пастеризирано обрано млеко, наместо датумот на производството, мора да содржи податок за денот или датумот на пастеризацијата на млекото, зависно од употребната амбалажа, а за стерилизирано млеко и за сите видови краткотрајно стерилизирано млеко — податок за датумот на стерилизацијата и за рокот за употреба на млекото.“

Во ставот 3 зборовите: „пастеризирано млеко и стерилизирано млеко“ се заменуваат со зборовите: „пастеризирано млеко, стерилизирано млеко и краткотрајно стерилизирано млеко“.

По ставот 3 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Во декларацијата за пастеризирано делумно обрано млеко и за краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко мора да биде означен и податок за количината на млечната маст.“

Декларацијата за сите видови хомогенизирано млеко мора да содржи и податок за хомогенизацијата.“

Член 15

Во членот 29 став 4 зборовите: „пастеризирано млеко или“ се заменуваат со зборовите: „пастеризирано млеко, со пастеризирано делумно обрано млеко или со“.

Ставот 5 се менува и гласи:

„Капаците за затворање на шишиња што се полнети со пастеризирано млеко, со пастеризирано делумно обрано млеко или со пастеризирано обрано млеко, не смеат да бидат во иста боја.“

По ставот 5 се додава нов став 6, кој гласи:

„Амбалажата од пластифициран картон или од вештачки маси во која се полни пастеризирано делумно обрано млеко и краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко мора да има во широчина 2 см лента во црвена боја, а таквата амбалажа во која се полни пастеризирано обрано млеко и краткотрајно стерилизирано обрано млеко — лента во зелена боја.“

Член 16

Во членот 31 став 1 зборовите: „Пастеризирано млеко и пастеризирано обрано млеко“ се заменуваат со зборовите: „Пастеризирано млеко, пастеризирано делумно обрано млеко и пастеризирано обрано млеко“.

Во ставот 2 зборовите: „Пастеризирано млеко и пастеризирано обрано млеко“ се заменуваат со зборовите: „Пастеризирано млеко, пастеризирано делумно обрано млеко и пастеризирано обрано млеко“, а на крајот се додаваат записка и зборовите: „под услов температурата на млекото да не е поголема од 15°C“.

Ставот 3 се менува и гласи:

„Стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко и краткотрајно стерилизирано обрано млеко можат да се наоѓаат во промет до 60 дена од денот на стерилизацијата.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„По истекот на времето од ставот 3 и по зголемување на температурата од ставот 2 на овој член, пастеризирано млеко, пастеризирано делумно обрано млеко, пастеризирано обрано млеко, стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано млеко, краткотрајно стерилизирано делумно обрано млеко и краткотрајно стерилизирано обрано млеко можат да се употребат само за преработка.“

Член 17

По членот 32 се додава нов член 32а, кој гласи:

„Во местата во кои постојат млекарници опремени со современи уреди за производство и пакување на пастеризирано млеко, на стерилизирано млеко или на краткотрајно стерилизирано млеко, забранета е продажба на кравјо млеко што не е пастеризирано, стерилизирано или краткотрајно стерилизирано.“

Собранието на општината на чија територија се наоѓаат места во кои не постојат млекарници од ставот 1 на овој член, може да донесе одлука за забрана на продажбата во тие места на кравјо млеко што не е пастеризирано, стерилизирано или краткотрајно стерилизирано, ако е обезбедено снабдување на населението на тие места со пастеризирано, стерилизирано или краткотрајно стерилизирано млеко.“

Член 18

Во членот 33 ставот 1 се менува и гласи:

„Како производи од млеко, во смисла на овој правилник, се сметаат: кисело млеко, јогурт, кефир, млечни напивки, ферментирани млечни напивки, згуснато млеко, млеко во прав, павлака, путер, матеница, матеница во прав и матено кисело пастеризирано обрано млеко, масло, кајмак, сирење, суруткa и суруткa во прав, млечен пудинг и млечен крем.“

Член 19

Во членот 35 став 1 зборовите: „кисело млеко од обрано млеко, јогурт од обрано млеко“ се заменуваат со зборовите: „кисело млеко од делумно обрано млеко, јогурт од делумно обрано млеко, кисело млеко од обрано млеко, јогурт од обрано млеко“.

Член 20

По членот 36 се додава нов член 36а, кој гласи:

„Кисело млеко од делумно обрано млеко и јогурт од делумно обрано млеко кои се пуштаат во промет мораат да ги исполнуваат условите од членот 36 на овој правилник, со тоа што да содржат најмалку 1,6% млечна маст.“

Член 21

Во членот 37 зборовите: „помалку од 3,2%“ се заменуваат со зборовите: „помалку од 1,6%“.

Член 22

Во членот 38 на крајот се додаваат записка и зборовите: „а степенот на киселоста на кисело млеко од овчо млеко да не е поголем од 50°SH.“

Член 23

По членот 39 се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Член 39а

Како овошен јогурт, во смисла на овој правилник, се смета јогурт на кој му се додадени овошје или преработки од овошје и од шеќер.

Овошен јогурт може да се произведува од пастеризирано млеко со најмалку 3,2% млечна маст, од пастеризирано делумно обрано млеко или од пастеризирано обрано млеко.

При произведување на овошен јогурт можат да се употребат средства за врзување и згуснување, како стабилизатори, и тоа: високомолекуларни природни материи (желатин, пектински материи, галактоманани — карубин, гуаран —, препарати од скроб, агар-агар, караген, алгинати, трагант, прав од ковиња од рогач и Gummi arabicum) и деривати од високомолекуларни природни материи (метилцелулоза, карбоксиметил-скроб, карбоксиметил-целулоза) или нивни мешавини како готови индустриски препарати, — во вкупна количина до 0,5% во однос на нето-тежината на производот.

При произведување на овошен јогурт заради помало зајакнување на аромата можат да се додадат соодветна природна овошна арома и до природната нијанса на бојата на овошјето — соодветна природна боја.

Член 39б

Овошен јогурт што се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

1) да има боја која му одговара на додаденото овошје или на преработките од овошје;

2) да има мирис и пријатен киселкав вкус, својствени на додаденото овошје или на преработките од овошје;

3) да има густо-течна или пивтиеста конзистенција, без шуплики на пресекој;

4) да не содржи издвоена суруткa во значителна мера;

5) да содржи од 4 до 15% додадено овошје или соодветна количина преработки од овошје, зависно од видот на овошјето или на преработката од овошје;

6) да содржи од 5 до 15% додаден шеќер, зависно од видот и количината на овошјето или на преботката од овошје;

7) степенот на киселоста да не е поголем од 50° SH.“

Член 24

Во членот 41 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„При произведување на млечни напивки можат да се употребат средства за врзување и згуснување како стабилизатори, од членот 39а став 3 на овој правилник, во количина до 0,5% во однос на нето-тежината на производот, како и природни овошни ароми, природни бои и јаглендиоксид.“

Досегашниот став 3 станува став 4.

Член 25

Во членот 42 ставот 2 се менува и гласи:

„При произведување на згуснато млеко може да му се додадат на млекото 0,8 грама натриумкарбонат, динатриумфосфат или тринатриумцитрат или нивна мешавина како готов индустриски препарат, вкупно на 1 литар млеко.“

Член 26

Во членот 41 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„При произведување на млеко во прав, на полуобрано млеко во прав и на обрано млеко во прав можат да се употребат како стабилизатори натриумцитрат и натриумортофосфат, до 0,3% во однос на нето-тежината на производот.“

Член 27

Во членот 48 став 1 на крајот на точката 5 се додаваат зборовите: „кај млеко во прав произведено со распрснување, односно 6% вода — кај млеко во прав произведено на валјаци“.

Точката 7 се менува и гласи:

„7) растворливоста на млекото во прав по реконституирање да не е помала од 98% кај млеко во прав произведено со распрснување, односно не помала од 90% кај млеко во прав произведено на валјаци“.

Член 28

Членот 49 се менува и гласи:

„Полуобрано млеко во прав што се пушта во промет мора да ги исполнува условите од членот 48 на овој правилник, со тоа што да содржи најмалку 12,5% млечна маст во сува материја и неговата растворливост по реконституирање да не е помала од 96% ако е произведено со распрснување, односно не помала од 90% ако е произведено на валјаци.“

Член 29

Во членот 50 став 1 точка 4 процентот: „5%“ се заменува со процентот: „6%“.

Точката 6 се менува и гласи:

„6) растворливоста на обраното млеко во прав по реконституирање да не е помала од 95% ако е произведено со распрснување, односно не помала од 90% ако е произведено на валјаци“.

Член 30

Во членот 51 став 2 зборовите: „кисела павлака и кисела пастеризирана павлака“ се заменуваат со зборовите: „кисела павлака, кисела пастеризирана павлака, полумасна кисела пастеризирана павлака и матена пастеризирана павлака со шеќер“.

Ставот 3 се менува и гласи:

„При произведување на стерилизирана блага павлака може да му се додаде на млекото до 0,5 грама натриумбикарбонат, динатриумфосфат или тринатриумнитрат или нивна мешавина како готов индустриски препарат, вкупно на 1 литар млеко.“

Во ставот 7 по зборовите: „Како кисела пастеризирана павлака“ се додаваат зборовите: „и како полумасна кисела пастеризирана павлака“.

По ставот 7 се додава нов став 8, кој гласи:

„Како матена пастеризирана павлака со шеќер, во смисла на овој правилник, се смета зашеќерена пастеризирана павлака која е машински матена.“

Член 31

Во членот 55 по ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Одредбите на ст. 1 и 2 од овој член важат и за полумасна кисела пастеризирана павлака, со тоа што таа да мора да содржи најмалку 12% млечна маст.“

Член 32

По членот 55 се додава нов член 55а, кој гласи:

„Матена пастеризирана павлака со шеќер која се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

- 1) да е произведена од блага пастеризирана павлака;
- 2) да има бела или беложолтикава боја;
- 3) да има својствен мирис и пријатен благ вкус;
- 4) да има уедначена нежна и пенлива конзистенција, без груткиња и без снегулки;
- 5) да содржи најмалку 26% млечна маст;
- 6) да не содржи повеќе од 15% шеќер.

При произведување на матена пастеризирана павлака со шеќер, можат да се употребат како стабилизатори средствата за врзување и емулгирање од членот 98 став 3 на овој правилник, во количина до 0,5% во однос на нето-тежината на готовиот производ.

Матената пастеризирана павлака со шеќер, по смрзување, може да се пушта во промет како смрзната матена пастеризирана павлака со шеќер.“

Член 33

Во членот 58 по ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Путер произведен во млекарница може да се бојосува со природна боја анато, каротин или каротиноиди.“

Во досегашниот став 2, кој станува став 3, се бришат зборовите: „или »Чајов путер“.“

Член 34

Во членот 60 точка 1 се бришат зборовите: „блага павлака“.

Член 35

Во членот 61 зборовите: „млечна маст“ се заменуваат со зборовите: „пастеризирана млечна маст“.

Член 36

По членот 63 се додава нов член 63а, кој гласи:

„Путер од I класа може да се пушта во промет измешан со мед или со сарделна паста, како путер со мед односно путер со сарделна паста.“

Путер со мед и путер со сарделна паста можат да произведуваат само млекарници, и тоа според производителска спецификација.“

Член 37

По членот 63а се додава нов оддел 8а, со нови два члена, кои гласат:

„8а. Матеница, матеница во прав и матено кисело пастеризирано обрано млеко“

Член 63б

Како матеница, во смисла на овој правилник, се смета производ кој останува по преработка на пастеризирана павлака во путер и по издвојување на путерот.

Како матеница во прав, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со испарување на водата од матеница според определена постапка.

Како матено кисело пастеризирано обрано млеко, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со машинско матење или мешање на пастеризирано обрано млеко, кое пред матењето или мешањето е закиселено со бактерии на млечна киселина и е подложено на зреење.

Член 63в

Матеница што се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

- 1) да има жолтикаво-зеленикава опалесцирачка боја;
- 2) да има пријатен киселкав вкус;
- 3) да содржи најмалку 8,5% сува материја;
- 4) степенот на киселоста да не е поголем од 35° SH.

Матеница во прав и матено кисело пастеризирано обрано млеко што се пуштаат во промет мораат да им одговараат на условите од производителската спецификација што производителот е должен да ја состави пред почетокот на нивното производство.“

Член 38

Во членот 69 ставот 2 се менува и гласи:

„При произведување на сирење можат да се употребат во соодветна количина кујнска сол, а калциум хлорид и натриум нитрат или калиум нитрат — до 0,02% во однос на тежината на млекото за потсиревање.“

Член 39

Во членот 71 точка 1 по зборот: „империјал“, се додаваат зборовите: „сирен фил“,.

Во точката 4 по зборовите: „и сл.“ се додаваат зборовите: „со или без корка“.

Се додава нов став 2, кој гласи:

„Како тврдо сирење без корка се смета тврдо сирење добиено со зреење во фолии од вештачки маси од кои е отстранет воздухот, или со примена на други технолошки постапки со кои се спречува формирање на корка.“

Член 40

Во членот 72 по ставот 2 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Корката на тврдо сирење може да се премачка и со раствор на сорбинска киселина или на нејзини соли, сами или измешани со вештачки маси или со емулгирани сирни односно казеински препарати.

Во процесот на производството тврдото сирење може да се подложи на чадење и да се пушта во промет под назив: „чадено сирење“.“

Член 41

Во членот 73 став 1 точка 4 по зборот: „четвртаеста“ се додаваат зборовите: „или полукружна“.

Член 42

Во членот 74 став 1 точка 7 зборовите: „од 120° SH“ се заменуваат со зборовите: „од 90° SH“.

Во ставот 2 на крајот се додаваат записки и зборовите: „со тоа што да може да содржи до 82% вода“.

По ставот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Ситно сирење на континуиран начин може да се произведува само од пастеризирано млеко или од пастеризирано обрано млеко.“

Член 43

По членот 74 се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Член 74а

Како сирен фил, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање на ситно сирење со додатоци од: свеж или сув зеленчук или овошје, мирудии, конзервиран зеленчук или овошје или суво месо.

Член 74б

Сирниот фил што се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

- 1) да има уедначена боја, зависно од видот на додатокот;
- 2) да има својствен мирис и вкус, зависно од видот на додатокот;
- 3) да има мека, хомогена и лесно мачкава конзистенција;
- 4) да содржи најмалку 50% млечна маст во сува материја;
- 5) да не содржи повеќе од 20% додатоци;
- 6) да не содржи повеќе од 65% вода, а ако му е додаден свеж зеленчук или овошје — не повеќе од 75% вода;
- 7) степенот на киселоста да не е поголем од 90° SH.“

Член 44

Членот 75 се менува и гласи:

„Како топено сирење, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мелење, мешање, топење и емулгирање на еден или повеќе видови сирења по пат на загревање и со употреба на соли за топење, и тоа: до 4% цитрат или лактат (натриум-, калиум- или калциумцитрат или лактат), односно до 3% моно-, ди- или полифосфат (натриум-, натриум алуминиум-, калиум-, калциум-моно-, ди-, или полифосфат), во однос на нето-тежината на производот.

На топено сирење можат да му се додадат:

- 1) павлака и путер, и тоа во количина која е потребна да се исполнат пропишаните услови во поглед на содржината на млечната маст;
- 2) кујнска сол;
- 3) мирудии;
- 4) овошје, зеленчук, печурки или нивни преработки, преработки од месо или од риба, и тоа до 20% во однос на нето-тежината на производот;
- 5) натриумбикарбонат, калцијумкарбонат или калциум хлорид, како стабилизатори, и тоа во дозволените граници на солите за топење (емулгатори);
- 6) лимонска, фосфорна и оцетна киселина, оцет и млечна киселина за корекција на pH на топеното сирење, и тоа во дозволените граници на солите за топење (емулгатори).

Топено сирење можат да произведуваат самс млекарници.“

Член 45

Во членот 76 ставот 2 се менува и гласи:

„Топено сирење може да се пушта во промет под назив на еден вид сирење (топен ементалер,

топен трапист и сл.), ако содржи најмалку 75% од тој вид сирење. Остатокот мора да содржи сирења од сличен вид, под услов тие сирења да не го менуваат својството на топеното сирење произведено од главниот вид сирење.

По ставот 4 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Топено сирење може да се пушта во промет како чадено топено сирење, ако пред или по топењето и полнењето во црева од вештачки маси било подложено на процесот на чадење.

Топено сирење може да се пушта во промет како стерилизирано топено сирење, ако по полнењето во лименки и по херметичкото затворање е стерилизирано.“

Член 46

Во членот 77 точка 1 на крајот се додаваат запирка и зборовите: „а чадено топено сирење — светло-рожа боја“.

Во точката 2 на крајот се додаваат запирка и зборовите: „а чадено топено сирење — на чад“.

Точ. 5 и 6 се менуваат и гласат:

„5) екстрамасно топено сирење за режење да не содржи повеќе од 44% вода, масно топено сирење — не повеќе од 47% вода, а тричетвртмасно топено сирење — не повеќе од 51% вода;

6) екстрамасно топено сирење за мачкање да не содржи повеќе од 56% вода, масно топено сирење — не повеќе од 59% вода, а тричетвртмасно топено сирење — не повеќе од 64% вода.“

Член 47

По членот 77 се додаваат три нови члена, кои гласат:

„Член 77а

Како производ (приготовка) од топено сирење, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мелење, мешање, топење и емулгирање на еден или повеќе видови сирења со додатоци на еден или повеќе производи од млеко во течна, сува, згусната или вкиселена состојба, со загревање и со сол за топење, и тоа до 4% цитрат или лактат (натриум-, калиум-, или калциумцитрат или лактат), односно до 3% моно-, ди-, или полифосфат (натриум-, натриум алуминиум-, калиум- и калциум моно-, ди-, или полифосфат), во однос на нето-тежината на производот.

На производ од топено сирење можат да му се додадат:

- 1) кујнска сол;
- 2) мирудии;
- 3) овошје, зеленчук, печурки или нивни преработки, како и сојно брашно, преработки од месо или од риби и средства за заблажување со хранливо овојство;
- 4) природни бои;
- 5) натриумбикарбонат, калциумкарбонат или калциумхлорид, како стабилизатори, и тоа во дозволените граници на солите за топење;
- 6) лимонска, фосфорна и оцетна киселина, оцет и млечна киселина за корекција на рН на производ од топено сирење, и тоа во дозволените граници на солите за топење;
- 7) растителни гуми и соодветни материи што ја врзуваат водата, и тоа во количина до 0,8% од нето-тежината на готов производ, како што се: гума од семки од рогач, караја-гума, гуар-гума, гума од зоб, трагантова гума, агар-агар, алгин (натриумалгинат), караген, карбоксиметил-целулоза, алгински дсривати (пропиленгликолестер на алгинска киселина), пектин и желатин.

Производ од топено сирење можат да произведуваат само млекарници.

Член 77б

Одредбите од членот 76 ст. 1 и 4 на овој правилник согласно се применуваат и врз производ од топено сирење.

Производ од топено сирење не смее да се пушта во промет под назив на еден вид сирење.

Член 77в

Производ од топено сирење кој се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

1) да има уедначена боја која ѝ одговара на бојата на употребени прехранбени продукти од која е приготвен или на бојата со која е бојосан;

2) да има мирис и вкус својствени на прехранбените продукти од кои е произведен;

3) да има уедначена густо-пастозна конзистенција и да е без груткиња;

4) екстрамасен производ од топено сирење да не содржи повеќе од 56% вода, масен производ од топено сирење — не повеќе од 59% вода, а тричетвртмасниот производ од топено сирење — не повеќе од 64% вода;

5) најмалку 51% сува материја да произлегуваат од сирење.“

Член 48

По членот 78 се додаваат нов оддел 11а со нов член 78а и нов оддел 11б со нов член 78б, кои гласат:

„11а. Сурутка и сурутка во прав

Член 78а

Како сурутка, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен при згрутчување на млеко во произведување на сирење по издвојување на казеинот (сирна маса) и на млечната маст.

Сурутка во прав е производ добиен со испарување на водата од сурутка, според определена постапка.

Сурутка и сурутка во прав се произведуваат и се пуштаат во промет како пастеризирани производи, и тоа според производителската спецификација што производителот е должен да ја состави пред нивното произведување.

11б. Млечен пудинг и млечен крем

Член 78б

Како млечен пудинг, во смисла на овој правилник, се смета производ кој по пастеризација или по краткотрајна стерилизација на смеска на млеко со соодветни количини средства за врзување, згуснување и емулгирање, на средства за постигање на мирисот и вкусот, на шеќер, натриумфосфат и по полнење во соодветна амбалажа, добива цврста конзистенција.

Како млечен крем, во смисла на овој правилник, се смета производ кој по пастеризација или по краткотрајна стерилизација на смеска на млеко со соодветни количини средства од ставот 1 на овој член, на шеќер, натриумфосфат и по полнење во соодветна амбалажа, добива конзистенција на густо-течна павлака.

Млечен пудинг и млечен крем се произведуваат според производителската спецификација што производителот е должен да ја состави пред почетокот на нивното производство.“

Член 49

Во членот 79 ставот 2 се менува и гласи:

„Кисело млеко или јогурт од делумно обрано млеко, кисело млеко или јогурт од обрано млеко,

кисело млеко или јогурт од млеко во прав и овошен јогурт можат да се пуштаат во промет само во оригинално пакување.“

Ставот 4 се менува и гласи:

„Декларацијата за сите видови кисело млеко или јогурт што се пуштаат во промет во оригинално пакување мора да содржи ден на полнење наместо датумот на производството, а за кисело млеко или јогурт од делумно обрано млеко, за кисело млеко или јогурт од обрано млеко и за кисело млеко или јогурт од млеко во прав — и податок за видот на млекото од кое се произведени, со назначување на количината на млечната маст изразена во проценти (на пример, кисело млеко од делумно обрано млеко со 1,6% млечна маст, јогурт од обрано млеко, кисело млеко од млеко во прав со 3,2% млечна маст итн.).“

По ставот 4 се додава нов став 5, кој гласи:

„Декларацијата за овошен јогурт мора да содржи и податок за видот на пастеризираното млеко од кое е произведен овошниот јогурт, со назначување на количината на млечната маст изразена во проценти, како и за видот на овошјето или на преработките од овошје.“

Член 50

Во членот 80 став 1 зборовите: „стерилизираната блага павлака за кафе и киселата пастеризирана павлака“ се заменуваат со зборовите: „стерилизираната блага павлака за кафе, киселата пастеризирана павлака, полумасната кисела пастеризирана павлака и смрзнатата матена пастеризирана павлака со шеќер“.

Член 51

Во членот 83 ставот 1 се менува и гласи:

„Путер од I класа, путер од II класа, суруткин путер, путер со мед и путер со сарделна паста можат да се пуштаат во промет само во оригинално пакување, и тоа во обвивка од пергаментна хартија, од пергамин-хартија, од алуфолни каширани со пергаментна хартија или со пергамин-хартија или од бела хартија препарирана еднаввор со восок, а однатре со нанос на водна дисперзија од вештачки маси, како и во чаши или кутии од вештачки маси или од лакирани алу-фолни.“

Во ставот 3 зборовите: „Путерот од II класа наменет“ се заменуваат со зборовите: „Путерот од I класа и путерот од II класа наменети“, зборот: „трговски“ се брише, а зборовите: „може да се пушта“ се заменуваат со зборовите: „можат да се пуштаат“.

По ставот 3 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Декларацијата за путер од I класа, за путер од II класа, за суруткин путер, за путер со мед и за путер со сарделна паста мора да содржи податок за датумот на пакувањето, наместо податок за датумот на производството.“

Декларацијата за путер од I класа и за путер од II класа, од увоз, мора да содржи податоци за земјата од која е увезен путерот и, наместо податок за производителот — податок за увозникот.“

Досегашните ст. 4, 5 и 6 стануваат ст. 6, 7 и 8.

Ставот 7 се менува и гласи:

„Декларацијата за путер на кој му е додадена сол, за путер со мед или за путер со сарделна паста, мора да содржи и податок за количината на солта односно на медот или на сарделната паста, изразена во процент во однос на нето-тежината на производот. Декларацијата за путер со мед и за путер со сарделна паста мора да содржи и податок за рокот на употребата.“

Член 52

По членот 83 се додава нов член 83а, кој гласи:

„Матеница, матено кисело пастеризирано обрано млеко и сурутка можат да се пуштаат во промет само во оригинално пакување, и тоа во шишиња од

стакло, во амбалажа од пластифициран картон или од вештачки маси.“

По исклучок, производите од ставот 1 на овој член можат да се пуштаат во промет и во канти ако се наменети за големи потрошувачи или за преработка во други производи.

Матеница во прав и сурутка во прав можат да се пуштаат во промет само во оригинално пакување, и тоа во Кесенца од пергаментна хартија, во вре-Кичиња од хартија обложени однатре со фолии од вештачки маси или во лименки во кои е создаден безвоздушен простор или атмосфера од инертен гас.

По исклучок, матеница во прав и сурутка во прав можат да се пуштаат во промет и во буриња обложени однатре со пергаментна хартија односно со фолии од вештачки маси или во вреќи од натронска хартија со внатрешна влошка од пергаментна хартија односно од фолии од вештачки маси, ако се наменети за големи потрошувачи или за преработка во други производи.

Декларацијата за матеница во прав или за сурутка во прав мора да содржи и податоци за рокот на употребата и упатство за употреба.“

Член 53

Во членот 86 став 1 по зборовите: „и др.“ се ставаат заграда и точка, а понатамошните зборови се бришат.

По ставот 1 се додаваат три нови става, кои гласат:

„Ситно сирење произведено на континуиран начин може да се пушта во промет само во оригинално пакување.“

Топено сирење за режење се пушта во промет во црево од вештачки маси, во блок спакуван во алу-фолии или во оригинално пакување, а чадено топено сирење — во црево од вештачки маси. Топено сирење за мачкање и производ од топено сирење се пуштаат во промет само во оригинално пакување, и тоа во резанки во форма на четвртест односно кружен исечок завиткани во алу-фолии или во чаши од вештачки маси или од лакирани алу-фолии.

Нарезоци или резанки тврдо сирење можат да се пуштаат во промет и во фолии од вештачки маси од кои, пред херметичкото затворање со заварување, е отстранет воздухот или во кои е уфрлен инертен гас. Рендосано (мелено) тврдо сирење може да се пушта во промет и во Кесенца од вештачки маси кои со заварување се херметички затворени или во шишиња од вештачки маси со дупчиња за посипување.“

Досегашните ст. 2, 3 и 4 стануваат ст. 5, 6 и 7.

Ставот 7 се менува и гласи:

„Ако сирењето се пушта во промет во оригинално пакување, декларацијата мора да содржи и податоци за содржината на млечната маст во сува материја, а декларацијата за топено сирење, за производ од топено сирење и за сирен фил, на кои им се додадени други прехранбени продукти — и податок за видот и за количината на тие продукти. Декларацијата за сирен фил кој се пушта во промет во оригинално пакување, мора да содржи и податок за рокот на употребата.“

Член 54

По членот 86 се додава нов член 86а, кој гласи:

„Млечен пудинг и млечен крем се пуштаат во промет само во оригинално пакување, и тоа пастеризирани млечен пудинг и млечен крем — во чаши од вештачки маси, а краткотрајно стерилизирани млечен пудинг и млечен крем — во амбалажа од стерилан пластифициран картон која мора да ги заштити овие производи од влијание на светлина.“

Декларацијата за производите од ставот 1 на овој член мора да содржи и податоци за процентот на млечната маст, за средството за постигање на мирисот и вкусот, за рокот на употребата и за начинот на чувањето."

Член 55

Во членот 87 по ставот 3 се додаваат два нови става, кои гласат:

"Капаците за затворање на теглички од стакло и на чаши од вештачки маси со кисело млеко или јогурт, со кисело млеко или јогурт од делумно обрано млеко, со кисело млеко или јогурт од обрано млеко и со кисело млеко или јогурт од млеко во прав — не смеат да бидат во иста боја.

Одредбите на ставот 4 од овој член важат и за капаците за затворање на теглички од стакло и на чаши од вештачки маси со пастеризирана блага павлака, со кисела пастеризирана павлака и со полумасна кисела пастеризирана павлака."

Член 56

Во членот 88 ставот 3 се менува и гласи:

"За конзервирање на сирила можат да се употребат до 1,2% сорбинска киселина или нејзини соли, бензоева киселина или натриумбензоат и до 1% парахидроксibenзоева киселина на етиленестер, парахидроксibenзоева киселина на пропиленестер или нивни натриумови соединенија (РНВ-естри), а за стабилизација на сирилата може да се употреби до 5% натриумцитрат или натриумфосфат, сè во однос на нето-тежината на производот."

Член 57

Во членот 89 став 1 точка 6 процентот: „80%“ се заменува со процентот: „76%“.

Член 58

По членот 96 називот на главата V се менува и гласи:

„СЛАДОЛЕД, СЛАДОЛЕДНА СМЕСКА И ПРАШОК ЗА СЛАДОЛЕД“.

Член 59

Членот 97 се менува и гласи:

"Сладолед, со оглед на своите основни состојки, се пушта во промет како млечен сладолед, млечен сладолед со јајца, крем-сладолед, крем-сладолед со јајца, сладолед од павлака, сладолед од павлака со јајца, овошен сладолед, сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран сладолед), овошен крем-сладолед, крем-сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран крем-сладолед) или сладолед за дијабетичари.

Како млечен сладолед, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеска од пастеризирано млеко, варено млеко, згуснато млеко или млеко во прав со шеќер, со средства за постигање соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како млечен сладолед со јајца, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеска од пастеризирано млеко, варено млеко, згуснато млеко или млеко во прав со шеќер, со жолтоци од свежи кокошкини јајца или со жолтоци во прав, со средства за постигање соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како крем-сладолед, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеска од пастеризирана блага павлака, згуснато млеко, млеко во прав и путер со шеќер, со средства за постигање соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како крем-сладолед со јајца, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеска од пастеризирана слатка павлака, згуснато млеко, млеко во прав и путер со шеќер, со жолтоци од свежи кокошкини јајца или со жолтоци во прав, со средства за постигање соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како сладолед од павлака, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеската од ставот 4 на овој член, со тоа што таа смеска да мора да содржи најмалку 60% пастеризирана блага павлака.

Како сладолед од павлака со јајца, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеската од ставот 5 на овој член, со тоа што таа смеска да мора да содржи најмалку 60% пастеризирана блага павлака.

Како овошен сладолед, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеска од овошје или овошни преработки со шеќер, со винска, лимонска или млечна киселина, со природна боја и со средства за врзување односно со стабилизатори.

Како сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран сладолед), во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеската од ставот 8 на овој член, со тоа што таа наместо овошје или преработки од овошје да содржи природна овошна арома.

Како овошен крем-сладолед, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеска од пастеризирана блага павлака, згуснато млеко, млеко во прав и путер со шеќер, со овошје или преработки од овошје, со природна боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како крем-сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран крем-сладолед), во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање и смрзнување на смеската од ставот 10 на овој член, со тоа што таа наместо овошје или преработки од овошје да содржи природна овошна арома.

Како сладолед за дијабетичари, во смисла на овој правилник, се смета млечен сладолед, млечен сладолед со јајца, крем-сладолед, крем-сладолед со јајца, сладолед од павлака, сладолед од павлака со јајца или крем-сладолед со додаток на овошна арома, кој наместо шеќер содржи вештачко средство за заблажување и глицерин."

Член 60

Во членот 98 став 1 зборовите: „миризбата и вкусот“ се заменуваат со зборовите: „миризбата, вкусот и бојата“, а на крајот на ставот се додаваат зборовите: „и природни бои“.

Член 61

Членот 100 се менува и гласи:

"Млечен сладолед, млечен сладолед со јајца, крем-сладолед, крем-сладолед со јајца, сладолед од павлака, сладолед од павлака со јајца и соодветен вид сладолед за дијабетичари се пуштаат во промет со ознака на средството употребено за постигање на мирисот и вкусот (на пример, млечен сладолед со ванила, млечен сладолед со јајца и со ванила, крем-сладолед со јајца и со ванила, сладолед од павлака со јајца и со ванила, млечен сладолед за дијабетичари со чоколада и сл.)."

Член 62

Во членот 101 став 1 во точката 1 по зборот: „боја“ се ставаат точка и запирка, а понатамошните зборови се бришат.

Во точката 5 зборовите: „20 g пржено кафе или 5 g екстракт од кафе“ се заменуваат со зборовите: „10 g пржено кафе или 2,5 g екстракт од кафе“, а

зборовите: „100 g домашен рум и со овошни дестилати — 100 g овошни дестилати“ се заменуваат со зборовите: „12,5 g рум и со овошни дестилати — 12 g овошни дестилати“.

Точката 6 се брише.

Досегашните точ. 7, 8, 9 и 10 стануваат точ. 6, 7, 8 и 9.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Млечен сладолед со јајца кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, со тоа што да содржи најмалку 6% жолтоци од свежи кокошкини јајца (три жолтоци на 1 kg сладолед) или 3% жолтоци во прав.“

Досегашниот став 2, кој станува став 3, се менува и гласи:

„При произведување на млечен сладолед и на млечен сладолед со јајца, до 50% шеќер можат да се заменат со скробен сируп или со кристална декстроза.“

По ставот 3 се додава нов став 4, кој гласи:

„Млечен сладолед за дијабетичари кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1, а млечен сладолед со јајца за дијабетичари — условите од ставот 2 на овој член, со тоа што наместо шеќер да содржат вештачки средства за заблажување, до 5% глицерин и најмалку 26% вкупна сува материја.“

Член 63

Во членот 102 по ставот 2 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Сладолед од павлака кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од членот 101 на овој правилник, со тоа што да содржи најмалку 17% млечна маст, 16% додаден шеќер и 40% вкупна сува материја, а сладолед од павлака со јајца — да содржи 10% жолтоци од свежи кокошкини јајца (5 жолтоци на 1 kg сладолед) или 5% жолтоци во прав, 17% млечна маст, 16% додаден шеќер и 45% вкупна сува материја.“

Крем-сладолед за дијабетичари кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, крем-сладолед со јајца за дијабетичари — условите од ставот 2 на овој член, сладолед од павлака и сладолед од павлака со јајца за дијабетичари — условите од ставот 3 на овој член, со тоа што наместо шеќер да содржат вештачки средства за заблажување, до 5% глицерин и најмалку 30% вкупна сува материја.“

Член 64

По членот 102 се додава нов член 102а, кој гласи:

„Овошен сладолед, сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран сладолед), овошен крем-сладолед, крем-сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран крем-сладолед) и соодветни видови сладолед за дијабетичари, се пуштаат во промет со ознака на овошјето односно на природната овошна арома од кои се произведени (на пример, овошен сладолед од малинки, овошен крем-сладолед од јаготки, сладолед со додаток на арома од малина, крем-сладолед со додаток на арома од јаготка, крем-сладолед со додаток на арома од малинки за дијабетичари и сл.).“

Член 65

Во членот 103 став 1 точка 1 по зборот: „боја“ се ставаат точка и запирка, а понатамошните зборови се бришат.

По ставот 2 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Сладолед со додаток на овошна арома кој се пушта во промет мора да им одговара на условите од ставот 1 на овој член, со тоа што наместо овошје или преработки од овошје да содржи природна овошна арома во количина со која се постига мири-

сот и вкусот во јачина како да е додадено овошје во предвидените количини, и да содржи најмалку 32% вкупна сува материја.“

При произведување на овошен сладолед и на сладолед со додаток на овошна арома, до 50% шеќер можат да се заменат со скробен сируп или со кристална декстроза.“

Член 66

По членот 103 се додава нов член 103а, кој гласи:

„Овошен крем-сладолед кој се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

- 1) да има уедначена боја;
- 2) да има пријатен мирис и освежителен вкус, својствен на овошјето или на преработките од овошје од кои е произведен;
- 3) да има нежна конзистенција, без груткиња на стабилизатори и без кристали на мраз;
- 4) да содржи овошје или преработки од овошје во количините определени во членот 103 став 1 точка 4 на овој правилник;
- 5) да содржи најмалку 6% млечна маст;
- 6) да содржи најмалку 20% додаден шеќер (сахароза);
- 7) да содржи најмалку 35% вкупна сува материја;
- 8) да не содржи повеќе од 0,5% стабилизатори, односно средства за врзување и емулгирање.

Крем-сладолед со додаток на овошна арома кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, со тоа што наместо овошје или преработки од овошје да содржи природна овошна арома во количина со која се постига мирисот и вкусот во јачина како да е додадено овошје во предвидените количини.

При произведување на овошен крем-сладолед и на крем-сладолед со додаток на овошна арома, до 50% шеќер може да се замени со скробен сируп или со кристална декстроза.

Крем-сладолед со додаток на овошна арома за дијабетичари кој се пушта во промет мора да го исполнува условот од ставот 2 на овој член, со тоа што наместо шеќер да содржи вештачки средства за заблажување, до 5% глицерин и најмалку 28% вкупна сува материја.“

Член 67

Членот 104 се менува и гласи:

„Сладолед во оригинално пакување може да се продава само во продавници опремени со конзерватори или со разладни тезги, кои околу сладоледот обезбедуваат температура пониска од — 15°C.“

Забрането е продавање на омекнат или растопен сладолед, подвижно продавање на сладолед, како и продавање сладолед на јавните места (улицы, плоштади и сл.).

По исклучок од одредбата на ставот 2 од овој член, може да се врши подвижно продавање на сладолед и продавање сладолед на јавните места, и тоа на сладолед во оригинално пакување — ако сладоледот се чува во конзерватори на температура пониска од —15°C, како и на сладолед од апарати што произведуваат сладолед, ако се обезбедени хигиенските услови во поглед транспортот, чувањето и преработката на сировинската смеска во сладолед и продавањето на сладолед.“

Член 68

По членот 104 се додава нов оддел со шест нови членови, кои гласат:

„2. Сладоледна смеска

Член 104а

Како сладоледна смеска, во смисла на овој правилник, се смета смеската од членот 97 на овој правилник за млечен сладолед, за крем-сладолед, за

сладолед од павлака, за овошен сладолед, за овошен крем-сладолед, која краткотрајно се стерилизира и се полни во стаклена амбалажа на начинот од членот 17а на овој правилник.

При произведување на сладоледна смеска можат да се употребат средствата од членот 98 на овој правилник како средства за постигање на мирисот и вкусот, за врзување и емулгирање односно како стабилизатори.

При произведување на сладоледна смеска, до 50% шеќер (сахароза) можат да се заменат со скробен сируп или со кристална декстроза.

Член 104б

Сладоледна смеска за млечен сладолед, за крем-сладолед и за сладолед од павлака се пушта во промет со ознака на средството употребено за постигање на мирисот и вкусот, а сладоледна смеска за овошен крем-сладолед — со ознака на овошјето или на преработките од овошје од кои е произведена.

Член 104в

Сладоледна смеска за млечен сладолед која се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

- 1) да има уедначена боја;
- 2) да има својствен мирис и вкус;
- 3) да има густо-течна конзистенција, без груткиња на стабилизатори и без згрутчен казеин;
- 4) еден килограм смеска да содржи средства за постигање на мирисот и вкусот во количините наведени во членот 101 точка 5 на овој правилник;
- 5) да содржи најмалку 2,8% млечна маст;
- 6) да содржи најмалку 18% додаден шеќер (сахароза);
- 7) да содржи најмалку 32% вкупна сува материја;
- 8) да не содржи повеќе од 0,5% средства за врзување и емулгирање односно стабилизатори.

Член 104г

Сладоледна смеска за крем-сладолед која се пушта во промет мора да ги исполнува условите од членот 104в на овој правилник, со тоа што да содржи најмалку 12% млечна маст, 16% додаден шеќер и 35% вкупна сува материја.

Сладоледна смеска за сладолед од павлака која се пушта во промет мора да ги исполнува условите од членот 104в на овој правилник, со тоа што да содржи најмалку 17% млечна маст, 16% додаден шеќер и 40% вкупна сува материја.

Член 104д

Сладоледна смеска за овошен сладолед која се пушта во промет мора да им одговара на следните услови:

- 1) да има уедначена боја;
- 2) да има пријатен мирис и вкус, својствени на овошјето или на преработките од овошје од кои е произведена;
- 3) да има густо-течна конзистенција, без груткиња на стабилизатори;
- 4) да содржи овошје или преработки од овошје во количините определени во членот 103 став 1 точка 4 на овој правилник;
- 5) да содржи најмалку 20% додаден шеќер (сахароза);
- 6) да содржи најмалку 32% вкупна сува материја, а за овошен сладолед од лимонен сок или од портокал — најмалку 35% вкупна сува материја;
- 7) да не содржи повеќе од 0,5% средства за врзување односно стабилизатори.

Сладоледна смеска за овошен крем-сладолед која се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, со тоа што да има густо-течна конзистенција, без груткиња на стабилизатори и без згрутчен казеин и да содржи најмалку 6% млечна маст, 20% додаден шеќер и 35% вкупна сува материја.

Член 104е

Сладоледна смеска се пушта во промет во стерилна амбалажа од пластифициран картон или од вештачки маси, која сладоледната смеска ја заштитува од влијание на светлина.

Декларацијата за сладоледна смеска мора да содржи и податок за рокот на употребата, кој не смее да биде подолг од 60 дена од денот на краткотрајната стерилизација, и упатство за начинот на употреба.

Член 69

Во називот на одделот над членот 105 бројот: „2“ се заменува со бројот: „3“.

Член 70

Членот 105 се менува и гласи:

„Прашок за сладолед е производ наменет за произведување на сладолед.

Прашокот за сладолед, според своите основни состојки, се пушта во промет како прашок за млечен сладолед, прашок за млечен сладолед со јајца, прашок за крем-сладолед, прашок за крем-сладолед со јајца, прашок за сладолед со додаток на овошна арома, прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома и прашок за сладолед за дијабетичари.

Како прашок за млечен сладолед, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање на млеко во прав и на обрано млеко во прав со шеќер, со средства за постигање на соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како прашок за млечен сладолед со јајца, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање на млеко во прав и на обрано млеко во прав со шеќер, со жолтоци во прав, со средства за постигање на соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како прашок за крем-сладолед, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање на павлака во прав, на млеко во прав и на обрано млеко во прав со шеќер, со средства за постигање на соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како прашок за крем-сладолед со јајца, во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање на павлака во прав, на млеко во прав и на обрано млеко во прав со шеќер, со жолтоци во прав, со средства за постигање на соодветен мирис, вкус и боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како прашок за сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран прашок за сладолед), во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање на обрано млеко во прав и на природна овошна арома во прав со шеќер, со винска, лимонска или млечна киселина, со природна боја и со средства за врзување односно со стабилизатори.

Како прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома (ароматизиран прашок за крем-сладолед), во смисла на овој правилник, се смета производ добиен со мешање на млеко во прав, на павлака во прав и на природна овошна арома во прав со шеќер, со природна боја и со средства за врзување и емулгирање односно со стабилизатори.

Како прашок за сладолед за дијабетичари во смисла на овој правилник, се смета прашок за млечен сладолед, прашок за млечен сладолед со јајца, прашок за сладолед со додаток на овошна арома и прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома, кој наместо шеќер содржи вештачки средства за заблажување."

Член 71

По членот 105 се додава нов член 105а, кој гласи:

"При произведување на прашок за сладолед, како средства за постигање на мирисот, вкусот и бојата можат да се употребат, и тоа во прав: ванила, ванилин односно етил-ванилин, чоколада, какао, мелена јатка на овошје, природни овошни ароми, инстант-кафе, пржен шеќер и природни бои.

При произведување на прашок за сладолед, како средства за врзување и како стабилизатори можат да се употребат средствата во прав од членот 98 ст. 2 и 3 на овој правилник.

При произведување на прашок за сладолед, до 50% шеќер во прав може да се замени со кристална декстроза."

Член 72

Во членот 106 став 1 зборовите: „Прашокот за сладолед“ се заменуваат со зборовите: „Прашокот за млечен сладолед“.

Точката 2 се менува и гласи:

„2) да има мирис, вкус и боја својствени на употребните средства за постигање на мирисот, вкусот и бојата;“.

Во точката 3 се бришат зборот: „жолтка“ и запирката пред него, а зборовите: „до 8“ се заменуваат со зборовите: „до 7“.

По ставот 1 се додава нов став 2, кој гласи:

„Прашок за млечен сладолед со јајца кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, со тоа што да содржи жолток во прав во количината определена во членот 101 став 2 на овој правилник.“

Досегашниот став 2, кој станува став 3, се менува и гласи:

„Прашок за млечен сладолед и прашок за млечен сладолед со јајца можат да содржат само обрано млеко во прав и помали количини шеќер и жолтоци во прав, ако во упатството за приготвување на сладолед е предвидено растворање во млеко на прашок за млечен сладолед и на прашок за млечен сладолед со јајца и посебно додавање на жолтоци и шеќер.“

По ставот 3 се додаваат два нови става, кои гласат:

„Прашок за млечен сладолед и прашок за млечен сладолед со јајца се пуштаат во промет со ознака на средството употребено за постигање на мирисот и вкусот.

Прашок за млечен сладолед за дијабетичари кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, а прашок за млечен сладолед со јајца за дијабетичари — условите од ставот 2 на овој член, со тоа што наместо шеќер да содржат вештачки средства за заблажување.“

Член 73

По членот 106 се додаваат три нови члена, кои гласат:

„Член 106а

Прашок за крем-сладолед кој се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

1) да има прашеста структура и да е без грутичиња;

2) да има мирис, вкус и боја својствени на употребеното средство за постигање на мирисот, вкусот и бојата;

3) да содржи павлака во прав, млеко во прав, обрано млеко во прав, средства за постигање на мирисот и вкусот и средства за врзување односно стабилизатори во количината што е потребна произведениот сладолед да им одговара на условите од членот 102 став 1 на овој правилник.

Прашок за крем-сладолед со јајца кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, со тоа што да содржи жолток во прав во количината определена во членот 102 став 2 на овој правилник.

Прашок за крем-сладолед и прашок за крем-сладолед со јајца можат да содржат само обрано млеко во прав и помали количини шеќер и жолтоци во прав, ако во упатството за приготвување на сладолед е предвидено растворање на прашок за крем-сладолед и на прашок за крем-сладолед со јајца во млеко со додаток на павлака и посебно додавање на жолтоци и шеќер.

Прашок за крем-сладолед и прашок за крем-сладолед со јајца се пуштаат во промет со ознака на средството употребено за постигање на мирисот и вкусот.

Прашок за крем-сладолед за дијабетичари кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, а прашок за крем-сладолед со јајца за дијабетичари — условите од ставот 2 на овој член, со тоа што наместо шеќер да содржат вештачки средства за заблажување.

Член 106б

Прашок за сладолед со додаток на овошна арома кој се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

1) да има прашеста структура и да е без грутичиња;

2) да има мирис, вкус и боја својствени на употребената природна овошна арома во прав и на природната боја на видот овошје од кој е добиена природната овошна арома во прав;

3) да содржи обрано млеко во прав, природна овошна арома во прав, шеќер, природна боја и стабилизатори, во количините што се потребни произведениот сладолед да им одговара на условите од членот 103 став 3 на овој правилник.

Прашок за сладолед со додаток на овошна арома може да содржи помали количини шеќер и природна овошна арома во прав, ако во упатството за приготвување на сладолед е предвидено посебно додавање на шеќер и на преработки од овошје.

Прашок за сладолед со додаток на овошна арома се пушта во промет со ознака на додадената природна овошна арома (на пример, прашок за сладолед со додаток на овошна арома од малина и сл.).

Прашок за сладолед со додаток на овошна арома за дијабетичари кој се пушта во промет мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, со тоа што наместо шеќер да содржи вештачки средства за заблажување.

Член 106в

Прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома кој се пушта во промет мора да ги исполнува следните услови:

1) да има прашеста структура;

2) да има мирис, вкус и боја својствени на употребената природна овошна арома и на природната боја на видот овошје од кој е произведена природната овошна арома;

3) да содржи млеко во прав, павлака во прав, природна овошна арома во прав, шеќер и природ-

на боја, во количините што се потребни произведениот сладолед да им одговара на условите од членот 103а став 2 на овој правилник.

Прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома може да содржи помала количина шеќер, павлака во прав, млеко во прав и природна овошна арома во прав, ако во упатството за приготвување е предвидено посебно додавање на шеќер, млеко, павлака, овошје односно преработки од овошје.

Прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома се пушта во промет со ознака на додадената природна овошна арома (на пример, прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома од малина и сл.).

Прашок за крем-сладолед со додаток на овошна арома за дијабетичари мора да ги исполнува условите од ставот 1 на овој член, со тоа што наместо шеќер да содржи вештачки средства за заблажување.

Член 74

Во членот 119 во точката 5 на крајот точката се заменува со точка и запирка и по тоа се додава нова точка 6, која гласи:

„6) кои содржат антибиотици макар и во траги.“

Член 75

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 8927/1
9 јули 1970 година
Белград

Заменик
сојузен секретар
за стопанство,
Владо Јуричиќ, с. р.

402.

Врз основа на членот 8 од Законот за издавање обврзници на федерацијата за покрите на обврските спрема социјалното осигурување („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/70), сојузниот секретар за финансии донесува

НАРЕДБА

ЗА ИЗМЕНА НА НАРЕДБАТА ЗА НАЧИНОТ И РОКОВИТЕ ЗА УПИС И УПЛАТА И ЗА ТЕКСТОТ НА ОБВРЗНИЦИТЕ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА ПОКРИТИЕ НА ОБВРСКИТЕ СПРЕМА ФОНДОВИТЕ НА ИНВАЛИДСКОТО И ПЕНЗИСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ

1. Во Наредбата за начинот и роковите за упис и уплата и за текстот на обврзниците на федерацијата за покрите на обврските спрема фондовите на инвалидското и пензиското осигурување („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/70) во точката 1 зборовите: „од 1 до 30 јуни 1970 година“ се заменуваат со зборовите: „од 1 јуни до 31 јули 1970 година“.

2. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 2-9666/1
17 јули 1970 година
Белград

Сојузен секретар
за финансии,
Јанко Смолс, с. р.

403.

Врз основа на членот 111 став 1 од Законот за воените инвалиди од војните („Службен лист на СФРЈ“, бр. 49/65, 23/67, 54/67, 53/68 и 56/69), Сојузниот совет за здравство и социјална политика пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ИНДИКАЦИИТЕ И ЗА РОКОВИТЕ НА ТРАЕЊЕТО НА ПРОТЕЗИТЕ, НА ОРТОПЕДСКИТЕ И ДРУГИТЕ ПОМАГАЛА И НА САНИТАРНИТЕ СПРАВИ ЗА ВОЕНИТЕ ИНВАЛИДИ ОД ВОЈНИТЕ

I. Општи одредби

Член 1

Снабдувањето на воените инвалиди од војните и на децата што имаат право на здравствена заштита според Законот за воените инвалиди од војните (во понатамошниот текст: инвалидите) со протези, ортопедски, очни и други помагала, со забопротетички средства и со помошни и санитарни справи (во понатамошниот текст: помагалата) на товар на средствата за здравствената заштита на воените инвалиди од војните, се врши според индикациите и роковите на траењето кои се предвидени со овој правилник.

II. Протези

Член 2

Протеза му припаѓа на инвалид на кого му недостига дел или цел горен односно долен екстремитет.

Зависно од медицинските и техничките индикации при ампутијата на горните екстремитети, на инвалидот можат да му се дадат механички, електронски или пневматички протетички средства.

Со протезата за горниот екстремитет на инвалидот му припаѓа и естетска нараквица, а со механичката протеза за горниот екстремитет — и вештачка механичка шака со естетска нараквица и функционална факалка.

На инвалидот на кој му е ампутиран долен екстремитет му припаѓаат и: рало обични чевли со вградена влошка за здравата нога, стап, патерици, рало артикулациони гуми, резервна гарнитура на ремени и клуч.

Под услов да е неопходно потребно тоа, инвалидот на кого му е ампутиран долен екстремитет му припаѓа и автоматски уред (саксомат) за безбедно ракување со моторно возило.

Со протезата за горниот или долниот екстремитет на инвалидот му припаѓа и чорап за чкунката, која ги исполнува медицинско-техничките услови.

III. Ортопедски и специјални обувки

Член 3

Ортопедски обувки му припаѓаат на инвалид на кој тие му се потребни поради тоа што:

- 1) има нога покуса за повеќе од 2,5 cm, без оглед дали скусувањето е привидно или фактично;
- 2) има посилено деформиран скочен зглоб или стапало поради исколчување, преломи или коскени израстоци од поголеми размери, вклучувајќи го и чукелот (Hallux valgus) ако обувките мораат да се изработат по гипсен отпечаток;
- 3) има вкочанет скочен зглоб (анкилоза);
- 4) има петно стапало (Pes calcaneus);
- 5) има коњско стапало (Pes equinus);
- 6) има завртено стапало (Pes equino-varus);
- 7) има внатрешна деформација на стапалото (Pes varus adductus);

- 8) има изразити трофични промени на стапалата;
- 9) боледува од елфантијаза;
- 10) има паралитично или паретично стапало;
- 11) има excavatus на стапалото од јак степен вроден или невроден;
- 12) има superductus на палецот или на друг прст на стапалото;
- 13) нема најмалку три прста или палец на едно или на обете стапала;
- 14) има апарат во врска со обувките;
- 15) има извртено стапало (Pes plano-valgus).

Член 4

Специјална обувка, со гумена влошка наместо врвка, му припаѓа на инвалид:

- 1) на кого му е ампутирана една нога;
- 2) на кого му е ампутирана рака над рачниот зглоб, или на кого му се оштетени прстите (најмалку 3, меѓу нив палецот или показалецот) на една рака, така што со неа да не може да се служи;
- 3) на кого му се напочно одземени два или три главни нерва од иста рака (Nn Radialis, Medianus, Ulnaris);
- 4) на кого му е вкочанет лактот на една рака под агол поголем од 90°, сметајќи ја неутралната положба од 0°;
- 5) на кого му е вкочанет колкот, коленото или 'рбетниот столб во толкав степен што да не може да го обуе чевлот (Ankylosis genu, ankylosis coxae, ankylosis lumbalis col. vertebralis);
- 6) кој е слеп.

IV. Инвалидска количка

Член 5

Инвалидска количка (теренска или собна) му припаѓа на инвалид:

- 1) на кого му се ампутирани двете нозе над или под колената, или му е ампутирана едната нога над а другата под коленото;
- 2) на кого му е ампутирана една нога, а поради прогресивно заболување или предвидено влошување на состојбата на другата нога, не може да се изврши протетирање ниту да се овозможи одење;
- 3) на кого му се ампутирани една нога и една рака;
- 4) на кого му се напочно одземени долните екстремитети, па и покрај апаратот поголем дел од времето поминува во количка;
- 5) кој има тешки деформативни или воспалителни процеси на големите зглобови од долните екстремитети, како и во случај на политраума;
- 6) на кого му се напочно истоотрано одземени рацете и нозете, а оспособување за стоање не е индикувано од други медицински причини (срцеви заболувања и сл.).

На инвалид на кого му е повреден или заболел 'рбетниот столб со резултирачка квадриплегија, му припаѓа количка на електричен погон.

На инвалид кој не добил на употреба моторно возило заради овозможување на движење, под определени медицински и технички индикации му припаѓа инвалидска количка со вграден мотор.

Член 6

Апарати за горните и долните екстремитети, вклучувајќи ги и електронските и пневматските апарати, појасите, суспензориумите, корсетите, мидерите и ортопедските влошки (ортоотички помагала), му припаѓаат на инвалид на кого му се потребни заради овозможување на потпир, спречување на деформитети, коригирање на постојните деформитети и контролирање на неволните движења.

V. Други помагала

Член 7

Соодветни кожени нараквици му припаѓаат на инвалид:

- 1) на кого му се напочно одземени два или три главни нерва на иста рака (Nn Radialis, Ulnaris, Medianus);
- 2) на кого му е одземен брахијалниот плексус на една рака, така што да не може да ги употребува прстите на таа рака;
- 3) на кого му се ампутирани најмалку два прста од една шака;
- 4) на кого прстите му се така деформирани што да не може да носи обични нараквици;
- 5) на кого му е ампутиран или одземен еден или обата долни екстремитети, ако мора да користи патерици или стапови, без оглед на тоа дали носи протеза или апарат за нога;
- 6) кој има трофични промени на шаките или потешко васкуларно заболување со промени на прстите;
- 7) на кого поради анкилоза на големите зглобови на долните екстремитети му е потребна употреба на патерици или стапови;
- 8) кој е слеп;
- 9) кој има анкилоза или контрактура на лактот до 90°.

Нараквиците се поставуваат со крзно во случаите од точ. 1, 2 и 7, а со фланел во случаите од точ. 3, 4, 5, 6, 8 и 9 од ставот 1 на овој член.

Член 8

Кожена капа му припаѓа на инвалид:

- 1) кој има дефект на костите на черепот;
- 2) кој е слеп;
- 3) кој боледува од епилепсија.

Член 9

Кожен елек или волнен џемпер му припаѓа на инвалид:

- 1) на кој поради заболување или повреда на 'рбетниот столб му е признато својство на инвалид од I или II група;
- 2) на кој поради заболување на белите дробови му е признато својство на инвалид од I или II група;

Член 10

Гумен чорап за натколеница или доколеница му припаѓа на инвалид што има:

- 1) проширени вени на нозете;
- 2) изразени отоци на нозете, а гумениот чорап не е контраиндикуван.

Гумено чорапче за скочен зглоб му припаѓа на инвалид што има:

- 1) лабав скочен зглоб;
- 2) хроничен посттравматски и деформирачки артритис на скочниот зглоб.

Гумена коленица му припаѓа на инвалид што има:

- 1) лабав коленен зглоб;
- 2) хроничен посттравматски и деформирачки артритис на коленото.

Гумениот чорап, гуменото чорапче за скочниот зглоб и гумената коленица можат да се заменат со еластичен завој.

По ампутација или реампутација на горен односно долен екстремитет, на инвалидот му припаѓа еластичен завој во фазата на подготовката на чкунката за протеза. При ампутација на натколеница на инвалидот му припаѓаат три парчиња еластични завои, а при другите ампутации — две парчиња еластични завои.

Со протезата за долен екстремитет на инвалид-жена ѝ припаѓа рало естетски чорапи.

VI. Санитарни справи и други помагала

Член 11

Санитарни справи и други помагала му припаѓаат на инвалид, и тоа:

- 1) кесе за моч (урин рецептор) — на инвалид кај кого со современи методи на лекување не може да му се регулира волното празнење на мочниот меур;

2) појас со Кесе за измет — на инвалид на кого цревото му се празни по пат на вештачки отвор на stomachниот сид;

3) ножен сад (гуска, лопата) — инвалид кој е неподвижен или поради болест лежи во постела подолго од 3 месеци;

4) шприц за инјекции од 2 cc со 12 игли — на инвалид кој боледува од шеќерна болест, ако е индикувано давање на инсулин;

5) цебна плукалница — на инвалид кој боледува од туберкулоза на белите дробови;

6) ендотрахијална канила, 2 парчиња — на инвалид кај кого е извршена трахеотомија;

7) постојан Foley — катетер, 6 парчиња — на инвалид кај кого е оневозможено празнењето на мочниот меур со слободна дренажа;

8) гумирана подлошка за постела — на инвалид кој лежи во постела, а кај кого постои уринална или фекална инконтиненција;

9) гумено перниче или гумено тркало — на инвалид што поради заболување или повреда лежи во постела подолго од 2 месеца, а постои опасност да заболи од декубитус;

10) жима-душек — на инвалид на кого му е оштетен 'рбетниот столб или 'рбетниот мозок, а постои опасност да заболи од декубитус;

11) распрснувач и инхалатор — на инвалид што боледува од долготрајни респираторни заболувања, со непрекинати тегоби во дишењето;

12) гумено црево и инка за вештачка исхрана — на инвалид што се храни по вештачки пат преку отвор на сидот на желудникот;

13) специјален кревет со потребна опрема — на инвалид што има прелом на 'рбетниот столб, со резултирачка парализа и квадриплегија;

14) магнетофон, часовник и стап — на инвалид што е слеп.

Член 12

Апарат за зајакнување на слухот му припаѓа на инвалид што има обострана загуба на слухот за повеќе од 40 децибела и кој не може да му се поправи со лекување и на инвалид на кој му е признаено инвалидско својство по основ на загуба на слухот.

Член 13

Средства на естетска реставрација (вештачки нос, ушна школка, перика, дел од лицето и др.) му припаѓаат на инвалид кај кого постои определен дефект на лицето или главата, ако пластичната хирургија не е индикувана или не е во можност да го коригира постојниот дефект.

VII. Очни помагала

Член 14

На инвалид му припаѓаат следните очни помагала:

а) очила со следните видови стакла:

1) корекциони стакла за корекција на аметропија и пресбиопија;

2) контактни стакла, и тоа само ако е во прашање кератоконус;

3) бифокални стакла, и тоа само тогаш кога тие со оглед на медицинската индикација и занимањето на инвалидот се неопходно потребни и кога разликата помеѓу стаклото за близина и стаклото за далечина изнесува најмалку 1,5 диоптрии;

б) темни очила:

1) без диоптрии;

— при изнајмување на надворешните делови на окото — капациите (ентропиум, ектропиум од поголем степен, енофталмус, корнеосимблефарон);

— при кератоконјуктивит фликтенулоза (кога е зафатена рожницата), по перманентно лекување од најмалку еден месец или кога таквото заболување рецидивира;

— при заболување на предниот сегмент на окото: паранхиматозни кератити, склерозни кератити, херпетични (дисциформни, дентрични) кератити,

иридит иридоциклити, кое трае повеќе од два месеца, ако не е потребно носење на завои;

— при заболување на очното дно и оптичниот нерв: хориоидит, хориоретинит, ретинит, неврит, невроретинит, *atrofija incompleta nervi optica*, ако не е саниран процесот;

— по интраокуларни операции (катаракта, глауком), вадење на туѓо тело од окото, ако дошло до компликации по операцијата (иритис), до хеморагија во стаклестото тело;

2) со заштита отстрана односно со оклузија — вметнување потребен додаток на обични темни очила, при аблација на ретината и при пролетен катар;

3) со стенопиичен отвор со приспособување на обични очила, при аблација на ретината и хеморагија во стаклестото тело.

Лицата кои носат очила со диоптрии, а по природата на болеста треба да носат и темни очила, добиваат и наметала од темно стакло;

в) очни протези од пластична маса при енофталмус, односно лушпести — кога не е потребно да се врши енуклеација;

г) темни очни преврски, при изнајмување на окото;

д) влажна комора при оштетување на окото со намалена функција на солзните жлезди.

Очните помагала од ставот 1 под а) и б) на овој член им припаѓаат на сите уживатели на семејна инвалиднина.

VIII. Забопротетични средства

Член 15

Забопротетични средства, во смисла на овој правилник, ги опфаќаат:

1) сите видови крунички, вклучувајќи ги и ланите пломби (инла);

— ако е деструирана круната на забот, а не е доволно само пломбирање;

— ако тоа го бара положбата на забот;

— заради регулирање на височината на загризување;

— за заби — носачите на неподвижни протези;

— за заби — носачите на куички (по потреба);

2) подвижните и неподвижните протези;

3) оптураторите;

4) шините кај парадонтопатија;

5) ортопедско-ортодонтските помагала.

Член 16

Изработка на подвижни протези и изработка на неподвижни протези (мостови), се врши во сите случаи на недостатоци на заби, освен:

1) неподвижна протеза — кога недостига по еден заб во пределот на моларите или предмоларите, ако не е во прашање првиот предмолар;

2) подвижна протеза — кога недостигаат крајните два молари (еднострано или обострано во една вилица или во двете вилицы) или кога недостига по еден заб во пределот на моларите и предмоларите;

3) приврзок со гризна површина, приврзок заради надомест на молар или приврзок наназад — ако не е во прашање недостаток на латерален секач.

Член 17

Ако на инвалидот му недостигаат повеќе од три таба еден до друг, се изработува, по правило, подвижна протеза.

Ако на инвалидот му недостигаат повеќе од три таба еден до друг, може да се изработи неподвижна протеза кога растојанието и големината на лакот го дозволуваат тоа. Мост може да се изработи и кога недостигаат четири секачи.

Како носач на неподвижна протеза може да се употреби и умник, ако е достаточен цврст и стабилен и ако обезбедува носење на таква протеза во предвидениот рок на траење.

Член 18

Привремена и имедијатна протеза му се изработува на инвалид на кој таа му е потребна со оглед на вршењето на неговото занимање, како и заради спречување влошување на општата здравствена состојба.

Член 19

Како стандарден материјал од кој можат да се изработат забопротетични средства се сметаат:

- 1) за изработка на крунички и неподвижни протези — полудоблагородна легура (ауропал, паладор и сл.) и акрилат;
- 2) за изработка на забни фасети — акрилат и порцелан;
- 3) за изработка на протези — акрилат, каучук и полудоблагородна легура;
- 4) за изработка на скелетни протези — легура на хромкобалтмолибден и др.

IX. Рокови на траењето на помагалата

Член 20

Рокот на траењето на помагалата предвидени со овој правилник изнесува, и тоа за:

- 1) протези за горните екстремитети:
 - од метал и од пластична маса 2 години
 - од кожа 2 години
 - првата пробна протеза 1 година
- 2) протези за долните екстремитети:
 - од метал и од пластична маса 2 години
 - од дрво и кожа 18 месеци
 - првата пробна протеза 1 година
- 3) ортопедски обувки 6 месеци
- 4) специјални обувки 8 месеци
- 5) обични обувки 8 месеци
- 6) инвалидска количка 5 години
- 7) кожена капа 4 години
- 8) кожен елек и волнен џемпер 4 години
- 9) апарат за зајакнување на слухот 5 години
- 10) естетски нараквизи 6 месеци
- 11) кожни нараквизи поставени со крзно 3 години
- 12) кожни нараквизи поставени со флазел 1 година
- 13) гумени чорапи, чорапчиња и коленици 1 година
- 14) еластичен завој — 3 парчиња при ампутиација на натколеницата, а 2 парчиња при други ампутации 1 година
- 15) утега, суспензориум и појас 12 месеци
- 16) ортопедски влошки 8 месеци
- 17) стапови и патерици (со два рала гуми):
 - ако инвалидот носи протеза 2 години
 - ако инвалидот не носи протеза 10 месеци
- 18) Кесе за моч (3 парчиња) 1 година
- 19) појас со Кесе за измет 8 месеци
- 20) ножен сад 3 години
- 21) шприц за инјекции 1 година
- 22) џебна плукалница 3 години
- 23) ендотрахеална канила 1 година
- 24) постојан катетер (6 парчиња) 1 година
- 25) гумирана подлошка за постела 1 година
- 26) гумено перниче или тркало 2 години
- 27) жима-душек 3 години
- 28) распрснувач и инхалатор 1 година
- 29) гумено црево и инка за вештачка исхрана (4 парчиња) 1 година
- 30) круничка на забите носачи на парцијалните протези 3 години
- 31) крунички од акрилат 2 години
- 32) парцијална протеза од акрилат 3 години
- 33) тотална протеза од акрилат 5 години
- 34) протеза со метална плоча 5 години
- 35) привремена и имедијатна тотална протеза 2 години
- 36) привремена и имедијатна парцијална протеза 1 година

- 37) целулоидна армирана рамка за очила 4 години
- 38) метална рамка за очила 3 години
- 39) корекциони стакла 3 години
- 40) контактни стакла 4 години
- 41) темни очила без диоптрија 3 години
- 42) темни очила при изнагреденост 3 години
- 43) наметало од темно стакло 3 години
- 44) влажна комора 3 години
- 45) очни протези од пластична маса 3 години
- 46) темни преврски (2 парчиња) 1 година
- 47) навлака за чкунка (10 парчиња) 1 година
- 48) апарати за горните екстремитети 3 години
- 49) апарати за долните екстремитети 2 години
- 50) магнетофон 10 години
- 51) специјален кревет 10 години
- 52) часовник за слепи 10 години
- 53) уред за управување со возило (саксомат) 6 години

Наведените рокови на траење на помагалата почнуваат да течат од денот на извршувањето на порачката на односното помагало.

Член 21

Нови протетични и ортогички средства, апарати за зајакнување на слухот и инвалидска количка инвалидот добива по истекот на пропишаниот рок на траење на порано добиените средства, апарати односно количка само ако тие средства, апарати и колички се дотраени, функционално не одговараат или поради оштетување станале неупотребливи.

Како дотраени, функционално несоодветни или неупотребливи се сметаат оние средства, апарати и колички за кои со важечки пропис ќе го определи тоа овластениот орган (член 111 од Законот за воените инвалиди од војните).

Член 22

Пред истекот на рокот на траењето на помагалата предвидени со овој правилник, освен чевлите, на товар на средствата за здравствена заштита на воените инвалиди од војните ќе се изработи ново помагало односно ќе се поправи веќе даденото помагало, ако неупотребливоста на помагалото настанала поради анатомски или функционални промени на инвалидот односно, по истекот на гарантниот рок, поради неиздржливост на материјалот од кој е направено.

Пред истекот на рокот на траењето на протезата, лежиштето на протезата може да се измени ако настанала значителна атрофија на чкунката, та поради тоа инвалидот мора да носи три чорапи или повеќе чорапи за чкунка, а може да се изврши и поправка на протезата или на апаратот ако нивната неупотребливост настанала поради ненамерен дефект.

Како анатомски и функционални промени на инвалидот и како неупотребливост на помагалата поради неиздржливост на материјалот или ненамерен дефект се сметаат оние промени за кои тоа со важечки пропис ќе го определи овластениот орган (член 111 од Законот за воените инвалиди од војните).

X. Преодна и завршна одредба

Член 23

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за снабдување на воените инвалиди од војните со протези, ортопедски и други помагала, помошни и санитарни справи („Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/63), освен одредбите за посталката, контролата и начинот за добивање на помагала кои ќе се примену-

ваат до влегувањето во сила на републичките прописи за начинот и постапката за добивање на помага донесени во смисла на членот 111 од Законот за воените инвалиди од војните.

Член 24

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

05 Бр. 1525/1
13 јули 1970 година
Белград

Претседател
на Сојузниот совет за здравство
и социјална политика,
д-р Никола Георгиевски, с. р.

404.

Врз основа на членот 9 став 1 точка 1 од Царинскиот закон („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/59 и 13/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/65, 15/67 и 30/68), директорот на Сојузната управа за царини донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОСНОВАЊЕ НА ЦАРИНСКА ИСПОСТАВА НА ЦАРИНАРНИЦАТА ЉУБЉАНА СО СЕДИШТЕ ВО НОВО МЕСТО

1. Се основа Царинска испостава на Царинарницата Љубљана со седиште во Ново Место.
2. Царинската испостава од точката 1 на ова решение почнува со работа на 1 септември 1970 година.

Бр. 8815
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Сојузната управа
за царини,
Милован Ѓокановиќ, с. р.

405.

Врз основа на членот 9 став 1 точка 1 од Царинскиот закон („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/59 и 13/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/65, 15/67 и 30/68), директорот на Сојузната управа за царини донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОСНОВАЊЕ НА ЦАРИНСКА ИСПОСТАВА НА ЦАРИНАРНИЦАТА РИЕКА СО СЕДИШТЕ НА АЕРОДРОМОТ „ОМИШАЉ—КРК“

1. Се основа Царинска испостава на Царинарницата Риека со седиште на аеродромот „Омишаљ—Крк“.
2. Царинската испостава од точката 1 на ова решение почнува со работа на 1 август 1970 година.

Бр. 8815
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Сојузната управа
за царини,
Милован Ѓокановиќ, с. р.

406.

Врз основа на членот 9 став 1 точка 1 од Царинскиот закон („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/59 и 13/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/65, 15/67 и 30/68), директорот на Сојузната управа за царини донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОСНОВАЊЕ НА ЦАРИНСКА ИСПОСТАВА НА ЦАРИНАРНИЦАТА БИТОЛА СО СЕДИШТЕ НА АЕРОДРОМОТ „ОХРИД“

1. Се основа Царинска испостава на Царинарницата Битола со седиште на аеродромот „Охрид“.
2. Царинската испостава од точката 1 на ова решение почнува со работа на 1 август 1970 година.

Бр. 8816
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Сојузната управа
за царини,
Милован Ѓокановиќ, с. р.

407.

Врз основа на членот 9 став 1 точка 1 од Царинскиот закон („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 24/59 и 13/63 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 16/65, 15/67 и 30/68), директорот на Сојузната управа за царини донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ОСНОВАЊЕ НА ЦАРИНСКА ИСПОСТАВА НА ЦАРИНАРНИЦАТА БЕЗДАН СО СЕДИШТЕ ВО АПАТИН

1. Се основа Царинска испостава на Царинарницата Бездан со седиште во Апатин.
2. Царинската испостава од точката 1 на ова решение почнува со работа на 1 август 1970 година.

Бр. 8817
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Сојузната управа
за царини,
Милован Ѓокановиќ, с. р.

408.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ОД ОБЛАСТА ВО ГРАДЕЖНИШТВОТО

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесува следниот југословенски стандард:

Азбест-цементни производи, Бра-кести плочи и оформувани парчиња JUS B.C4.022

2. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е објавен во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е задолжително и влегува во сила на 1 јануари 1971 година.

Бр. 17-3916/1
15 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

409.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА МЕТОДИТЕ ЗА ИСПИТУВАЊЕ НА ХЕМИСКИОТ СОСТАВ НА ЖЕЛЕЗОТО И ЧЕЛИКОТ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Методи за испитување на хемискиот состав на железото и челикот:
— Земање и подготвување на мо- JUS C.A1.041
стри — — — — —
— Волуметриско определување на JUS C.A1.064
никелот — — — — —
— Фотометриско определување на JUS C.A1.065
волфрамот — — — — —
— Гравиметриско определување JUS C.A1.066
на волфрамот — — — — —
— Потенциометриско определува- JUS C.A1.068
ње на ванадиумот — — — — —
— Фотометриско определување JUS C.A1.069
на молибденот — — — — —

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 јануари 1971 година.

Бр. 04-3917/1
13 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

410.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА ИСТРАЖНОТО ДУПЧЕЊЕ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Прибор за ротационо дупчење. Системот Крелиус:
— Шепи (лажичести сврдли) — JUS K.R1.069

— Глави за обложени (заштитни) JUS K.R1.096
цевки — — — — —
— Склоп (тип В) — — — — JUS K.R1.100
— Склоп (тип Z) — — — — JUS K.R1.115
— Извлекувачи на дупачки пра- JUS K.R1.180
чки — — — — —
— Триови на обложни цевки — JUS K.R1.210

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 јануари 1971 година.

Бр. 03-3810/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

411.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ТРАКТОРИ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Земјоделски трактори:
Приклучно вратило — — — — JUS M.L1.601
Слободен простор околу приклучното вратило и положба на потезницата спрема приклучното вратило — JUS M.L1.606
Штитник на приклучното вратило JUS M.L1.607
Трага на погонските тркала — JUS M.L1.608

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 јануари 1971 година.

4. Престанува да важи југословенскиот стандард:

Трактори. Приклучно вратило за погон на орудија — — — — JUS M.L1.601
донесен со Решението за југословенските стандарди од областа на машините за пишување, машините за земјоделството и на моторните возила („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/55).

5. Југословенскиот стандард од точката 4 на ова решение престанува да важи на 1 јануари 1971 година.

Бр. 14-3811/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

412.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ПНЕВМАТИЧКИ ПРЕНОСНИ МЕХАНИЗМИ НА КОЧНИ СИСТЕМИ**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Пневматички преносни механизми на кочни системи за моторни и приклучни возила. Кочни цилиндри, еднокоморни — — — — — JUS M.N4.862

Пневматички преносни механизми на кочни системи за земјоделски приколки — — — — — JUS M.N4.870

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 јануари 1971 година.

Бр. 14-3812/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

413.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА КОНТЕНЕРИ И ПРУЖИНИ ЗА ЖЕЛЕЗНИЧКИ ВОЗИЛА**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

UIC-контенери. Видови — — JUS M.Z2.381
UIC-контенери, големи. Технички услови — — — — — JUS M.Z2.382

UIC-контенери, мали. Технички услови — — — — — JUS M.Z2.383

UIC-контенери, ладилници. Технички услови — — — — — JUS M.Z2.384

UIC-контенери за прекуморски транспорт. Технички услови — — JUS M.Z2.385

Универзални UIC-контенери. Технички услови — — — — — JUS M.Z2.386

UIC-контенери. Технички услови за користење под царински затвор — — JUS M.Z2.387

UIC-контенери. Означување — — JUS M.Z2.388

Завојна пружина, внатрешна, за обртни постаменти на товарни вагони — — JUS P.F3.120

Завојна пружина, надворешна, за обртни постаменти на товарни вагони — — JUS P.F3.121

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 јануари 1971 година.

Бр. 21-3813/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

414.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА ИСПИТУВАЊЕТО НА НАФТИНИ ДЕРИВАТИ**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Испитување на течни горива и мазива. Определување на коксниот остаток според Конрадсон — — — JUS B.N8.051

Испитување на мазива. Определување на постојаноста на маслото за разладни уреди спрема медиум за ладење (Филиповиот тест) — — — JUS B.N8.052

Испитување на течни горива и мазива. Определување на содржината на тврдиот асфалт — — — — — JUS B.N8.054

Испитување на мазива. Определување на пенетрацијата на мазиви масти со помош на конус — — — JUS B.N8.055

Испитување на мазива. Определување на деемулзиониот број — — — JUS B.N8.057

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на 1 јануари 1971 година.

Бр. 08-3814/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

415.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА ИСПИТУВАЊЕТО НА НАФТИНИ ДЕРИВАТИ**

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Испитувања на мазиви масла и на синтетички флуиди. Определување на емулзионите карактеристики — JUS B.H8.053

Испитување на течни нафтни гасови. Определување на хемискиот состав (Метода на гасна хроматографија) JUS B.H8.123

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се применуваат од 1 јануари 1971 година.

Бр. 08-3816/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

416.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЛЕКОВИТИ БИЛКИ

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Дабова кора (*Quercus cortex*) — JUS E.B3.114

Кора од калина (*Punicae granati cortex*) — — — — — JUS E.B3.115

Цвет од детелина каменарка (*Anthyllidis flos*) — — — — — JUS E.B3.117

Цвет од синчец (*Cyani flos*) — — — — — JUS E.B3.118

Цвет од трлинка (*Pruni spinosae flos*) — — — — — JUS E.B3.120

Лист од белодробен мов (*Pulmonariae folium*) — — — — — JUS E.B3.121

Лист од муштина (*Taraxaci folium*) — — — — — JUS E.B3.122

Трева трескот (*Polygoni avicularis herba*) — — — — — JUS E.B3.127

Добричица (*Hederae terestris herba*) — — — — — JUS E.B3.128

Корен од гавез (*Symphyti radix*) — — — — — JUS E.B3.129

Корен од цикорија (*Cichorii radix*) — — — — — JUS E.B3.131

Ризом од навала (папрад) — — — — — JUS E.B3.132

Лист од бел јасен (*Fraxini folium*) — — — — — JUS E.B3.138

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се задолжителни и влегуваат во сила на јануари 1971 година.

Бр. 07-3815/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

417.

Врз основа на членот 4 став 1 и членот 25 став 4 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА СТАКЛЕНА АМБАЛАЖА

1. Во издание на Југословенскиот завод за стандардизација се донесуваат следните југословенски стандарди:

Стаклени шишиња. Шишиња со стак за јастиво масло — — — — — JUS B.E6.073

2. Југословенските стандарди од точката 1 на ова решение се објавени во посебно издание на Југословенскиот завод за стандардизација, кое е составен дел на ова решение.

3. Југословенскиот стандард од точката 1 на ова решение е задолжителен и влегува во сила на јануари 1971 година.

Бр. 08-3817/1
8 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

418.

Врз основа на членот 4 став 1, членот 25 став 4 и членот 29 став 3 од Законот за југословенските стандарди („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 16/60 и 30/62), директорот на Југословенскиот завод за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ИЗМЕНА НА РЕШЕНИЕТО ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ОД ОБЛАСТА НА МЕТОДИТЕ ЗА ИСПИТУВАЊЕ НА ХЕМИСКИОТ СОСТАВ НА БАКАР И БАКАРНИ ЛЕГУРИ

Во Решението за југословенските стандарди од областа на методите за испитување на хемискиот состав на бакар и бакарни легури („Службен лист на СФРЈ“, бр. 15/70) во точката 3 зборовите: „се применуваат“ се заменуваат со зборовите: „се задолжителни“.

2. Ова решение влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 05-3940/1
14 јули 1970 година
Белград

Директор
на Југословенскиот завод
за стандардизација,
Славољуб Виторовиќ, с. р.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

ЗА УСТАВНОСТА И ЗАКОНИТОСТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ВОСПИТУВАЊЕТО И ЗА ЗАЕДНИЦИТЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО НА СР ЦРНА ГОРА

I. Вишиот стопански суд на СР Црна Гора од Титоград поднесе барање за оспора на уставноста и законитоста на членот 56 став 2 и членот 59 став 2 од Законот за финансирање на образованието и вос-

питувањето и за заедниците на образованието на СР Црна Гора („Службени лист СР ЦГ“, бр. 5/67, 30/68 и 8/69), со кои е предвидено споровите помеѓу заедниците на образованието и установите за образование и воспитување, како и споровите помеѓу самите заедници на образованието, да ги решаваат судовите од општа надлежност. Според сфаќањето на тој Суд во прашање се спорови што спаѓаат во надлежност на стопанските судови, како во однос на субјектите на процесот така и во однос на предметот на процесот (чл. 455 и 456 од Законот за процесната постапка). Освен тоа, наведените законски одредби, се истакнува понатаму, не се во согласност ниту со Уставот на Југославија, бидејќи според членот 161 точка 1 од Уставот прашањето за надлежност спаѓа во постапката, а одредбите на постапката се регулираат со целосен сојузен а не со републички закон.

II. Според членот 24 од Основниот закон за судовите од општа надлежност („Службен лист на СФРЈ“, бр. 7/65), судовите од општа надлежност ја вршат судската функција во сите работи од судската надлежност, ако за одлучување во определени работи не се надлежни специјализираните судови. Според членот 455 точка 1 од Законот за процесната постапка („Службени лист на СФРЈ“, бр. 4/57 и „Службен лист на СФРЈ“, бр. 12/65) стопанските судови се надлежни да судат во меѓусебни стопански спорови и во спорови за надомест на штета во кои како странки се појавуваат општествено-политички заедници и работни и други самоуправни организации. Како стопански спорови, во смисла на членот 456 на тој закон, се сметаат споровите од областа на стопанското работење и други слични спорови од значење за стопанството. Според тоа, ако за определен вид спорови не е изречно определена надлежноста на специјализираните судови (на стопанските судови и др.), надлежни се судовите од општа надлежност.

Споровите што можат да настанат помеѓу заедниците на образованието и установите за образование и воспитување, како и помеѓу заедниците на образованието, имаат за предмет заштита на нивните правни односи, а по правило се однесуваат на средствата што служат за функционирање на тие општествени служби. Средствата со кои управуваат заедниците на образованието се наменски, па не можат да се третираат на ист начин како и средствата со кои располагаат стопанските организации во своето работење.

Со оглед на таквата правна состојба, не му е спротивно на сојузниот закон (чл. 455 и 456 од Законот за процесната постапка) заштитата на правните односи помеѓу заедниците на образованието и установите за образование и воспитување и помеѓу заедниците на образованието со републички закон да се стави во надлежност на судовите од општа надлежност.

Според членот 134 од Уставот на Југославија надлежноста на судовите се установува само со закон. Покрај тоа само Уставот го утврдува правото на републиките да ја утврдуваат со закон надлежноста на судовите. Уставниот амандман XVI отиде и понатаму во законодавната децентрализација во областа на правосудството (одредбите на членот 132 ст. 3 и 5 се укинати). Освен тоа, според начелата на уставните амандмани XVI и XVIII, републиките и покраините имаат пошироки компетенции во вршењето на законодавната дејност, та и во областа на правосудството.

III. Со оглед на изложеното, врз основа на членот 241 став 1 точ. 1 и 2 од Уставот на Југославија, Уставниот суд на Југославија

ОДЛУКИ

1. Во согласност е со Уставот на Југославија (член 134), а не е ниту во спротивност со чл. 455 и 456 од Законот за процесната постапка, ако заштитата на правните односи помеѓу заедниците на об-

разованието и установите за образование и воспитување, како и помеѓу заедниците на образованието со републички закон се стави во надлежност на судовите од општа надлежност.

2. Не се прифаќа барањето на Вишиот стопански суд на СР Црна Гора од Титоград да се поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на членот 56 став 2 и членот 59 став 2 од Законот за финансирање на образованието и за заедниците на образованието на СР Црна Гора („Службени лист СР ЦГ“, бр. 5/67, 30/68 и 8/69), бидејќи за тоа нема основ.

3. Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“.

IV. Оваа одлука ја донесе Уставниот суд на Југославија во состав: претседател на Судот Благо Јовановиќ и членови на Судот: Иван Божиќевиќ, Неда Божиновиќ, д-р Јован Ѓорѓевиќ, д-р Асен Групче, Никола Срзентиќ, д-р Иво Сунариќ и Јоже Земљак.

У бр. 487/69
23 јуни 1970 година
Белград

Го заменува
претседателот
на Уставниот суд
на Југославија
судија
д-р Јован Ѓорѓевиќ, с. р.

ОДЛУКА

ЗА ОЦЕНА НА ЗАКОНИТОСТА НА ОДЛУКАТА НА СОБРАНИЕТО НА ОПШТИНАТА НИШ ЗА НАЧИНОТ И ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА БЕСШЕТНО ОТСТРАНУВАЊЕ НА МРШИ ОД ПЛОВИСАН ДОБИТОК, НА ОДЛУКАТА НА СОБРАНИЕТО НА ОПШТИНАТА РАЖАЊ ЗА ИЗГРАДБАТА НА ОБЈЕКТИ НА ГРАЃАНИТЕ И ГРАЃАНСКИТЕ ПРАВНИ ЛИЦА ВО МЕСТОТО РАЖАЊ И НА ОДЛУКАТА НА СОБРАНИЕТО НА ОПШТИНАТА СОКОБАЊА ЗА УСЛОВИТЕ ЗА ВРШЕЊЕ НА УГОСТИТЕЛСКАТА ДЕЈНОСТ ВО ОД ПОСТОЈАНИ ДЕЛОВНИ ПРОСТОРИИ

I. Уставниот суд на Југославија, по повод претставката од Стојановиќ Душан, пензионер од Прокупле, поведе постапка за оценување на законитоста на чл. 19 и 20 од Одлуката на Собранието на општината Ниш за начинот и организацијата на бесшетно отстранување на мрши од пловисан добиток („Службени лист општине Ниш“ бр. 32/69), на членот 31 од Одлуката на Собранието на општината Ражањ за изградбата на објекти на граѓаните и граѓанските правни лица во местото Ражањ („Службени лист општине Ниш“, бр. 14/69) и на членот 7 од Одлуката на Собранието на општината Сокобања за условите за вршење на угостителската дејност вон од постојани деловни простории („Службени гласник општине Ниш“, бр. 31/69).

Со наведените членови на одлуките пропишана е за одделни прекршоци само казната за правно лице. Покрај тоа, со членот 31 од Одлуката на Собранието на општината Ражањ пропишана е парична казна за поединец во износ од 500 динари.

II. Според Основниот закон за прекршоците („Службени лист на СФРЈ“, бр. 28/65 и 15/67) органите овластени за пропишување на прекршоци се должни да се држат кон одредбите на тој закон во поглед на условите за пропишување на прекршоците, одговорноста за прекршок, како и видот и височината на казната.

Со членот 19 став 1 на Основниот закон за прекршоците, во делот за одговорноста за прекршок, пропишано е за прекршокот на правното лице да одговара и одговорното лице во правното лице.

Од ова произлегува дека органот овластен за пропишување на прекршоци при пропишувањето на одговорноста односно казната за прекршок на

правното лице е должен да пропише и казна за прекршок на одговорното лице во правното лице.

III. Со членот 8 став 1 од Основниот закон за прекршоците пропишана е горната граница на паричната казна за поединец што може да ја пропише општинското собрание, и тоа во износ до 300 динари. Собранието на општината Ражањ, спротивно од таа одредба на Законот, ја пропиша височината на паричната казна за поединец до износот од 500 динари.

IV. Врз основа на изложеното, а во смисла на членот 241 став 1 точка 3 од Уставот на СФРЈ, по одржаната јавна расправа, Уставниот суд на Југославија

О Д Л У К И

1. Се утврдува дека органот надлежен за пропишување на прекршоци во секој случај при пропишувањето на одговорноста односно казната за прекршок на правното лице мора да пропише и казна за прекршок на одговорното лице во правното лице.

2. Се укинуваат одредбите на одлуките на Собранијата на општините со кои е пропишана само казна за прекршок на правното лице, и тоа:

— чл. 19 и 20 од Одлуката на Собранието на општината Ниш за начинот и организацијата на бесштетно отстранување на мрши од пцовисан добиток („Службени лист општине Ниш“, бр. 32/69);

— членот 31 од Одлуката на Собранието на општината Ражањ за изградбата на објекти на граѓаните и граѓанските правни лица во местото Ражањ („Службени лист општине Ниш“, бр. 14/69);

— членот 7 од Одлуката на Собранието на општината Сокобања за условите за вршење на уговорителската дејност вон од постојани деловни простори („Службени гласник општине Ниш“, бр. 31/69).

3. Се поништува одредбата на членот 31 од Одлуката на Собранието на општината Ражањ за изградбата на објекти на граѓаните и граѓанските правни лица во местото Ражањ („Службени лист општине Ниш“, бр. 14/69), во делот со кој е пропишана паричната казна за прекршок на поединец до износот од 500 динари.

4. Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“ и во „Службени гласник општине Ниш“ во деловите на весникот во кои се објавуваат прописите на Собранијата на општините Ниш, Ражањ и Сокобања.

V. Оваа одлука Уставниот суд на Југославија ја донесе во составот: претседател на Судот Благо Јовановиќ и судии: Иван Божичевиќ, Неда Божиновиќ, д-р Јован Ѓорѓевиќ, д-р Асен Грунче, Шефкет Маглаџлиќ, Никола Срзентиќ, д-р Иво Сунариќ и Јоже Земљак.

У бр. 338/69
22 јуни 1970 година
Белград

Го заменува претседателот
на Уставниот суд на
Југославија,
судија
д-р Јован Ѓорѓевиќ, с. р.

О Д Л У К А

ЗА ОЦЕНА НА ЗАКОНИТОСТА НА СТАТУТОТ И ПРАВИЛНИКОТ ЗА РАБОТНИТЕ ОДНОСИ НА ГРАДЕЖНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ „ТЕХНИКА“ ВО ЉУБЉАНА

I. Сојузното јавно обвинителство му поднесе на Уставниот суд на Југославија предлог за поведување постапка за оценување на законитоста на одредбите на членот 13 на Статутот на Градежното претпријатие „Техника“ во Љубљана и на членот 149 од Правилникот за работните односи на Градежното претпријатие „Техника“ во Љубљана.

Со одредбата на членот 13 од Статутот е пропишано дека самоволен престанок со работа во работната организација постои ако работникот не-

оправдано изостане од работното место едноподруго над два работни дена, или со прекини во три месеци над пет работни дена. Членот 149 на Правилникот содржи идентични одредби во поглед на самоволниот престанок на работата на работникот во претпријатието (став 2), но е додадено дека фактот за самоволен престанок на работата го утврдува шефот на економската единица односно директорот на секторот на единиците на стручните служби во кој работи работникот (став 3).

Подносителот на предлогот истакнува дека наведените одредби на Статутот и Правилникот ѝ се противни на одредбата на членот 100 став 3 на Основниот закон за работните односи, бидејќи за да се сметаат неоправданите изостаноци на работникот од работното место како самоволен престанок со работа, тие треба да се континуирани, т.е. во непрекинато траење.

Градежното претпријатие „Техника“ во Љубљана изнесе оти смета дека регулирањето на прашањето за самоволен престанок на работата на работникот спаѓа во доменот на автономната самоуправа регулатива и дека како неоправдан изостанок на работникот од работното место се смета онолку време колку што е утврдено со статутот.

II. Основниот закон за работните односи во членот 100 став 3 предвидува дека на работникот кој самоволно ќе престане со работа во работната организација, или, кој противно на ст. 1 и 2 на овој член, неоправдано ќе изостане од работното место онолку време колку е тоа определено со статутот, му престанува работата во работната организација од првиот ден кога престанал да работи, што се утврдува со одлука на колегијалното тело што ќе го определи работната заедница.

Институцијата на самоволен престанок со работа во работната организација, според наведената законска одредба, има за цел да ја изрази и потврди волјата на работникот за престанок на работата во работната организација без оглед на условите и постапката предвидени во членот 100 ст. 1 и 2 на наведениот закон. Таква намера работникот може да пројави ако самоволно престане со работа и ја извести работната заедница за тоа, или ако престане со работа а не ја извести работната заедница за тоа и не ги оправда изостаноците. При тоа е битно да биде јасно изразена волјата на работникот да престане со работата.

Уставниот суд на Југославија наоѓа дека одредбите на членот 13 на Статутот и на членот 149 став 2 на Правилникот не се во согласност со членот 100 на Основниот закон за работните односи. Пред сè, спротивно им е на одредбите на тој закон престанокот на работата на работникот во работната организација да се утврдува врз основа на изостаноците со прекини, зашто привремените неоправдани изостаноци од работното место покажуваат дека работникот сака продолжување а не прекинување на работниот однос. Исто така, Судот наоѓа дека и одредбата на членот 149 став 3 на Правилникот е во спротивност со наведената законска одредба, зашто престанокот на работата се утврдува со одлука на колегијалното тело што ќе го определи работната заедница, што значи дека тоа право не може да го има шефот на економска единица односно директорот на секторот на единиците на стручните служби.

Што се однесува до наводите на Градежното претпријатие „Техника“ дека односите што настануваат во врска со престанокот на работата на работникот во работната организација ги уредува самата организација, тие наводи само делумно се оправдани. Факт е дека законот ја овластува работната организација да определи со својот статут колку време работникот треба неоправдано да изостане од работното место за да се смета дека самоволно престанал да работи, но со статутот не можат да се менуваат законските одредби ниту можат да се пропишуваат правила противни на законот.

III. Врз основа на членот 241 став 1 точка 3 од Уставот на СФРЈ, по одржаната јавна расправа, Уставниот суд на Југославија

О Д Л У Ч И

1. Се поништуваат одредбите на:
— членот 13 од Статутот на Градежното претпријатие „Техника“ во Љубљана и на членот 149 став 2 од Правилникот за работните односи на Градежното претпријатие „Техника“ во Љубљана, во делот со кој се пропишува дека се смета како самоволен престанок на работата на работникот во работната организација кога работникот неоправдано ќе изостане од работното место со прекин во три месеци над пет работни дена;

— членот 149 став 3 од Правилникот за работните односи, со кој се пропишува определени поединци, раководни работници во претпријатието, да го утврдуваат фактот на самоволен престанок со работа во работната организација.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“ и во Градежното претпријатие „Техника“ во Љубљана.

IV. Уставниот суд на Југославија ја донесе оваа одлука во составот: претседател на Судот Влажо Јовановиќ и членови на Судот: Неда Божиновиќ, Иван Божичевиќ, д-р Александар Фира, Шефкет Маглајлиќ, Никола Срзентиќ, д-р Иво Сунарик и Јоже Земљак.

У бр. 7/70

2 јули 1970 година

Белград

Го заменува претседателот
на Уставниот суд на
Југославија,
судија

д-р Јован Ѓорѓевиќ, с. р.

СОДРЖИНА

	Страна
392. Одлука за начинот и условите за остварување на регресот за рото-хартијата која се употребува за политичко-информативниот печат во 1970 година — — — — —	893
393. Одлука за давање потрошувачки кредити на лицата што претрпеле штета од поплава на териториите на определените општини во Социјалистичка Република Србија — — — — —	893
394. Одлука за дополнење на Одлуката за давање потрошувачки кредити на лицата што претрпеле штета од поплавата на териториите на определени општини во СР Босна и Херцеговина — — — — —	894
395. Одлука за утврдување собирањето на помошти за пострадали од поплава на териториите на определените општини во Социјалистичка Република Србија да се спроведува како општествено организирана акција во целата земја — — — — —	894
396. Одлука за измена на Одлуката за утврдување и распределба на стоконите и девизните контингенти за увоз на стоки во 1970 година — — — — —	895
397. Одлука за престанок на важењето на Одлуката за кредитирање и начинот за давање предлози за гаранција на федерацијата односно поддршка по определени странски кредити — — — — —	895
398. Решение за определување на постојаниот граничен премин Српска Црња за меѓународен друмски сообраќај — — — — —	895
399. Правилник за вршење на воената обврска — — — — —	895
400. Правилник за техничките мерки за електроенергетските постројки од низок напон во земјоделството — — — — —	913
401. Правилник за измени и дополненија на Правилникот за квалитетот на млекото и производите од млеко, сирилата и млекарските култури, сладоледот и прашокот за сладолед, јајцата и производите од јајца — — — — —	919
402. Наредба за измена на Наредбата за начинот и роковите за упис и уплата и за текстот на обврзниците на федерацијата за покрите на обврските спрема фондските на инвалидското и пензиското осигурување — — — — —	930
403. Правилник за индикациите и за роковите на траењето на протезите, на ортопедските и другите помагала и на санитарните справи за воените инвалиди од војните — — — — —	930
404. Решение за основање на Царинска испостава на Царинарницата Љубљана со седиште во Ново Место — — — — —	934
405. Решение за основање на Царинска испостава на царинарницата Риека со седиште на аеродромот „Омишаљ-Крк“ — — — — —	934
406. Решение за основање на Царинска испостава на Царинарницата Битола со седиште на аеродромот „Охрид“ — — — — —	934
407. Решение за основање на Царинска испостава на Царинарницата Вездан со седиште во Апатин — — — — —	934
408. Решение за југословенскиот стандард од областа во градежништвото — — — — —	934
409. Решение за југословенските стандарди за методите за испитување на хемискиот состав на железото и челикот — — — — —	935
410. Решение за југословенските стандарди од областа на истражното дупчење — — — — —	935
411. Решение за југословенските стандарди за земјоделски трактори — — — — —	935
412. Решение за југословенските стандарди за пневматички преносни механизми на кочни системи — — — — —	936
413. Решение за југословенските стандарди за контејнери и пружини за железнички возила — — — — —	936
414. Решение за југословенските стандарди од областа на испитувањето на нафтини деривати — — — — —	936
415. Решение за југословенските стандарди од областа на испитувањето на нафтини деривати — — — — —	936
416. Решение за југословенските стандарди за лековити билки — — — — —	937
417. Решение за југословенскиот стандард за стаклена амбалажа — — — — —	937
418. Решение за измена на Решението за југословенските стандарди од областа на методите за испитување на хемискиот состав на бакар и бакарни легури — — — — —	937
Одлука за уставноста и законитоста на одредбите на Законот за финансирање на образованието и воспитувањето и за задниците на образованието на СР Црна Гора — — — — —	937
Одлука за оцена на законитоста на Одлуката на Собранието на општината Ниш за начинот и организацијата на бесштитно отстранување на мрши од поцовисан добиток, на Одлуката на Собранието на општината Ражањ за изградбата на објекти на граѓаните и граѓанските правни лица во местото Ражањ и на Одлуката на Собранието на општината Сокобања за условите за вршење на угостителската дејност вон од постојани деловни простории — — — — —	938
Одлука за оцена на законитоста на Статутот и Правилникот за работните односи на Градежното претпријатие „Техника“ во Љубљана — — — — —	939